

Budsjettetnemnda for jordbruket
16.04.2021

Utredning nr. 1

**Jordbrukets totalregnskap 2019 og 2020
Budsjett 2021**

Registrerte og normaliserte tall

Innholdsfortegnelse

1	INNLEDNING	5
1.1	Generelt	5
1.2	Avgrensinger og beregningsprinsipper i Totalkalkylen	5
1.3	Større endringer som har endret tallseriene bakover.....	7
1.4	Usikkerhet ved datamaterialet	9
1.5	Resultatmål i Totalkalkylen	10
1.6	Resultater etter registrerte og normaliserte regnskaper	11
1.7	Totalkalkylen i forhold til enkeltbruk.....	15
1.8	Utviklingen i resultatmål, arbeidsforbruket, areal, investeringer og husdyr..	16
1.9	Endringer i inntektsforutsetninger, tap ved markedsoverskudd og volumutvikling	23
1.9.1	Marked, produksjon og etterspørsel	23
1.9.2	Inntektseffekter av markedssituasjonen	25
1.9.3	Volum- og prisindeks for Totalkalkylen	25
1.10	Forklaring til variasjon mellom år.....	28
1.10.1	Fondsendringer i prisutjevningsordningen for melk	28
1.10.2	Samlede endringer i omsetningsavgiftsfondene.....	28
1.11	Prisstigning i budsjettåret	29
1.12	Realrente på lånt kapital	30
1.13	Totalkalkylen og skatt	31
1.13.1	Forklaring av beregningene.....	32
1.14	Produktivitet	33
1.15	Budsjettering av tilskudd.....	36
2	SAMMENDRAG AV UTVIKLINGEN I NORMALISERTE REGNSKAP FRA 2015 TIL BUDSJETT 2021	37
3	REGISTRERTE TALL FOR PERIODEN 2018 – 2021.....	40
3.1	Utviklingen fra år til år ifølge beregningene i 2021	41
3.1.1	Forklaring til de største endringene fra 2018 til 2019	41
3.1.2	Forklaring til de største endringene fra 2019 til 2020	42
4	SAMMENLIGNING MED FJORÅRETS BEREGNINGER.....	45
4.1	Året 2019	46
4.2	Året 2020.....	46
5	REGISTRERTE REGNSKAPER - OVERSIKT	48
5.1	Tabeller som gjelder registrerte regnskaper	49
5.2	Forbrukstabeller	73
6	NORMALISERTE REGNSKAPER	75
6.1	Innledning.....	75
6.2	Bakgrunn og framgangsmåte	75
6.3	Generelt om beregningsprinsippene	76
6.4	Begrensninger.....	76
6.5	Nærmere om prinsippene for normaliseringen.....	77
6.5.1	Planteproduksjon	77
6.5.2	Normalisering av husdyrproduksjonen	77
6.5.3	Endringer i husdyrbestanden	78

6.5.4 Normalisering av kostnadspostene	78
6.5.5 Direkte tilskudd	78
6.5.6 Renter på lånt kapital	79
6.5.7 Leasing	79
6.6 Jordbruksfradrag	79
6.7 Resultater av beregningene	80
6.7.1 Sammendrag av normaliserte regnskaper	80
6.7.2 Jordbrukets økonomiske resultat ifølge normaliserte regnskaper	82
6.8 Sammenligning med fjorårets beregninger	83
6.8.1 Nærmere om utviklingen i normalårsavlingene	83
7 UTVALG AV TABELLER FRA NORMALISERTE REGNSKAPER	85
8 VOLUM OG PRISINDEKSER	95

1 Innledning

1.1 Generelt

Totalkalkylen for jordbruksoppgjørene er beregnet for:

- Revidert regnskap 2019
- Foreløpig regnskap 2020
- Budsjett 2021

Totalkalkylen 2021:

I denne utredningen presenteres en oversikt over årets beregninger for årene 2019, 2020 og 2021 med vedleggstabeller og sammendragstabeller fra beregninger med både registrerte og normaliserte tall. Det er videre tatt med tabeller som viser antall bedrifter, registrert arbeidsforbruk, areal, investeringer, husdyrtall samt forbruksutviklingen for kjøtt og egg. De registrerte tallene skal vise faktiske inntekter og kostnader i de enkelte år. Dette betyr at det kan være store variasjoner i inntektene mellom ulike år pga. varierende vær og tilfeldige utslag av stor økonomisk betydning i registrerte regnskaper. Disse variasjonene er forsøkt jevnet ut ved beregningen av normaliserte regnskapstall.

Utredningen inneholder videre en sammenligning av fjorårets beregninger med årets beregninger for årene 2019, 2020 og 2021. Dette gjelder både for registrerte og normaliserte regnskaper.

1.2 Avgrensinger og beregningsprinsipper i Totalkalkylen

Hovedprinsippene for grunnlagsmaterialet for jordbruksoppgjørene som Budsjettet nema utarbeider, fastsettes gjennom Stortingets behandling av meldinger om landbrukspolitikken og, innenfor disse rammene, ved avklaringer mellom avtalepartene.

I forhandlingene brukes Totalkalkylens normaliserte regnskaper for å sammenligne inntektsutviklingen i jordbruksoppgjørene med inntektsutviklingen for andre grupper i samfunnet. Totalkalkylen er et sektorregnskap som skal vise totalverdiene som skapes i norsk jordbruk ved utnyttelse av jordbruksproduksjonsressurser, herunder jord. Sektoren «jordbruk» er definert ut fra de varer som er regnet som jordbruksvarer. Dette innebærer at jordbruksoppgjørene ikke inkluderer andre inntekter, dvs. fra skogbruk, lønns- og kapitalinntekter, andre næringer og tilleggsnæringer som turisme, holdes utenom. Resultatmålene som beregnes i Totalkalkylen er «Vederlag til arbeid og kapital» og «Vederlag til arbeid og egenkapital». Kapitalsaldoen for avskrivbare driftsmidler blir prisnivåjustert årlig med konsumprisen før beregning av kapitalslit. Det føres med andre ord en godtgjøring til egenkapitalen knyttet til de avskrivbare driftsmidlene tilsvarende generell prisvekst. Godtgjøringen framkommer som høyere kapitalslit (avskrivninger) i totalkalkylen enn i gårdsregnskap (bygd på historisk kost). Det gjør at resultatet kan konsumeres uten å tære

på den investerte kapitalens kjøpekraft. For ikke-avskrivbare driftsmidler som jord og grøfter, verdsettes disse etter historisk kost.

Budsjettet har i år gjennomgått håndteringen av jordleie og kvoteleie i Totalkalkylen og avkastning av egenkapitalen i resultatmålene som Budsjettet har utarbeidet. Beregningsprinsippene er tydeliggjort i avsnittene som følger.

Totalkalkylens sektoravgrensing innebærer at en legger til grunn at alt jordbruksareal i Norge tilhører sektoren «jordbruk». Beregningene er avgrenset til økonomiske transaksjoner mellom jordbrukssektoren og andre sektorer. For jordbrukssektoren vil disse økonomiske transaksjonene framkomme som inntekter eller kostnader. Økonomiske transaksjoner innen sektoren, defineres som intern omsetning, og vil ikke påvirke sektorens sluttresultat. Slike interne transaksjoner kan være kjøp og salg av grovfôr og maskintjenester. Økonomiske transaksjoner innen sektoren knyttet til kjøp/salg av jord eller jordleie, regnes derfor også som internomsetning. Som følge av at Totalkalkylen er et sektorregnskap der jord er definert å tilhøre sektoren, skilles det ikke på om disse transaksjonene foregår mellom aktive utøvere og jordeiere uten næringsinntekt fra jordbrukssektoren I stedet for å føre årlige inntekter og kostnader fra jordleie og melkekvoter som på enkeltbruksnivå (jf. Referansebruksberegningene), inngår denne kapitalen i jordbrukssektorens kapital og framkommer som høyere gjeld og rentekostnader og ved å inngå i egenkapitalen som årsresultatet skal gi avkastning til.

Beregningen av jordbrukets bokførte kapital omfatter både egen og leid jord. Gjeld på bruk uten næringsinntekt (bortleide/forpaktede bruk) knyttet til jorda disse eier, inngår som en del av sektorens samlede gjeldsmasse. Realrentekostnaden på denne gjelda påvirker derfor resultatmålet «Vederlag til arbeid og egenkapital». Også kjøp av jord påvirker resultatmålet «Vederlag til arbeid og egenkapital» direkte i den grad det påvirker endring gjeldsmassen i forbindelse med opptak av lån i forbindelse med jordkjøpet. Tilsvarende betraktninger gjøres også på andre områder, for å gjøre beregningsprinsippene konsistente, for eksempel leie/kjøp av melkekvoter.

For andre beregningsprinsipper nevnes at ved forhandleromsetning av brukte landbruksmaskiner, føres nettokostnaden i administrasjon/omsetning som kostnad for sektoren. Dette gjelder også kjøp og salg av melkekvoter. Korn,- unntatt det som brukes som eget fôr, selges derimot ut av sektoren og kjøpes tilbake som kraftfôr, og framkommer dermed på både inntekts- og kostnadssiden. Restverdien av bygninger og maskiner på bruk som går ut av drift, trekkes ut av kapitalgrunnlaget. Det søkes konsistens mellom det som inntekts- og kostnadsføres, dvs. inntekter/kostnader relateres til tilhørende kostnader/inntekter. Det medfører at en inntektsfører verdien av jordbrukets ressurser brukt utenfor jordbruket. For maskiner aktivert i,- men brukt utenom jordbruket, inntektsføres for eksempel jordbruket for kapitalslitkostnadene knyttet til denne bruken.

Arbeidsforbruket som inngår i beregningen av «Vederlag til arbeid og egenkapital pr årsverk», baserer seg på SSBs arbeidskraftsundersøkelser. Det gjøres ikke noe skille på om arbeidet er utført ved egen eller innleid arbeidskraft, da resultatmålet «Vederlag til arbeid og egenkapital» er et vederlag til alt innsatt arbeid, uavhengig av hvem som utfører arbeidet, og all innsatt egenkapital.

1.3 Større endringer som har endret tallseriene bakover

I dette kapitlet gjøres det rede for større endringer som har endret tallseriene bakover. Endringer skyldes vanligvis nytt eller endret datamateriale. Årsaker til justeringer bakover er at Totalkalkylen skal vise utviklingen over tid. Av den grunn er det behov for sammenliknbare og kontinuerlige serier.

Arbeidsforbruk:

SSB foretok en fullstendig landbrukstelling i 2020 der samtlige næringsutøvere i jordbruket ble spurta hvor mange arbeidstimer som ble lagt ned i gårdsdrifta i perioden 1.10.2019 – 30.9.2020. Foreløpige tall fra et utvalg av respondentene ble publisert 17. mars. Tallene viste et arbeidsforbruk i jordbruket på 44 977 årsverk. Dette årsverkstallet er inkludert arbeid utført av selvstendig næringsdrivende som samtidig er kostnadsført under spesifikke kostnadsposter i Totalkalkylen. I 2020 gjelder det 2 082 årsverk. For 2020 er derfor 42 895 årsverk,- avrundet til 42 900 årsverk, lagt til grunn. I fjor beregnet nemnda arbeidsforbruket for 2020 til 41 200 årsverk, dvs. 1 695 færre årsverk enn hva tellingen i 2020 viste.

Tellingen ble gjennomført i et år med koronapandemi. Hagebruket ble særlig rammet av redusert tilgang av utenlandske innleid arbeidskraft og deler av denne ble erstattet av bl.a. uøvd norsk arbeidskraft. De foreløpige tallene fra tellinga viser en betydelig økning i arbeidsforbruket i hagebrugssektoren fra 2017 til 2020. Beregninger nemnda har foretatt indikerer at pandemien resulterte i et økt arbeidsforbruk innen hagebrugssektoren på ca. 1 000 årsverk selv om produksjonsomfanget var omtrent uendret.

De foreløpige tellingsresultatene viser et brudd i en trend med økende omfang av innleide selvstendige næringsdrivende i de siste tellingene. Dvs. innleid arbeidskraft ved nyanlegg og servicetjenester, f.eks. regnskap og veterinær Antall årsverk utført av innleide selvstendige næringsdrivende var 1 335 i 1999, 1 571 i 2010, 2 126 i 2013 og 4 245 i 2017 og er på 3 382 i 2020. For ikke å dobbeltregne, trekker man i Totalkalkylen ut arbeidsforbruk utført av selvstendige næringsdrivende som samtidig er kostnadsført. Innleid arbeid utført av f.eks. bønder ved rundballepressing etc. trekkes ikke ut. Nedgangen i arbeidsforbruk utført av selvstendige næringsdrivende, klarer ikke nemnda å finne igjen i de berørte kostnadspostene i Totalkalkylen.

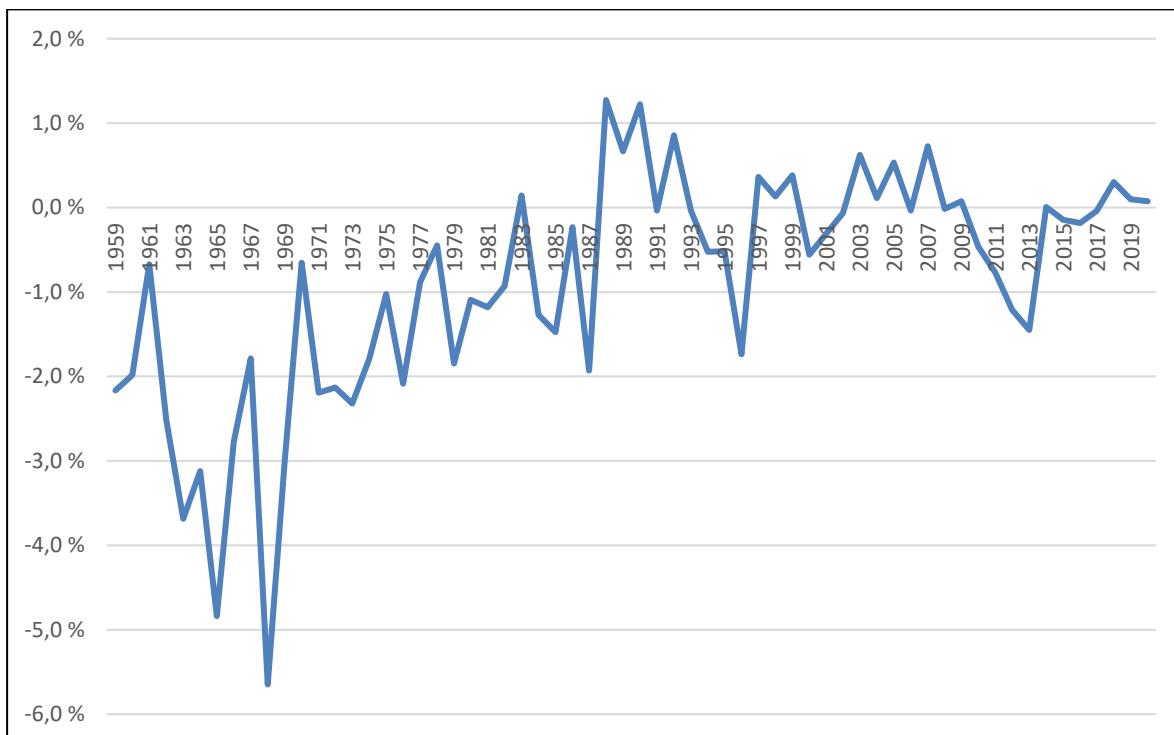
Pelsdyrhold:

Stortinget vedtok 13. juni 2019 lov om forbud mot hold av pelsdyr. Pelsdyroppdrettere som holdt pelsdyr 15. januar 2018, kan holde pelsdyr frem til 1. februar 2025. Det ble 27.11.19 og 3.7.20 fastsatt forskrifter om økonomisk kompensasjon og tilskudd til omstilling for oppdretterne.

Etablert praksis ville innebære at inntektskompensasjonen ble inntektsført det året den ble utbetalt. Det ville påvirket resultatmålene sterkt disse årene, uten at det kunne knyttes til endringer i produksjonen. Dette ville gjort det vanskeligere å bruke Totalkalkylen til vurderinger av inntektsutviklingen over tid. I stedet besluttet nemnda å fjerne pelsdyrholtet fra Totalkalkylen tilbake til 1959. Det innebærer at alle inntekter, kostnader og arbeidsforbruk, og dermed vederlaget til pelsdyrholtene som pelsdyrholtet ga grunnlag for, er fjernet fra Totalkalkylens tidsserier og resultatmålene vederlag til arbeid og kapital og

vederlag til arbeid og egenkapital. Anslaget på kostnader bortsett fra pelsdyrfør mm. er usikkert og i hovedsak basert på en forutsetning om et fast forhold mellom kostnadene per årsverk i pelsdyrholtet og kostnadene per årsverk i jordbruket for øvrig.

Utslaget på vederlaget til arbeid og egenkapital i Totalkalkylen etter uttrekk av pelsdyrhold går fram av figur 1.1 under. Det er et trekk at bidraget fra pelsdyr har vært positivt i år med høye priser og negativt i år med lave priser.

Figur 1.1. Endring av vederlag til arbeid og egenkapital pr. årsverk etter uttrekk av pelsdyrhold i Totalkalkylen. Prosent

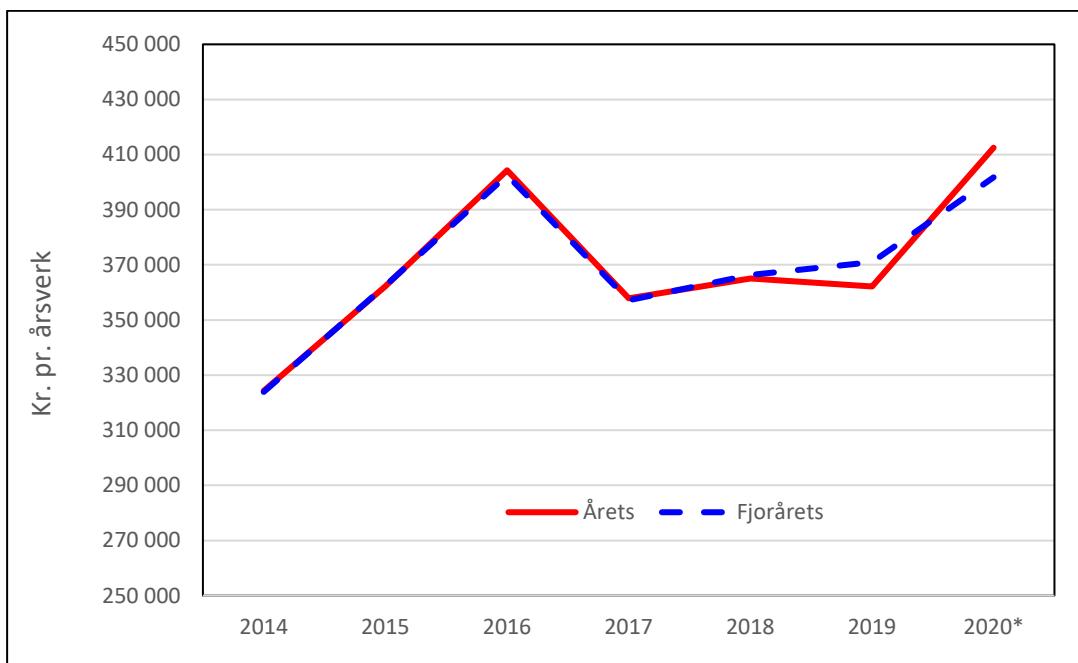
Hagebrukssektoren:

Oppdateringer SSB har gjort av tallmaterialet og beregningen av hagebruksstatistikken, har medført justeringer i seriene for flere av grønnsaksvekstene årene 2016-19. Utslaget er størst for året 2016.

Produksjonen av tomater differensieres i stadig større grad på ulike varianter med ulik pris. En gjennomgang av prisgrunnlaget for de ulike tomattypene medfører en økning i verdien av tomatproduksjonen. For 2018 er verdien økt med 101 mill. kr. Serien er justert tilbake til 2013.

På kostnadssiden medfører en gjennomgang av emballasjekostnader på grunnlag av Landbruksdirektoratets satser ifb. avlingsskadeordningen, en økning av kostnadene til emballasje i hagebrukssektoren. For 2018 ga dette en økning på 54 mill. kr. Serien er justert tilbake til 2005.

Figur 1.2 viser den samlede effekten av endringene i tallgrunnlaget på vederlaget til arbeid og egenkapital inkl. jordbruksfradraget i årets beregning sammenliknet med fjorårets. Effekten er liten med unntak for 2019 og 2020.

Figur 1.2. Utvikling i vederlag til arbeid og egenkapital inkl. jordbruksfradrag pr. årsverk, årets og fjorårets beregning.

1.4 Usikkerhet ved datamaterialet

Beregningene bygger på innhentet materiale fra flere oppgavegivere hvorav SSB, Landbruksdirektoratet og landbrukets ulike økonomiske organisasjoner er de viktigste. For de sektorene hvor en har helhetlige oppgaver er beregningene relativt sikre. Dette gjelder korn, de aller fleste husdyrproduksjonene, kostnader som kraftfør og gjødsel, såfrø og planter. Av større poster på inntektssiden er hagebrukssektoren,- særlig blomster, den med relativt sett størst usikkerhet. Av de faste kostnadene beregnes kapitalslitet på grunnlag av investeringene. Investeringene beregnes bl.a. med utgangspunkt i SSBs tellingsundersøkelser, disse foretas med noen års mellomrom. Mellom tellingsårene regnes investeringene fram med ulikt materiale.

Året 2018 innebar store avlingsreduksjoner og erstatningsutbetalinger pga tørke i Sør-Norge. Samtidig fikk man store kostnadsøkninger på flere poster både i 2018 og 2019, mens andre poster ga kostnadsbesparelser. Budsjettet fant ingen metode for normalisering som ikke har svakheter. Det er derfor stor usikkerhet i den beregnede inntektsutviklingen fra 2017 til 2018 og videre til 2019. Dette gjelder både registrert og normalisert regnskap. I 2020 og 2021 har pandemien i stor grad både påvirket inntekts- og kostnadsposter. Bortfall av grensehandel har gitt økte markedsmuligheter. Store kostnadsposter som drivstoff, elektrisk kraft og rente svinger mye. Ved årets beregninger er pelsdyrholdet fjernet fra

Totalkalkylens serier. Det er en viss usikkerhet knyttet til uttrekket med de konsekvenser det har for resultatet. Budsjettet vil understreke at i sum tilsier disse forholdene at det er større grunn enn vanlig til å vurdere inntektsutviklingen over flere år.

Budsjettet vil på grunnlag av årets beregning av bokført kapital vedtatt en gjennomgang av beregningen. Beregningene av bokført kapital publiseres dermed ikke år.

1.5 Resultatmål i Totalkalkylen

I Totalkalkylen beregnes følgende tre resultatmål:

- Vederlag til arbeid og kapital
- Vederlag til arbeid og egenkapital
- Vederlag til arbeid og egenkapital inkl. effekt av jordbruksfradraget

«Vederlag til arbeid og kapital» beregnes ved at alle inntekter fratrekkes ikke-varige driftsmidler samt kapitalkostnader. Kapitalkostnadene (avskrivningene) beregnes ut fra et prisnivåjustert kapitalgrunnlag for de avskrivbare driftsmidlene. Dvs. at kapitalgrunnlaget justeres til dagens priser ved hjelp av konsumprisindeksen. Resultatet «Vederlag til arbeid og kapital» skal gi avkastning til all kapital, herunder kapital bundet i jord. I resultatmålet «Vederlag til arbeid og egenkapital» trekkes realrentekostnadene på den lånte delen av kapitalen fra «Vederlag til arbeid og kapital». Dette resultatmålet skal gi avkastning til arbeid og egenkapital. Bruken av realrentekostnad har sammenheng med at kapitalen prisjusteres (kapitalslit beregnet til dagens prisnivå). Prinsippet for beregning av kapitalkostnadene innebærer at den beregnede inntekten i Totalkalkylen, kan forbrukes uten å redusere den investerte kapitalens kjøpekraft. I resultatmålet «Vederlag til arbeid og egenkapital inkl. effekt av jordbruksfradraget» legges verdien av det skattemessige jordbruksfradraget i positiv næringsinntekt fra jordbruket til «Vederlag til arbeid og egenkapital». Resultatmålet «Vederlag til arbeid og egenkapital inkl. effekt av jordbruksfradraget» beregnes kun pr. årsverk

Fordi Totalkalkylen viser resultatmål for landet som helhet og alle produksjoner i gjennomsnitt (pr. årsverk), vil ikke Totalkalkylen være sammenliknbart med regnskapet for den enkelte aktive utøver. På foretaksnivå, i eks. Driftsgranskningene, føres f.eks. jordleie, leie/kjøp av melkekvote, før og maskintjenester som kostnader og eventuelt inntekt i de foretakene som har slik kostnad/inntekt. Dette fordi dette er kostnader/inntekter som påvirker den enkelte næringsutøvers økonomiske resultat.

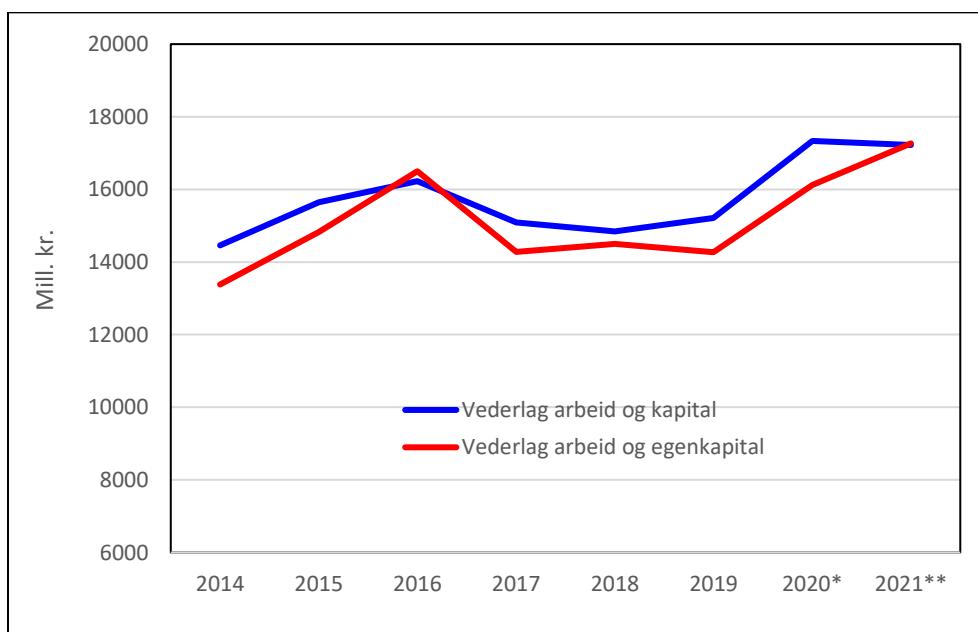
1.6 Resultater etter registrerte og normaliserte regnskaper

Tabell 1.1 Resultater etter registrerte regnskaper. Mill. kroner¹

	2015	2016	2017	2018	2019	2020*	2021**
Sum produksjonsinntekter	32 723	34 301	33 839	32 949	34 317	36 431	37 216
Direkte tilskudd	10 718	10 450	10 331	12 425	12 046	12 121	12 398
Sum inntekter inkl. tilsk. (A)	43 440	44 751	44 170	45 374	46 363	48 552	49 613
Sum ikke-varige produksjonsmidler	20 085	20 508	20 714	21 879	22 145	21 972	22 834
Sum kapitalkostnader	7 712	8 015	8 369	8 651	9 007	9 246	9 553
Sum kostnader (B)	27 797	28 523	29 083	30 530	31 153	31 218	32 387
Vederlag til arbeid og kapital (A-B)	15 644	16 228	15 086	14 844	15 210	17 334	17 226
- Realrente på lånt kapital	818	-272	809	350	945	1 215	-40
Vederlag til arbeid og egenkapital (A-B-C)	14 826	16 500	14 278	14 494	14 265	16 120	17 266
Antall årsverk	44 750	44 000	43 300	42 800	42 300	42 900	42 550
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årv. Kr	331 300	375 000	329 700	338 600	337 200	375 800	405 800
Endring pr årsverk, kr		43 700	-45 300	8 900	-1 400	38 600	30 000
Endring pr årsverk, prosent		13,2	-12,1	2,7	-0,4	11,4	8,0
Inntektseffekt pr årv. av jordbr.fradraget	31 000	29 300	28 100	26 500	25 000	36 700	36 600
Ved. til arb. og egenkap. pr årsverk inkl. effekt av jordbruksfradraget, kr	362 300	404 300	357 800	365 100	362 200	412 500	442 400
Endring pr årsverk, kr		42 000	-46 500	7 300	-2 900	50 300	29 900
Endring pr årsverk, prosent		11,6	-11,5	2,0	-0,8	13,9	7,2

* Foreløpig regnskap ** Budsjett

¹⁾ De seks nederste linjene er ikke i mill. kroner

Figur 1.3. Utviklingen i resultatmål i Totalkalkylen.

Tabell 1.2 Sammendrag. Registrerte regnskaper. Mill. kroner¹

	2015	2016	2017	2018	2019	2020*	2021**
Korn, erter og oljefrø	3 480	3 560	3 500	2 138	3 928	4 072	3 730
Poteter	641	814	722	795	792	959	916
Hagebruksprodukter	4 624	5 146	4 945	5 087	5 299	5 742	5 645
Andre planteprodukter	376	370	424	373	377	385	400
Sum planteprodukter	9 121	9 890	9 591	8 392	10 396	11 159	10 691
Melk	9 422	9 486	9 241	9 579	8 971	9 431	10 149
Kjøtt	11 716	12 308	12 608	12 665	12 400	12 811	13 475
Egg	1 042	1 048	1 112	1 132	1 144	1 184	1 218
Ull	128	149	133	129	117	118	118
Andre husdyrproduksjoner	139	184	204	232	274	289	294
Sum husdyrprodukter	22 448	23 176	23 299	23 736	22 907	23 833	25 254
Sum plante- og husdyrprodukter	31 569	33 065	32 890	32 128	33 303	34 991	35 945
Kjøreinntekter m.v.	531	554	557	571	600	610	622
Arbeidsinntekter ved invest.	216	248	276	267	260	278	287
Sum andre inntekter	747	802	832	838	860	889	909
Endringer i buskapsverdien	203	186	-121	-235	9	193	121
Medlemsbonus	203	248	238	219	146	357	241
Sum produksjonsinntekter	32 723	34 301	33 839	32 949	34 317	36 431	37 216
Direkte tilskudd	10 718	10 450	10 331	12 425	12 046	12 121	12 398
Sum inntekter inklusive tilskudd	43 440	44 751	44 170	45 374	46 363	48 552	49 613
Handelsgjødsel og kalk	1 808	1 866	1 598	1 789	1 880	1 931	1 897
Innkjøpt kraftfør	7 198	7 276	7 442	7 749	7 761	7 925	8 193
Annet innkjøpt fôr	431	421	450	720	503	472	463
Såfrø og planter	940	1 040	1 062	1 150	1 158	1 262	1 194
Energi og smøremidler	2 352	2 411	2 678	3 083	3 073	2 450	2 860
Andre kostnader	5 065	5 130	5 223	5 072	5 526	5 668	5 930
Vedlikehold	2 291	2 363	2 261	2 316	2 245	2 265	2 297
ikke-varige prod.midler (kostnader)	20 085	20 508	20 714	21 879	22 145	21 972	22 834
Leasing av maskiner	1 486	1 560	1 760	1 872	2 058	2 118	2 121
Kapitalslit	6 226	6 455	6 609	6 780	6 950	7 128	7 432
Sum kapitalkostnader	7 712	8 015	8 369	8 651	9 007	9 246	9 553
Sum kostnader	27 797	28 523	29 083	30 530	31 153	31 218	32 387
Vederlag til arbeid og kapital	15 644	16 228	15 086	14 844	15 210	17 334	17 226
Realrente lånt kapital	818	-272	809	350	945	1 215	-40
Vederlag til arbeid og egenkapital	14 826	16 500	14 278	14 494	14 265	16 120	17 266

* Foreløpig regnskap ** Budsjett

1) Eksklusive virkning av jordbruksfradraget ved skatteligningen

Tabell 1.3 Resultater etter normaliserte regnskaper. Mill. kroner¹

	2015	2016	2017	2018	2019	2020*	2021**
Sum produksjonsinntekter	32 307	33 596	33 675	34 001	33 966	35 804	37 211
Direkte tilskudd	10 742	10 497	10 259	12 098	11 733	12 097	12 300
Sum inntekter inkl. tilsk. (A)	43 049	44 093	43 934	46 099	45 698	47 900	49 510
Sum ikke-varige produksjonsmidler	20 009	20 543	20 648	22 174	22 023	21 925	22 816
Sum kapitalkostnader	7 713	8 043	8 337	8 652	9 005	9 202	9 587
Sum kostnader (B)	27 722	28 586	28 985	30 826	31 028	31 127	32 404
Vederlag til arbeid og kapital (A-B)	15 328	15 507	14 949	15 274	14 671	16 773	17 107
– Realrente på lånt kapital	832	310	390	363	914	721	354
Vederlag til arbeid og egenkapital (A-B-C)	14 496	15 197	14 559	14 911	13 757	16 052	16 753
Antall årsverk	44 750	44 000	43 300	42 800	42 300	42 900	42 550
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årv. Kr	323 900	345 400	336 200	348 400	325 200	374 200	393 700
Endring pr årsverk, kr		21 500	-9 200	12 200	-23 200	49 000	19 500
Endring pr årsverk, prosent		6,6	-2,7	3,6	-6,7	15,1	5,2
Inntektseffekt pr årv. av jordbruksfradr, kr	30 400	28 000	27 900	27 300	24 100	35 500	36 300
Ved. til arb. og egenkap. pr årsverk inkl. effekt av jordbruksfradraget, kr	354 300	373 400	364 100	375 700	349 300	409 700	430 000
Endring pr årsverk, kr		19 100	-9 300	11 600	-26 400	60 400	20 300
Endring pr årsverk, prosent		5,4	-2,5	3,2	-7,0	17,3	5,0

* Foreløpig regnskap ** Budsjett

¹⁾ De seks nederste linjene er ikke i mill. kroner

Tabell 1.4 Sammendrag. Normaliserte regnskaper. Mill. kroner¹

	2015	2016	2017	2018	2019	2020*	2021**
Korn, erter og oljefrø	3 011	3 090	3 213	3 232	3 481	3 642	3 730
Poteter	718	727	779	771	840	891	916
Hagebruksprodukter	4 609	4 987	5 010	5 075	5 336	5 616	5 644
Andre planteprodukter	367	381	424	366	387	382	396
Sum planteprodukter	8 705	9 185	9 427	9 444	10 045	10 532	10 686
Melk	9 422	9 486	9 241	9 579	8 971	9 431	10 149
Kjøtt	11 716	12 308	12 608	12 665	12 400	12 811	13 475
Egg	1 042	1 048	1 112	1 132	1 144	1 184	1 218
Ull	128	149	133	129	117	118	118
Andre husdyrproduksjoner	139	184	204	232	274	289	294
Sum husdyrprodukter	22 448	23 176	23 299	23 736	22 907	23 833	25 254
Sum plante- og husdyrprodukter	31 153	32 361	32 725	33 180	32 951	34 364	35 940
Kjøreinntekter m.v.	531	554	557	571	600	610	622
Arbeidsinntekter ved invest.	216	248	276	267	260	278	287
Sum andre inntekter	747	802	832	838	860	889	909
Endringer i buskapsverdien	203	186	-121	-235	9	193	121
Medlemsbonus	203	248	238	219	146	357	241
Sum produksjonsinntekter	32 307	33 596	33 675	34 001	33 966	35 804	37 211
Direkte tilskudd	10 742	10 497	12 098	10 742	11 733	12 097	12 300
Sum inntekter inklusive tilskudd	43 049	44 093	46 099	43 049	45 698	47 900	49 510
Handelsgjødsel og kalk	1 808	1 866	1 598	1 789	1 880	1 931	1 899
Innkjøpt kraftfôr	7 198	7 276	7 442	7 749	7 761	7 925	8 193
Annet innkjøpt fôr	431	421	450	720	503	472	463
Såfrø og planter	940	1 040	1 062	1 150	1 158	1 262	1 194
Energi og smøremidler	2 349	2 422	2 685	3 113	3 060	2 444	2 862
Andre kostnader	4 992	5 155	5 149	5 337	5 416	5 627	5 908
Vedlikehold	2 291	2 363	2 261	2 316	2 245	2 265	2 297
Ikke-varige prod.midler (kostnader)	20 009	20 543	20 648	22 174	22 023	21 925	22 816
Leasing av maskiner	1 487	1 588	1 728	1 873	2 055	2 074	2 155
Kapitalslit	6 226	6 455	6 609	6 780	6 950	7 128	7 432
Sum kapitalkostnader	7 713	8 043	8 337	8 652	9 005	9 202	9 587
Sum kostnader	27 722	28 586	28 985	30 826	31 028	31 127	32 404
Vederlag til arbeid og kapital	15 328	15 507	14 949	15 274	14 671	16 773	17 107
Realrente lånt kapital	832	310	390	363	914	721	354
Vederlag til arbeid og egenkapital	14 496	15 197	14 559	14 911	13 757	16 052	16 753

* Foreløpig regnskap ** Budsjett

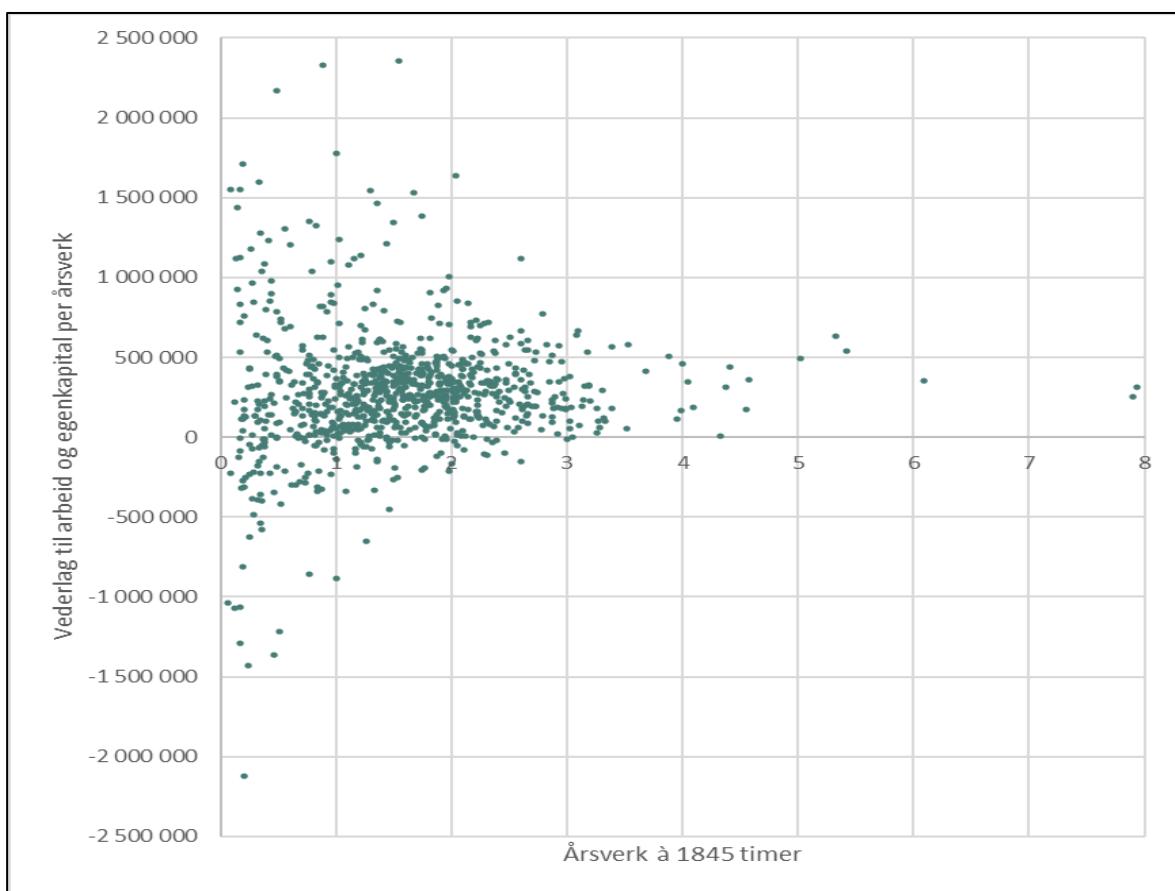
1) Eksklusive virkning av jordbruksfradraget ved skatteligningen

1.7 Totalkalkylen i forhold til enkeltbruk

Totalkalkylen for jordbruket er et sektorregnskap for hele det norske jordbruket,- som om jordbruket i Norge var et bruk. Resultatmålene i Totalkalkylen beregnes som gjennomsnitt for alle bruk, uavhengig av driftsform, størrelse, investeringsfase og område i landet.

Jordbruket består av nær 40 000 jordbruksbedrifter fordelt på ulike driftsformer, størrelser og områder i landet som er i ulike faser av investeringer, dvs. fornyelse og avvikling. På disse brukene utføres det årlig i overkant av 40 000 årsverk. Resultatene på det enkelte bruket vil variere kraftig etter de nevnte inndelingene og fra gjennomsnittet som måles i Totalkalkylen.

Som en illustrasjon på dette er spredningen i vederlaget til arbeid og egenkapital pr årsverk i Driftsgranskingene, gjengitt i figur 1.4 nedenfor. Driftsgranskingene er regnskapsresultater for litt over 900 enkeltbruk etter driftsform, størrelse og område i landet. Det er en tydelig konsentrasjon rundt nivået 0 – 500 000 kr pr. årsverk men ellers er det stor spredning.

Figur 1.4. Spredningen i vederlag til arbeid og egenkapital pr årsverk i Driftsgranskingene.

1.8 Utviklingen i resultatmål, arbeidsforbruket, areal, investeringer og husdyr

Tabell 1.5 Resultatmål i jordbrukspraktisk regnskap pr. årsverk. 1 000 kr.

	Registrert regnskap			Normalisert regnskap		
	Ved. arbeid og egenkap.	Jordbruks- fradrag	Sum	Ved. arbeid og egenkap.	Jordbruks- fradrag	Sum
1959	5 400		5 400			
1969	10 400		10 400			
1979	45 000		45 000			
1989	101 300		101 300			
1990	117 800		117 800			
1991	117 800		117 800			
1992	118 000		118 000			
1993	131 100		131 100			
1994	129 900		129 900			
1995	125 000		125 000			
1996	129 400		129 400			
1997	134 000		134 000			
1998	146 900		146 900			
1999	137 500		137 500			
2000	150 800	4 800	155 600			
2001	135 000	9 500	144 500			
2002	134 600	11 200	145 800			
2003	149 900	13 800	163 700			
2004	152 600	13 200	165 800			
2005	156 800	13 400	170 200			
2006	160 300	13 800	174 100			
2007	170 600	22 800	193 400			
2008	202 400	24 400	226 800	184 200	23 700	207 900
2009	208 300	23 800	232 100	213 000	24 400	237 400
2010	239 200	26 100	265 300	243 100	26 500	269 600
2011	228 500	25 400	253 900	243 900	26 300	270 200
2012	244 900	29 700	274 600	263 700	31 900	295 600
2013	260 700	30 900	291 600	263 200	31 800	295 000
2014	294 100	30 200	324 300	282 100	29 800	311 900
2015	331 300	31 000	362 300	323 900	30 400	354 300
2016	375 000	29 300	404 300	345 400	28 000	373 400
2017	329 700	28 100	357 800	336 200	27 900	364 100
2018	338 600	26 500	365 100	348 400	27 300	375 700
2019	337 200	25 000	362 200	325 200	24 100	349 300
2020*	375 800	36 700	412 500	374 200	35 500	409 700
2021**	405 800	36 600	442 400	393 700	36 300	430 000

Totalkalkylens serie for antall bedrifter og arbeidsforbruk er gjengitt i tab. 1.6. Som følge av at pelsdyrholtet er vedtatt avviklet innen 1.1 2025, er pelsdyrholtet fjernet fra

Totalkalkylen ved årets beregninger. Totalkalkylens serie for arbeidsforbruk i tab. 1.6 er dermed også nedjustert for pelsdyrholtet.

Tabell 1.6 Beregnet totalt arbeidsforbruk og antall årsverk i jordbruket 1959–2022

År	Antall bedrifter	Timer pr. bedrift	Mill. timeverk	Timer pr. årsverk	1000 årsverk	Prosent-endring
1959	198 300	2 898	592,5	2 340	253,2	
1969	154 977	2 581	400,1	2 100	190,5	
1979	125 302	2 101	263,3	1 975	133,3	
1989	99 382	1 943	193,1	1 925	100,3	
1990	96 300	1 906	183,6	1 875	97,9	-2,4
1991	92 800	1 919	178,1	1 875	95,0	-3,0
1992	90 900	1 927	175,1	1 875	93,4	-1,7
1993	87 600	1 939	169,9	1 875	90,6	-3,0
1994	83 900	1 998	167,6	1 875	89,4	-1,3
1995	80 900	2 056	166,3	1 875	88,7	-0,8
1996	78 200	2 064	161,4	1 875	86,1	-2,9
1997	75 300	2 077	156,4	1 875	83,4	-3,1
1998	72 800	2 107	153,4	1 875	81,8	-1,9
1999 ¹⁾	70 011	2 113	147,9	1 875	78,9	(-3,5)
1999 ²⁾	70 740	2 118	149,8	1 875	79,9	-2,3
2000	68 539	2 090	143,3	1 875	76,4	-4,4
2001	65 607	2 095	137,5	1 860	73,9	-3,3
2002	61 890	2 120	131,2	1 845	71,1	-3,8
2003	58 231	2 148	125,1	1 845	67,8	-4,6
2004	55 507	2 151	119,4	1 845	64,7	-4,6
2005	53 003	2 148	113,8	1 845	61,7	-4,6
2006	51 218	2 133	109,2	1 845	59,2	-4,1
2007	49 935	2 099	104,8	1 845	56,8	-4,1
2008	48 825	2 052	100,2	1 845	54,3	-4,4
2009	47 688	2 012	95,9	1 845	52,0	-4,2
2010	46 624	1 967	91,7	1 845	49,7	-4,4
2011	45 612	1 966	89,7	1 845	48,6	-2,2
2012	44 794	1 952	87,5	1 845	47,4	-2,5
2013	43 726	1 949	85,2	1 845	46,2	-2,5
2014	43 022	1 951	83,9	1 845	45,5	-1,5
2015	42 018	1 965	82,6	1 845	44,75	-1,6
2016	41 121	1 974	81,2	1 845	44,00	-1,7
2017	40 338	1 981	79,9	1 845	43,30	-1,6
2018	39 678	1 991	79,0	1 845	42,80	-1,2
2019	39 090	1 995	78,0	1 845	42,30	-1,2
2020*	38 633	2 049	79,2	1 845	42,90	1,4
2021**	38 285	2 051	78,5	1 845	42,55	-0,8
2022**	38 017	2 004	76,2	1 845	41,30	-2,9

1) Bruk >5 dekar

2) Bruk fra 0 dekar og oppover fra 1999, tidligere for bruk >5 dekar

Totalkalkylens serie for arbeidsforbruket er basert på SSBs arbeidsforbrukstellingen. I tabell 1.6 er utviklingen i det totale arbeidsforbruket for perioden 1959–2020 beregnet på grunnlag av SSBs tellinger fram til og med 2020.

Arbeidsforbruksregistreringene i SSBs fullstendige tellinger foretas normalt hvert tiende år. Registreringene er basert på oppgaver fra alle bedriftene i jordbruket og danner grunnlaget for arbeidsforbruket i Totalkalkylen. I mellomliggende år beregnes arbeidsforbruket med utgangspunkt i SSBs utvalgstellingen. Arbeidsforbruket i utvalgstellingene vil kunne ha en usikkerhet knyttet til metode for oppblåsing til totalnivå.

SSB gjennomførte de to siste fullstendige tellingene av arbeidsforbruket i jordbruket i 2010 og 2020. Utvalgstellinger/landbruksundersøkelser som er lagt til grunn for nemndas arbeidsforbruksserie mellom årene 2010 og 2020, ble gjennomført for årene 2013 og 2017.

Prognose for arbeidsforbruket i 2021 og 2022

På grunn av at arbeidsforbruket i 2020, særlig i hagebruket, er påvirket av koronapandemien, er det ekstra krevende å prognosere utviklingen i inneværende år og neste år. Nemnda har i dette arbeidet støttet seg på to modeller utviklet av sekretariatet. Modellene framskriver den relative endringen i årsverk basert på de siste tilgjengelige arbeidsforbrukstall fra SSB. Den ene modellen tar i tillegg inn budsjettetnemndas anslag for utvikling av areal, husdyrhold og gårdsbruk. Utover disse utviklingstrekkene legger man for 2021 til grunn at effektene pandemien hadde på arbeidsforbruket i hagebrukssektoren i 2020 videreføres. Det gir et ekstrabehov på 1000 årsverk i forhold til et år uten pandemi. For resten av jordbruket legges det til grunn en reduksjon i arbeidsforbruket på 1,12 prosent, som tilsvarer samme årlige reduksjon som i perioden 2017-2020. Det er også lagt inn et lite tillegg i arbeidsforbruket pga. økt framföringstid av svin og storfe til høyere slaktevekter. Med bakgrunn i resultatene modellen gir, har budsjettetnemnden prognosert en reduksjon i arbeidsforbruket i 2021 med 0,8 prosent.

For 2022 anslås det at arbeidsforbruket pr dekar av hagebruksvekster er tilbake på normalt nivå. For resten av produksjonene reduseres arbeidsforbruket med 1,12 prosent fra året før. På usikkert grunnlag har man kommet fram til en prognosert nedgang i arbeidsforbruket i 2022 med 2,9 prosent.

Utviklingen i jordbruksarealet er gjengitt i tabell 1.7 og 1.8.

Tabell 1.7 Utviklingen i jordbruksarealet. 1 000 da.

Åker og hage	Fulld. eng og beite	Fulldyrket jord i alt	Anneng/beite	Jordbr. areal i alt	Endring	Da/jordbr. bedrift
1959	3 479	4 864	8 343	1 764	10 107	51
1969	3 667	4 602	8 269	1 594	9 863	64
1979	4 146	4 211	8 358	1 239	9 597	77
1989	4 402	4 443	8 846	1 096	9 941	100
1990	4 467	4 364	8 830	1 142	9 972	0,30 %
1991	4 457	4 383	8 840	1 169	10 009	0,40 %
1992	4 450	4 409	8 859	1 206	10 065	0,60 %
1993	4 439	4 477	8 916	1 236	10 152	0,90 %
1994	4 368	4 568	8 936	1 280	10 216	0,60 %
1995	4 324	4 660	8 984	1 303	10 287	0,70 %
1996	4 241	4 774	9 015	1 329	10 344	0,60 %
1997	4 165	4 888	9 053	1 366	10 419	0,70 %
1998	4 156	4 851	9 007	1 487	10 494	0,70 %
1999	3 995	4 876	8 871	1 511	10 384	-1,00 %
2000	3 985	4 856	8 841	1 581	10 422	0,40 %
2001	3 997	4 865	8 862	1 605	10 467	0,40 %
2002	3 915	4 917	8 832	1 635	10 466	0,00 %
2003	3 854	4 905	8 759	1 644	10 404	-0,60 %
2004	3 846	4 892	8 737	1 660	10 397	-0,10 %
2005	3 805	4 858	8 663	1 692	10 354	-0,40 %
2006	3 731	4 896	8 628	1 717	10 345	-0,10 %
2007	3 669	4 906	8 574	1 746	10 320	-0,20 %
2008	3 609	4 884	8 494	1 751	10 245	-0,70 %
2009	3 566	4 829	8 395	1 748	10 143	-1,00 %
2010	3 536	4 766	8 302	1 758	10 060	-0,80 %
2011	3 476	4 748	8 224	1 766	9 989	-0,70 %
2012	3 434	4 729	8 163	1 765	9 929	-0,60 %
2013	3 351	4 757	8 108	1 764	9 871	-0,60 %
2014	3 326	4 785	8 111	1 756	9 868	-0,00 %
2015	3 303	4 799	8 102	1 759	9 860	-0,10 %
2016	3 332	4 750	8 082	1 755	9 837	-0,20 %
2017	3 318	4 727	8 045	1 806	9 851	0,10 %
2018	3 276	4 787	8 063	1 800	9 863	0,10 %
2019	3 227	4 825	8 052	1 791	9 843	-0,20 %
2020*	3 276	4 809	8 085	1 795	9 880	0,40 %
2021**	3 270	4 815	8 085	1 790	9 875	-0,10 %
2022**	3 270	4 815	8 085	1 790	9 875	0,00 %

Det totalt registrerte jordbruksarealet nådde et maksimum i 1998. Fra 2005 til 2014 gikk det registrerte arealet ned med 4,7 prosent. Tall fra Landbruksdirektoratet (L.dir.) viser at innføringen av nytt digitalt kartverket i perioden 2005–2014 innebar en reduksjon i arealet på 3,4 prosent. Det er ikke mulig å si om nedgangen skyldes mer nøyaktige målinger eller om tidligere nedgang ikke har blitt fanget opp før nytt kartverk ble tatt i bruk. I samme periode var dermed arealnedgangen utenom nytt kartverk på ca. 1,3 prosent. Etter at innføringen av nytt kartverk var fullført, viser arealutviklingen små endringer, en økning på 0,1 prosent fra 2014 til 2020.

I det totale jordbruksarealet inngår også overflatedyrket jord og innmarksbeite. Slikt areal utgjør om lag 18 prosent av totalarealet i slutten av perioden, mens andelen var drøyt 10 prosent i 1989.

Tabell 1.8 viser jordbruksarealet fordelt på de ulike vekstene.

Tabell 1.8 Jordbruksarealet fordelt på enkeltvekster. 1000 dekar.

	1999	2010	2014	2019	2020*	2021**
Hvete	515,9	720,8	791,7	803,5	677,3	800,0
Rug+rughvete	26,8	67,6	60,9	93,1	65,4	70,0
Bygg	1 825,8	1 461,8	1 265,1	1 305,0	1 397,9	1 255,0
Havre	913,1	761,1	719,8	551,0	668,8	675,0
Oljev./belgevekster	63,7	81,7	57,6	62,3	71,4	80
Sum korn og oljevekster	3 345,3	3 093,0	2 895,1	2 814,9	2 880,8	2 880,0
Poteter	148,7	132,4	123,5	116,9	114,9	115,0
Andre grovförvekster	317,1	119,3	112,8	108,6	94,3	95,0
Grønnsaker	45,9	60,6	68,4	72,7	71,1	70,0
Andre vekster åker og hage (inkl. brakk)	138,1	130,6	126,3	113,7	115,0	110,0
Sum åker og hage	3 995,1	3 535,9	3 326,0	3 226,7	3 276,1	3 270,0
Eng og beite på dyrket jord	4876	4 765,5	4 785,4	4 824,8	4 809,4	4 815,0
Natureng og overfl.dyrket jord til slått og beite	1 511,4	1 758,4	1 756,3	1 791,1	1 795,2	1 790,0
Jordbruksareal i drift i alt	10 382,5	10 059,8	9 867,7	9 842,6	9 880,7	9 875,0

Tabell 1.9 gir oversikt over bruttoinvesteringene i løpende og faste priser fordelt på de ulike kapitalgruppene samt avdragsdelen av leasingkontrakter.

Tabell 1.9 Bruttoinvesteringer i jordbrukskunst. Løpende og faste priser. Mill. kroner

	Løpende priser				Faste 2019-priser			
	Bygninger	Maskiner og redsk.	Annet ¹	Sum	Sum	Endring	Leasing avdr.del	Sum inkl. leasing
1959	237	195	130	562	13 492			13 492
1969	404	495	155	1 054	16 270			16 270
1979	1 592	1 745	435	3 773	19 447			19 447
1980	1 823	1 994	538	4 355	20 380	4,8 %		20 380
1981	2 000	2 097	576	4 674	19 796	-2,9 %		19 796
1982	1 973	2 118	649	4 740	18 579	-6,1 %		18 579
1983	1 504	1 745	662	3 912	14 044	-24,4 %		14 044
1984	1 460	1 915	613	3 988	13 574	-3,3 %		13 574
1985	1 474	2 557	613	4 644	14 910	9,8 %		14 910
1986	1 911	2 751	593	5 255	15 241	2,2 %		15 241
1987	2 083	2 457	419	4 960	13 317	-12,6 %		13 317
1988	2 269	2 323	382	4 974	12 620	-5,2 %		12 620
1989	2 309	1 993	344	4 646	11 420	-9,5 %		11 420
1990	2 160	2 287	419	4 866	11 480	0,5 %	21	11 501
1991	1 855	1 901	331	4 088	9 311	-18,9 %	26	9 337
1992	1 740	1 718	367	3 825	8 534	-8,3 %	31	8 565
1993	1 329	1 919	403	3 651	7 896	-7,5 %	32	7 928
1994	1 533	2 503	355	4 391	9 227	16,9 %	35	9 262
1995	1 161	2 770	434	4 365	8 685	-5,9 %	62	8 747
1996	1 710	3 025	358	5 093	10 039	15,6 %	74	10 113
1997	1 702	2 751	340	4 793	9 262	-7,7 %	88	9 350
1998	1 790	2 624	303	4 716	8 893	-4,0 %	104	8 996
1999	1 758	2 665	329	4 751	8 925	0,4 %	113	9 038
2000	1 577	2 357	348	4 282	7 920	-11,3 %	129	8 049
2001	1 507	2 263	336	4 106	7 415	-6,4 %	175	7 590
2002	1 666	2 372	278	4 317	7 653	3,2 %	220	7 873
2003	2 038	2 357	337	4 732	8 238	7,6 %	268	8 506
2004	2 776	2 246	303	5 326	8 882	7,8 %	381	9 263
2005	3 024	2 408	356	5 788	9 289	4,6 %	512	9 801
2006	3 418	2 473	460	6 352	9 905	6,6 %	665	10 570
2007	3 285	2 600	490	6 375	9 387	-5,2 %	799	10 187
2008	4 042	2 491	471	7 004	9 804	4,4 %	906	10 710
2009	4 261	1 701	467	6 429	8 499	-13,3 %	1 033	9 532
2010	4 536	2 383	501	7 420	9 680	13,9 %	1 085	10 765
2011	4 532	2 359	492	7 384	9 391	-3,0 %	1 188	10 579
2012	3 970	2 002	481	6 453	7 979	-15,0 %	1 295	9 274
2013	4 031	2 307	357	6 695	8 130	1,9 %	1 379	9 509
2014	3 833	1 763	431	6 027	7 004	-13,9 %	1 474	8 478
2015	4 245	1 996	408	6 649	7 441	6,2 %	1 576	9 017
2016	4 675	2 095	523	7 293	7 910	6,3 %	1 682	9 591
2017	5 209	2 097	569	7 875	8 299	4,9 %	1 778	10 076
2018	4 839	1 969	610	7 418	7 529	-9,3 %	1 882	9 411
2019	4 656	2 486	623	7 765	7 765	3,1 %	1 970	9 735
2020*	4 866	3 059	691	8 616	8 303	6,9 %	1 986	10 289
2021**	5 066	3 300	700	9 066	8 643	4,1 %	2 012	10 654

1) I «Annet» inngår biler, grøfter, hydrotekniske anlegg, nydyrkning og investeringsavgift på investeringer.

Tabell 1.10 gir oversikt over antall husdyr ved årsskiftene 1990-2021.

Tabell 1.10 Antall husdyr 1.1. 1990-2021

	Melkekyr	Ammekyr	Storfe i alt	Sauer	Avlssvin	Melkegeiter	Verpehøner
1990	355 300 ¹		998 200	1 026 200	89 300	65 200	3 410 000
2000	318 047	33 705	1 018 730	1 104 906	93 768	53 091	3 216 750
2001	301 199	40 267	985 746	1 131 734	89 961	50 859	3 206 179
2002	287 427	46 522	968 227	1 141 485	89 254	47 651	3 117 782
2003	282 829	47 343	952 442	1 109 696	92 058	47 114	3 262 382
2004	280 091	48 378	942 053	1 111 513	99 298	46 292	3 392 283
2005	272 301	50 141	936 003	1 091 785	99 065	46 125	3 493 440
2006	265 384	55 019	919 679	1 060 438	101 731	44 063	3 365 646
2007	258 513	56 361	903 280	1 023 818	98 060	40 493	3 350 753
2008	262 090	54 641	893 200	1 027 098	97 261	38 431	3 600 244
2009	249 482	57 777	876 000	1 029 400	100 100	38 400	3 837 158
2010	245 001	61 527	866 300	1 055 200	102 800	36 900	4 017 602
2011	240 842	64 250	859 200	1 045 200	98 800	34 800	3 991 500
2012	237 565	65 584	850 700	1 040 700	97 700	34 100	4 019 000
2013	238 740	67 537	851 500	1 037 500	97 600	32 700	4 188 900
2014	229 634	68 781	832 900	1 031 600	97 100	29 700	4 257 900
2015	228 309	71 867	834 500	1 057 200	93 800	31 400	4 412 600
2016	226 705	76 120	847 800	1 095 100	92 600	33 500	4 390 600
2017	221 200	83 000	864 500	1 129 000	89 000	34 300	4 362 800
2018	216 443	90 000	870 800	1 068 000	88 800	33 900	4 405 800
2019	215 159	92 000	860 300	977 000	83 400	34 500	3 996 800
2020*	206 725	96 000	860 200	950 000	77 300	34 300	4 100 700
2021**	213 000	99 000	863 200	951 000	77 300	33 600	

¹ Inkl. ammekyr

1.9 Endringer i inntektsforutsetninger, tap ved markedsoverskudd og volumutvikling

Pris- og volumendringer i produksjon og innsatsfaktorer forklarer deler av avvik fra inntektsforutsetningene som legges til grunn ved jordbruksoppgjørene. Inntektseffekter pga. markedssituasjon er redegjort for i kap. 1.9.1 og 1.9.2 mens pris- og volumutvikling går fram av kap. 1.9.3.

1.9.1 Marked, produksjon og etterspørsel

Markedet for jordbruksprodukter og derved produksjonsrommet for norsk jordbruk, er avhengig av den samlede etterspørselen av matvarer. Befolkningsutvikling, prisutvikling på norske og importkonkurrerende varer, handels- og avtalemessige forhold, innslaget av nye varetyper, endrede preferanser, kostholds- og helsemessige spørsmål, er forhold som spiller inn i denne sammenhengen og som kan gi dreininger i etterspørselen.

I tabell 1.11 er det gjengitt tall for produksjon og forbruk av viktige vareslag i norsk jordbruk samt befolkningsutviklingen de samme årene. Et trekk har vært økt produksjon og forbruk i årene 2013 – 2016. For flere produkter er dette endret til nedgang eller mindre økning årene 2017 – 2020.

For norsk produksjon spiller værforhold,- spesielt for planteprodukter, mye inn i enkeltår.

Tabell 1.11. Norsk produksjon og forbruk av jordbruksprodukter. Mill. kg. Befolkningsutv.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	%-endr 2013-16	%-endr 2017-20
Korn (mel)										
Produksjon	138	125	175	156	177	94	102	124	12,9	-30,0
Engrosforbruk	263	260	261	270	267	261	254	261	2,6	-2,3
Poteter (matpotet)										
Produksjon	62	67	59	74	66	61	63	63	18,9	-5,6
Engrosforbruk	119	120	98	126	85	110	88	104	6,1	21,8
Grønnsaker, frukt og bær										
Produksjon	206	225	224	239	235	217	228	225	16,3	-4,4
Engrosforbruk	847	875	867	884	884	867	879	875	4,4	-1,1
Melk										
Produksjon	1525,0	1509,2	1536,3	1522,8	1494,9	1522,0	1480,7	1530,0	-0,1	2,3
Engrosforbruk										
- konsummelk	467,6	462,6	453,9	458,2	435,3	421,8	422,7	415,2	-2,0	-4,6
- yoghurt	48,0	50,9	53,7	54,7	53,1	53,5	53,3	51,2	13,9	-3,7
herav norsk	41,2	43,2	45,2	47,2	46,3	46,7	47,2	44,6	14,5	-3,7
- ost	90,2	93,4	96,2	97,1	95,6	97,3	97,1	97,7	7,7	2,2
herav norsk	92,6	93,7	94,8	94,9	92,3	93,2	91,2	93,3	2,5	1,1
Storfe										
Produksjon	81,5	80,9	79,7	81,7	84,5	87,4	88,0	87,1	0,2	3,1
Engrosforbruk	96,1	93,1	102,8	104,1	101,8	99,2	100,0	98,9	8,4	-2,9
Sau/lam										
Produksjon	23,7	24,0	24,5	24,3	27,9	26,6	24,5	23,2	2,8	-17,0
Engrosforbruk	26,8	26,3	26,1	25,2	27,2	26,6	24,4	24,0	-6,0	-11,8
Svin										
Produksjon	126,6	130,4	134,5	137,3	137,1	135,7	132,7	128,9	8,4	-6,0
Engrosforbruk	126,7	131,8	136,6	137,3	136,1	135,7	133,1	131,2	8,4	-3,5
Fjørfekjøtt										
Produksjon	103,9	104,1	94,6	99,7	101,5	98,6	105,8	108,7	-4,0	7,2
Engrosforbruk	105,2	101,7	94,9	100,9	102,7	99,9	107,4	108,4	-4,1	5,5
Egg										
Produksjon	65,5	67,2	67,3	69,3	69,7	71,3	73,7	74,2	5,8	6,4
Engrosforbruk	64,1	66,6	66,6	68,8	69,1	69,9	72,8	73,2	7,5	6,0
Befolknинг, mill.	5,051	5,109	5,190	5,236	5,277	5,312	5,348	5,379	3,7	1,9

¹ Mill. liter for melk

Kilde: Utviklingen i norsk kosthold (Helsedir.) og Totalkalkylen (BFJ)

1.9.2 Inntektseffekter av markedssituasjonen

Inntektseffekter på grunn av markedssituasjonen, hovedsakelig tap på grunn av markedsoverskudd eller fra manglende markedsmuligheter, har vært beregnet med utgangspunkt i produkter omfattet av målpriser. Pristapet har vært definert som lavere prisuttag enn hva målprisene/gjennomsnittlig engrospris har gitt grunnlag for samt at omsetningsavgiften har vært høyere enn antatt avgift ved markedsbalanse. Samlet brutto pristap beregnes ved å multiplisere pristapet med produksjonsvolumet.

Omsetningsavgiftene vil normalt variere med avsetningsforholdene. Det er likevel ikke nødvendigvis samsvar mellom trekk av omsetningsavgift og behovet for regulering av den løpende produksjonen, eks. behov for å bygge opp reguleringsfondet og motsatt. Størrelsen på reguleringsfondene er nærmere omtalt i kapittel 1.5.4.

På kjøtsiden er det nå kun målpris for gris. Produkter hvor prisstyringen foretas på grunnlag av «planlagt gjennomsnittlig engrospris» (PGE) gir ikke grunnlag for beregning av tap ved markedsoverskudd.

For melk styres produksjonen gjennom kvoter. For korn er det samlet sett underdekning, men variasjon i produksjonen av etterspurte varekvaliteter kan gi varierende omsetningsavgifter mellom år.

Omsetningsavgiften vil normalt speile markedsforholdene med høyere avgift ved større markedssvikt. I tabell 1.12 er de produktvise omsetningsavgiftene gjengitt for beregningsårene 2019-21.

Tabell 1.12 Omsetningsavgifter. Kroner pr. kg/l.

	Melk	Okse	Lam	Gris	Egg	Korn/oljefrø
2019	0,17	0,92	2,39	1,80	0,75	0,04
2020*	0,30	0,75	1,56	1,00	0,80	0,01
2021**	0,10	0,52	1,55	0,50	0,80	0,02

Overproduksjonsavgift for melk er vist i tab. 1.13.

Tabell 1.13 Overproduksjonsavgift melk. Mill. kroner

År	Overproduksjonsavgift
2019	57,0
2020*	26,7
2021**	20,0

Overproduksjonsavgiften er regnet inn i Totalkalkylen som redusert melkepris.

1.9.3 Volum- og prisindeks for Totalkalkylen

Endringene i volum- og prisindeksene går fram tabell 1.14 og 1.15.

Tabell 1.14 Prisindekser, registrerte. 2019 = 100

Postnavn	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020*	2021**
Sum korn (u/korreksj./tilsk)	79,5	85,1	86,4	89,2	92,1	93,1	97,0	100,0	105,4	105,1
Korn, erter og oljefrø	77,5	84,9	87,6	88,6	92,4	92,2	97,8	100,0	105,7	105,0
Sum salg av matpoteter	81,1	82,9	80,1	90,4	89,1	96,8	103,4	100,0	115,1	109,3
Poteter	79,5	84,7	84,9	89,5	90,8	94,3	99,8	100,0	110,0	109,2
Sum grønnsaker	81,4	83,8	85,0	89,1	93,9	93,7	101,6	100,0	107,1	110,5
Sum frukt	84,7	89,1	90,5	91,6	97,3	87,3	88,3	100,0	105,6	98,0
Sum hagebær	84,9	90,6	92,1	85,6	94,6	99,8	98,7	100,0	120,3	108,9
Sum blomster	87,4	86,4	82,3	86,8	93,3	86,9	95,1	100,0	107,7	110,2
Hagebruksprodukter	83,3	85,3	84,7	87,6	93,0	91,4	98,3	100,0	108,7	109,5
Sum planteprodukter	81,2	85,6	86,2	88,3	92,6	92,3	101,0	100,0	107,4	107,5
Sum kumelk	87,1	88,1	95,5	102,0	103,7	102,5	104,9	100,0	104,5	105,2
Sum geitmelk	86,6	87,6	95,0	101,8	103,6	102,4	104,9	100,0	104,5	105,2
Ku- og geitmelk	87,5	88,8	95,7	101,6	103,1	102,2	104,0	100,0	104,3	104,9
Sum storfe	89,6	94,6	97,1	100,3	102,9	104,7	102,4	100,0	103,4	108,8
Sum sau/lam	102,7	111,7	117,4	121,0	109,3	92,0	93,2	100,0	101,4	103,7
Sum gris	99,5	95,7	99,1	110,3	109,7	103,8	100,7	100,0	107,9	113,1
Sum fjørdfeslakt	93,1	96,6	98,5	97,1	98,1	95,6	98,4	100,0	106,0	107,4
Sum kjøtt inkl. grunntilsk.	94,8	97,0	100,0	104,9	104,8	101,5	100,2	100,0	105,0	109,3
Kjøtt og fjørdfeslakt	88,7	90,8	94,7	99,1	101,2	101,0	100,1	100,0	104,4	108,1
Egg	102,4	98,5	98,3	99,5	98,7	102,5	102,1	100,0	104,0	106,6
Sum birøkt	55,1	60,6	66,1	78,1	95,4	98,5	100,6	100,0	101,0	102,4
Sum andre husdyrprodukter	95,4	93,1	94,1	97,0	99,4	102,6	102,5	100,0	103,2	105,6
Sum husdyrprodukter	88,5	90,1	95,0	100,0	101,9	101,6	101,8	100,0	104,2	106,7
Sum plante- og husdyrprod.	86,3	88,7	92,3	96,4	99,0	98,8	101,6	100,0	105,2	106,9
Sum inntekter eksl. tilsk.	82,6	85,3	92,4	99,5	105,6	105,7	97,6	100,0	107,5	108,9
Sum inntekter inkl. tilsk.	86,3	88,6	92,2	96,3	98,9	98,7	101,5	100,0	105,1	106,9
Sum handelsgjødsel	99,5	98,7	97,6	101,7	104,9	90,8	97,3	100,0	100,0	100,7
Kalk	84,0	89,0	93,3	94,6	96,7	97,6	101,1	100,0	106,1	104,5
Handelsgjødsel og kalk	96,6	98,4	98,1	101,4	104,7	91,5	97,8	100,0	100,7	101,1
Innkjøpt kraftfør	86,4	90,6	93,9	95,7	96,4	97,9	99,6	100,0	102,8	104,1
Annet innkjøpt fôr	82,0	84,7	90,9	96,3	96,8	94,8	99,9	100,0	99,5	100,9
Sum innkjøpt fôr	86,2	90,3	93,7	95,7	96,4	97,7	99,6	100,0	102,6	103,9
Såfrø og planter	76,1	80,2	84,0	89,3	91,4	92,6	97,3	100,0	105,6	102,8
Sum energi og smøremidler	76,5	79,7	80,7	76,0	78,4	85,7	99,1	100,0	80,7	93,5
Sum andre kostn. v/pl.prod.	88,5	91,3	93,8	95,5	94,5	94,5	98,3	100,0	106,9	112,2
Sum a. kostn. v/husdyrprod.	75,2	76,1	79,7	82,1	85,2	89,1	93,8	100,0	101,6	105,5
Andre kostnader	82,4	84,7	88,2	89,3	91,0	92,7	96,0	100,0	104,1	108,1
Sum vedlikehold	80,8	82,7	85,6	88,4	91,2	93,7	97,1	100,0	103,9	106,6
Sum ikke-varige prod.midler	83,6	86,7	89,5	90,7	92,4	93,6	98,1	100,0	100,1	103,5
Sum leasing av maskiner	91,7	89,0	90,0	90,5	88,9	94,8	95,3	100,0	102,0	100,9
Kapitalslit. Sum driftsb.	84,7	86,6	88,4	90,3	93,5	95,2	97,8	100,0	101,3	104,0
Kapitalslit. Maskiner/redsk.	84,7	86,6	88,4	90,3	93,5	95,2	97,8	100,0	101,3	104,0
Kapitalslit	84,7	86,6	88,4	90,3	93,5	95,2	97,8	100,0	101,3	104,0
Sum kapitalkostnader	85,8	86,9	88,6	90,2	92,5	95,1	97,3	100,0	101,4	103,3
Sum kostnader	84,3	86,8	89,2	90,6	92,4	94,0	97,9	100,0	100,5	103,4

* Foreløpige tall.

** Budsjett.

Tabell 1.15 Volumindeks, registrerte regnskaper. 2019 = 100

Postnavn	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020*	2021**
Sum korn (u/korreksj./tilsk)	80,7	71,3	92,9	100,8	98,6	97,3	55,9	100,0	98,1	90,0
Korn, erter og oljefrø	80,6	70,6	92,2	100,1	98,1	96,7	55,7	100,0	98,1	90,5
Sum salg av matpoteter	102,3	96,4	108,2	86,8	126,3	97,3	95,2	100,0	110,5	105,9
Poteter	97,7	95,8	105,2	90,5	113,1	96,7	100,6	100,0	110,1	106,0
Sum grønnsaker	77,8	79,7	87,1	90,8	103,2	102,7	97,2	100,0	107,5	101,8
Sum frukt	61,3	71,1	78,3	63,3	76,7	80,0	99,1	100,0	68,2	85,4
Sum hagebær	95,9	73,3	96,0	123,5	102,7	97,3	92,3	100,0	76,1	74,3
Sum blomster	128,4	121,7	122,0	118,6	115,3	108,3	101,3	100,0	100,6	101,6
Hagebruksprodukter	91,2	88,5	96,1	99,6	104,5	102,1	97,6	100,0	99,7	97,3
Sum planteprodukter	87,8	82,6	95,8	99,4	102,8	99,9	79,9	100,0	99,9	95,6
Sum kumelk	103,4	102,9	101,9	103,7	102,8	100,9	102,8	100,0	101,1	103,6
Sum geitmelk	97,0	94,7	93,0	101,5	102,9	100,9	101,9	100,0	99,8	100,2
Ku- og geitmelk	103,3	102,8	101,8	103,7	102,8	100,9	102,7	100,0	101,1	103,5
Sum storfe	89,1	95,4	89,8	91,5	94,1	98,3	102,6	100,0	98,4	99,1
Sum sau/lam	93,9	97,0	99,5	105,3	107,0	113,0	111,0	100,0	101,1	101,3
Sum gris	99,4	96,4	97,4	101,8	104,1	103,8	103,8	100,0	99,6	99,1
Sum fjørfeslakt	85,2	97,2	99,7	87,9	92,6	94,6	91,7	100,0	100,1	108,6
Sum kjøtt inkl. grunntilsk.	92,2	96,4	95,2	95,3	98,0	100,4	101,7	100,0	99,2	101,0
Kjøtt og fjørfeslakt	92,2	96,5	95,1	95,3	98,1	100,6	102,1	100,0	99,0	100,5
Egg	86,4	86,4	91,4	91,6	92,8	94,8	96,8	100,0	99,5	99,9
Sum birøkt	55,1	56,0	57,8	56,9	69,1	75,6	82,8	100,0	100,4	100,0
Sum andre husdyrprodukter	84,3	83,3	88,4	87,9	90,6	92,1	94,8	100,0	100,4	100,6
Sum husdyrprodukter	96,0	98,2	97,3	98,1	99,4	100,2	101,8	100,0	99,9	101,7
Sum plante- og husdyrprod.	93,5	93,5	96,8	98,4	100,3	100,0	95,0	100,0	99,9	99,8
Sum inntekter eksl. tilsk.	94,6	93,3	97,4	99,5	101,5	99,9	94,5	100,0	101,6	100,6
Sum inntekter inkl. tilsk.	94,2	93,4	97,2	99,1	101,1	100,0	94,7	100,0	101,1	100,4
Sum handelsgjødsel	86,3	87,4	93,8	94,7	94,5	92,1	95,7	100,0	99,9	99,5
Kalk	72,7	75,8	79,9	81,8	87,2	88,5	99,0	100,0	127,0	102,1
Handelsgjødsel og kalk	84,8	87,2	93,1	94,8	94,8	92,9	97,3	100,0	102,0	99,8
Innkjøpt kraftfør	95,0	96,3	96,8	96,9	97,2	98,0	100,3	100,0	99,3	101,4
Annet innkjøpt fôr	85,9	91,3	87,5	89,1	86,6	94,4	143,4	100,0	94,3	91,4
Sum innkjøpt fôr	94,5	96,0	96,3	96,5	96,6	97,8	102,9	100,0	99,0	100,8
Såfrø og planter	92,5	96,8	95,8	90,9	98,3	99,1	102,0	100,0	103,2	100,3
Sum energi og smøremidler	100,4	99,2	97,5	100,8	100,1	101,7	101,2	100,0	98,7	99,5
Sum andre kostn. v/pl.prod.	96,1	90,3	97,3	101,8	104,0	99,4	98,0	100,0	101,0	99,1
Sum a. kostn. v/husdyrprod.	98,2	100,7	97,7	99,5	99,2	99,7	103,2	100,0	99,5	98,8
Andre kostnader	102,2	99,0	100,8	102,6	102,1	101,9	95,6	100,0	98,5	99,3
Sum vedlikehold	97,8	102,6	108,2	115,4	115,4	107,5	106,3	100,0	97,2	96,0
Sum ikke-varige prod.midler	96,5	97,1	98,5	100,0	100,2	100,0	100,7	100,0	99,2	99,7
Sum leasing av maskiner	65,7	69,9	74,6	79,8	85,3	90,3	95,5	100,0	100,9	102,2
Kapitalslit. Sum driftsb.	87,4	89,1	90,6	92,3	94,4	97,2	98,9	100,0	101,3	102,7
Kapitalslit. Maskiner/redsk.	119,0	116,7	112,3	109,1	106,3	103,8	100,8	100,0	101,4	103,5
Kapitalslit.	100,9	100,7	99,7	99,3	99,3	99,9	99,7	100,0	101,3	102,9
Sum kapitalkostnader	92,9	93,7	94,0	94,9	96,2	97,7	98,7	100,0	101,2	102,7
Sum kostnader	95,5	96,1	97,2	98,5	99,0	99,3	100,1	100,0	99,8	100,6

* Foreløpige tall.

** Budsjett

1.10 Forklaring til variasjon mellom år

Noen poster i Totalkalkylen viser variasjon fra år til år som i noen grad skyldes endrede utbetalingstidspunkt og regnskapsrutiner. Noen slike periodiseringsforhold er nærmere omtalt nedenfor.

1.10.1 Fondsendringer i prisutjevningsordningen for melk

I 2019 ble kapitalbeholdningen i prisutjevningsordningen redusert med 7 mill. kroner og i 2020 ble den økt med 113 mill. kroner. Endringer i dette fondet påvirker ikke Totalkalkylen.

1.10.2 Samlede endringer i omsetningsavgiftsfondene

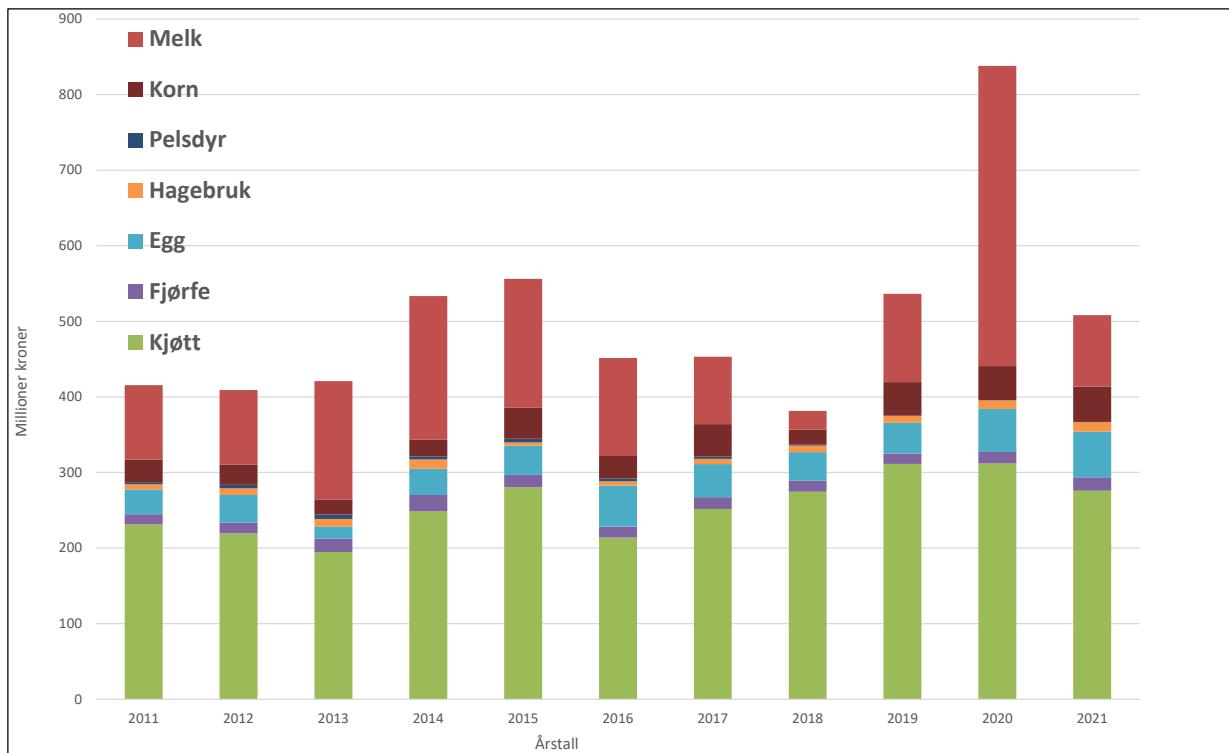
Tabell 1.16 viser en sammenstilling av data om kapitaloppbygging og -nedbygging i fondene for omsetningsavgift. I tillegg til mottatt omsetningsavgift i løpet av et år og utbetalte bevilgninger til omsetningstiltak samme år, vil renteinntekter og administrasjonskostnader også innvirke noe på fondenes størrelse. Netto renteinntekter er regnet som en rest i neste tabell.

Finansiering av ekstraordinært utkjøp av melkekvoter (303 mill. kroner) er i tabellen nedenfor tatt med som bevilget i 2021. I omsetningsrådets regnskap kommer trolig beløpet på 2020-regnskapet, og omsetningsrådet vil ikke kalle det «bevilgning til omsetningstiltak».

Tabell 1.16 Omsetningsavgiftsfondene totalt, 1000-kroner

	Endring i året	Fondene per 31.12	Mottatt oms.avgift	Bevilgn. til omsetn.- tiltak	Herav oms. tiltak kjøtt	Renteinnt. – adm.kostnader
2010	-26 962	359 474	487 857	502 829	247 900	-11 990
2011	56 149	415 622	514 451	448 757	213 490	-9 546
2012	-6 505	409 118	488 861	483 909	260 076	-11 457
2013	11 858	420 976	677 065	653 126	334 814	-12 081
2014	112 596	533 572	670 537	545 351	260 666	-12 590
2015	22 769	556 341	478 692	458 591	149 786	-14 579
2016	-104 700	451 641	454 079	543 014	241 549	-15 865
2017	1 416	453 057	587 725	567 492	272 854	-18 816
2018	-71 537	381 520	600 562	651 996	344 754	-20 104
2019	154 881	536 401	837 087	634 564	348 169	-47 641
2020*	301 553	837 954	878 899	535 150	246 458	-42 160
2021**	-329 680	508 274	476 683	777 486	202 801	-32 702

I figur 1.5 nedenfor er utviklingen av fondene for omsetningsavgiften gjengitt.

Figur 1.5. Utviklingen i omsetningsavgiftsfondene, millioner kroner

Fondenes totale størrelse har variert sterkt i løpet av perioden. For siste 10-årsperiode var fondene lavest i 2018 og høyest i 2020. Omsetningsavgiftsfondene for kjøtt og melk er normalt de største. Ved utgangen av 2020 viser foreløpig regnskap at fondet for kjøtt er på 312 mill. kroner, men deler av fondet er ved utgangen av året utlånt og bundet i reguleringsslager og er ikke disponibelt for tiltak i 2021. Fondet for melk økte med 280 mill. kroner i 2020 og er på 397 mill. kroner ved utgangen av 2020. Omtrent 303 mill. kr ble vinteren 2021 benyttet til å finansiere ekstraordinært oppkjøp av melkekvoter. Omsetningsavgiftsfondet for egg var på 57 mill. kroner og for korn på 45 mill. kroner ved utgangen av 2020. Tallene for 2020 er foreløpige og 2021 er budsjett.

1.11 Prisstigning i budsjettåret

SSBs prognose pr. 12 mars i rapport 1/2021 «Konjunkturtendensene» på 2,7 prosent er lagt til grunn for budsjettåret 2021.

1.12 Realrente på lånt kapital

Beregningene bygger på data for samlede gjeld og rentekostnader fra skattestatistikken, sist for året 2019. Dataene er basert på oppgaver fra jordbruksbedrifter som søker produksjonstillegg. Gjelden for 2020 og 2021 er framregnet med investeringsutviklingen mens renta er regnet fram med rentestatistikk og renteanslag fra SSB.

Realrente regnes i Totalkalkylen på følgende måte:

Realrente på lånt kapital = nominelle rentekostnader – effekt av finansiering. I normaliserte regnskaper er prisstigningsgevinsten (effekt av finansiering) på lånt kapital glattet over 3 år ved å beregne gjennomsnittet av det enkelte og de to foregående års prisvekst.

Tabell 1.17 viser realrenten for årene 2015 – 2021 og at denne har endret seg til dels betydelig disse årene.

Tabell 1.17 Nominelle og reelle rentekostnader på lånt kapital. Mill. kroner og prosent

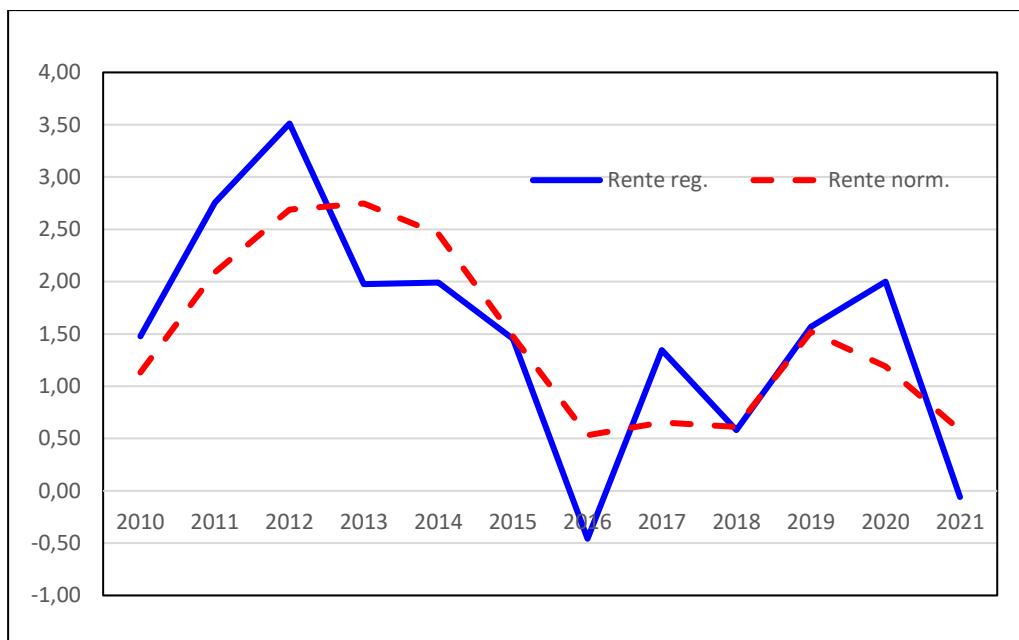
	2015	2016	2017	2018	2019	2020*	2021**
Jordbrukskjeld	56 253	58 668	60 471	60 056	60 300	60 809	61 464
Rentekostnader	2 026,2	1 843,2	1 917,5	2 000,7	2 279,8	1 982,9	1 619,4
Renteprosent	3,60	3,14	3,18	3,34	3,79	3,27	2,64
KPI-endring i %, registrert	2,15	3,60	1,83	2,75	2,21	1,26	2,70
KPI-endring i %, normalisert	2,12	2,61	2,53	2,73	2,27	2,08	2,06
Registrert regnskap:							
- Effekt av finansiering	1 208,2	2 114,9	1 109,0	1 650,8	1 335,0	768,3	1 659,5
- Realrente	818,0	-271,7	808,5	349,9	944,7	1 214,5	-40,1
Normalisert regnskap:							
- Effekt av finansiering	1 194,2	1 533,4	1 527,7	1 638,1	1 366,2	1 262,1	1 265,6
- Realrente	833,1	310,2	390,9	363,2	915,0	722,6	353,8

I Totalkalkylen utgiftsføres de nominelle rentekostnadene (betalte renter) mens en inntektsfører en effekt av finansiering. Dette gjøres fordi en i kapitalslitsberegningen prisjusterer hele kapitalsaldoen med konsumprisindeksen. Når kapitalslitet er regnet i årets pengeverdi, oppstår det en prisstigningsgevinst på den lånte delen av kapitalen. Effekt av finansiering som inntektsføres for å finne realrentekostnaden er regnet slik:

Effekt av finansiering = lånt kapital * prosentvis økning i konsumprisindeksen/100.

Samlet jordbrukskjeld var i 2020 60,8 milliarder kroner. Ett prosentpoengs endring i jordbrukets realrente vil derved ha endret kostnaden med 608 millioner kroner.

I normalisert regnskap jevnes som nevnt effekt av finansiering ut før denne trekkes fra nominelle rentekostnader. Dette skyldes de svært store utslagene varierende prisstigning mellom år kan ha på effekt av finansiering. Ved utjevningen får en derved fram den underliggende endring i realrente og inntekt. I figur 1.6 er realrenten i registrert og normalisert regnskap illustrert.

Figur 1.6 Realrente i registrert og normalisert regnskap. Prosent

1.13 Totalkalkylen og skatt

Tabell 1.18 Virkningen av jordbruksfradraget i normaliserte regnskaper.

Jordbruket samlet	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Effektivt jordbruksfradrag, mill. kr	2 951	2 888	2 984	2 918	3 299	3 217	3 061
Spart skatt, mill. kr	826	809	836	817	924	901	826
Tilsvarende inntektsverdi før skatt, mill. kr	1 291	1 264	1 306	1 283	1 522	1 484	1 348
Antall årsverk	54 300	52 000	49 700	48 600	47 400	46 200	45 500
Inntektseffekt per årsverk, kr	23 800	24 300	26 300	26 400	32 100	32 100	29 600
Utnytelsesgrad	43 %	43 %	45 %	45 %	44 %	44 %	43 %
Vederlag til arb. og kap. - registrert (A)	11 860	11 743	12 545	12 401	13 352	13 075	14 458
Vederlag til arb. og kap. - normalisert (B)	11 490	11 947	12 583	12 837	13 834	13 589	14 164
Korrigeringsfaktor (B/A)	0,969	1,017	1,003	1,035	1,036	1,039	0,980
Antall jordbruksbedrifter	48 825	47 688	46 624	45 612	44 794	43 726	43 022
Endring i antall jordbruksbedrifter, prosent fra 2019							
Vederlag til arbeid og kapital - per jordbruksbedrift	235 330	250 524	269 882	281 439	308 836	310 776	329 227
Endring i vederlag per jordbruksbedrift, prosent fra 2019							

Jordbruket samlet	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Effektivt jordbruksfradrag, mill. kr	3 087	2 924	3 004	3 035	2 779	4 151	4 230
Spart skatt, mill. kr	833	731	721	698	611	913	931
Tilsvarende inntektsverdi før skatt, mill. kr	1 360	1 230	1 207	1 167	1 019	1 522	1 546
Antall årsverk	44 750	44 000	43 300	42 800	42 300	42 900	42 550
Inntektseffekt per årsverk, kr	30 400	28 000	27 900	27 300	24 100	35 500	36 300
Utnytelsesgrad	44 %	43 %	45 %	46 %	43 %	56 %	58 %
Vederlag til arb. og kap. - registrert (A)	15 644	16 228	15 086	14 844	15 210	17 334	17 226
Vederlag til arb. og kap. - normalisert (B)	15 328	15 507	14 949	15 274	14 671	16 773	17 107
Korrigeringsfaktor (B/A)	0,980	0,956	0,991	1,029	0,965		
Antall jordbruksbedrifter	42 018	41 121	40 338	39 678	39 090	38 633	38 285
Endring i antall jordbruksbedrifter, prosent fra 2019						-1,17 %	-2,06 %
Vederlag til arbeid og kapital - per jordbruksbedrift	364 796	377 107	370 593	384 949	375 313	434 163	446 833
Endring i vederlag per jordbruksbedrift, prosent fra 2019						15,68 %	19,06 %

Tabell 1.19 Virkningen av jordbruksfradraget i registrerte regnskaper

Jordbruket samlet	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Effektivt jordbruksfradrag, mill. kr	3 150	3 060	3 031	2 950	2 881	4 290	4 260
Spart skatt, mill. kr	851	765	727	678	634	944	937
Tilsvarende inntektsverdi før skatt, mill. kr	1 388	1 288	1 219	1 134	1 056	1 573	1 557
Antall årsverk	44 750	44 000	43 300	42 800	42 300	42 900	42 550
Inntektseffekt per årsverk, kr	31 000	29 300	28 100	26 500	25 000	36 700	36 600
Utnytelsesgrad	45 %	45 %	45 %	45 %	44 %	58 %	58 %
Vederlag til arbeid og kapital - registrert (A)	15 644	16 228	15 086	14 844	15 210	17 334	17 226
Endring i vederlag, prosent fra 2019						13,96 %	13,25 %
Antall jordbruksbedrifter	42 018	41 121	40 338	39 678	39 090	38 633	38 285
Endring i antall jordbruksbedrifter, prosent fra 2019						-1,17 %	-2,06 %
Vederlag til arbeid og kapital - per jordbruksbedrift	372 317	394 640	373 990	374 112	389 102	448 684	449 941
Endring i vederlag per jordbruksbedrift, prosent fra 2019						15,31 %	15,64 %

1.13.1 Forklaring av beregningene

Totalkalkylen er et sektorregnskap hvor resultatet er målt før skatt.

Fra og med skatteåret 2000 ble det innført et jordbruksfradrag i alminnelig inntekt for skatteytere med positiv næringsinntekt fra jordbruket. Gjennomsnittlig marginalskatt for skatteytere med jordbruksfradrag går for de enkelte år fram av tabell 1.20.

Tabell 1.20 Gjennomsnittlig marginalskatt for skatteytere med jordbruksfradrag

År	Marginalskatt
2000 – 2005	37
2006 – 2010	36
2011	36,3
2012 – 2013	39,3
2014 – 2015	38,7
2016	40,6
2017	40,3
2018	40,2
2019 – 2020	40,0
2021	39,8

Fra 2008 økte det generelle jordbruksfradraget fra 45 000 kr til 54 200 kr, mens det maksimale fradraget er uendret. Det var nødvendig med en jordbruksinntekt på 328 575 kr for å få maksimalt fradrag. Til og med 2011 gjelder samme grenseverdier som for 2008.

Fra 2012 økte det generelle jordbruksfradraget til 63 500 kroner og den øvre grensen for fradraget økte fra 142 000 kroner til 166 400 kroner. Økningen hadde sammenheng med økningen i trygdeavgiften fra 7,8 prosent til 11 prosent. Prosentsatsen i fradraget økte fra 32 prosent til 38 prosent. Det er nødvendig med en jordbruksinntekt på 334 289 kroner for å få maksimalt fradrag fra og med 2012.

Fra 2020 økte det generelle jordbruksfradraget til 90 000 kroner og den øvre grensen for fradraget øker fra 166 400 kroner til 190 400 kroner. Spart skatt i 2019 er ut fra skattemeldingene funnet å være 634 mill. kroner (jf. tabell 1.23). Beregnet på data fra de

samme skattemeldingene for 2019, men med reglene fra 2020 er spart skatt beregnet til 828 mill. kroner.

I tabellene ovenfor er det korrigert for at færre jordbruksbedrifter vil nyte godt av jordbruksfradraget i 2020 og 2021 som følge av den årlige nedgangen i antall jordbruksbedrifter. Det er også korrigert for at inntekten per jordbruksbedrift i gjennomsnitt er beregnet å øke fra 2019 til 2020 og til 2021.

Framregningen blir slik til 2020 i registrerte regnskaper: Spart skatt ut fra skattemeldinger fra 2019 er beregnet å gi 828 mill. kroner i spart skatt med 2020-regler. Dette tallet multipliseres med (1-0,0117) som er 1,17 prosent nedgang i antall jordbruksbedrifter fordi antallet reduseres fra 39 090 i 2019 til 38 633 jordbruksbedrifter i 2020. Deretter multipliserer en med endringen i vederlag til arbeid og kapital per jordbruksbedrift i registrerte regnskaper fra 2019 til 2020. Dette er beregnet til en økning på 15,31 prosent. Total justering blir positiv (13,96 prosent). Spart skatt i 2020 blir $828,1 * 1,1396 = 944$.

Framregningen til 2021 gjøres på tilsvarende måte, men begge korrekjonsfaktorer gjelder da endringen i 2-årsperioden fra 2019 til 2021. Faktoren for antall jordbruksbedrifter blir (1-0,0206) mens inntektsfaktoren blir (1+0,1564). Regnestykket blir med disse forutsetningene slik $827,5 * (1-0,0206) * (1+0,1564) = 937$. Spart skatt før framregning med 2021-regler er regnet ubetydelig lavere enn med 2020 regler (827,5 mill. kroner) fordi andre fradragssatser enn jordbruksfradraget er litt justert (personfradraget).

Skattemeldingsdataene for 2019 viste at om lag 24 prosent av jordbruksbedriftene hadde over 334 289 kroner i jordbruksinntekt, og ikke oppnår økt jordbruksfradrag ved en inntektsøkning til 2020 og 2021. Fra 2020 oppnås økt jordbruksfradrag opp til en inntekt på 354 211 kroner. I 2019 hadde 34 prosent av dem som ellers kunne oppnådd jordbruksfradrag, ikke fradrag fordi jordbruksdriften gikk med underskudd eller ikke ville ha nytte av jordbruksfradraget fordi de hadde nok andre fradrag. Totalt hadde om lag 41 prosent av jordbruksbedriftene en jordbruksinntekt mellom 1 og 334 289 kroner, og de flest av disse vil oppnå en effekt på 38 prosent. Om lag 24 prosent av en inntektsøkning per jordbruksbedrift vil gi grunnlag for økt fradrag i 2020.

1.14 Produktivitet

Utgangspunktet for årets beregning av produktivitetsutviklingen er normalisert regnskap for årene 2010-2020, målt i faste priser. Ved utregning av regnskap i faste priser er det nyttet prisindeks beregnet på grunnlag av normalisert regnskap. Det er så langt råd nyttet spesielle indeks for hver gruppe av inntekts- og kostnadsposter. Også for investeringer og kapitalslit i driftsbygninger og maskiner og redskaper brukes spesielle indeks. For hydrotekniske anlegg, grøfter og biler brukes derimot konsumprisindeksen (KPI) da en har ansett de spesielle indeksene som for usikre. Også for kjøreinntekter- og arbeidsinntekter er KPI benyttet. At en bruker spesielle indeks for bygninger, maskiner og redskaper betyr at det kapitalslitet og de kapitalmengder som benyttes i produktivitetsberegningene, avviker fra det som benyttes ellers i Totalkalkylen.

Bruk av normalisert regnskap betyr at inntektene for planteprodukter er litt endret i forhold til fjorårets beregning. Sammenlignet med beregninger gjort i 2020 for årene 2009-2019 vil resultatene også være påvirket av at året 2009 er gått ut og året 2020 er kommet til i datagrunnlaget, endringer fra foreløpig regnskap til «endelig» regnskap for 2019, og korrigeringer av noen inntekts- og kostnadsposter for tidligere år.

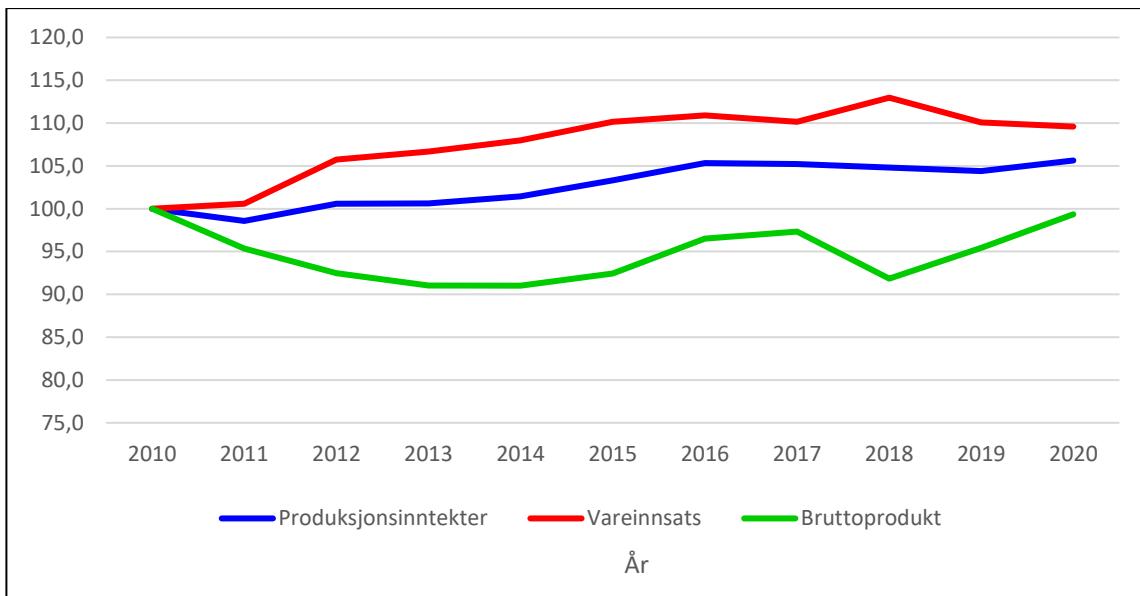
Det er flere mål for produktivitetsutvikling. Her presenteres bare resultater basert på bruttoprodukt i jordbruket. Bruttoverdien til jordbruket vil si produksjonsverdi minus vareinnsats. Direkte tilskudd utover grunntilskudd og distriktstilskudd er holdt utenom i beregningene. Som kapitalinnsats regnes summen av kapitalslit og rentekostnader. For maskiner er det beregnet kapitalslit separat for kjøpt og leaset utstyr, men ellers er kjøpt og leaset utstyr behandlet likt. Rentekravet på all kapital er satt til 0,92 prosent per år i hele perioden. Denne rentefoten er lik gjennomsnittlig realrente for lånt kapital i årene 2017-2019. Rentekravet er høyere enn tidligere på grunn av en økning i 2019. For arbeid er det regnet en pris på kr 207 per time i hele perioden. Dette er basert på hva NIBIOS driftsgranskinger brukte som uttrykk for kostnader ved å leie arbeidshjelp i 2019. Jordkapitalen er beregnet på grunnlag av areal i drift og en gjennomsnittlig bokført kapital per dekar i år 2019 som var kr 3 936 per dekar.

Tabell 1.21 viser en økning av brutto arbeidsproduktivitet på 15,5 prosent fra 2010 til 2020. Fra 2019 til 2020 økte arbeidsinnsatsen med 1,4 %, mens bruttoprodukt økte med 4,1 prosent. Også fra 2019 til 2020 økte dermed arbeidsproduktivitet. Kapitalproduktivitet har økt med 4,5 prosent i perioden 2010-2020. Kapitalinnsatsen hadde en klar nedgang fra 2019 til 2020, noe som ga en økt kapitalproduktivitet på 7,3 prosent siste år. Over hele perioden har kapitalproduktivitet økt med 4,5 prosent. Sammenveid produktivitet for arbeid og kapital er 11,3 prosent i perioden 2010-2020.

Tabell 1.21 Produktivitetsutvikling 2010–2020 i jordbruket beregnet på indekser for bruttoprodukt

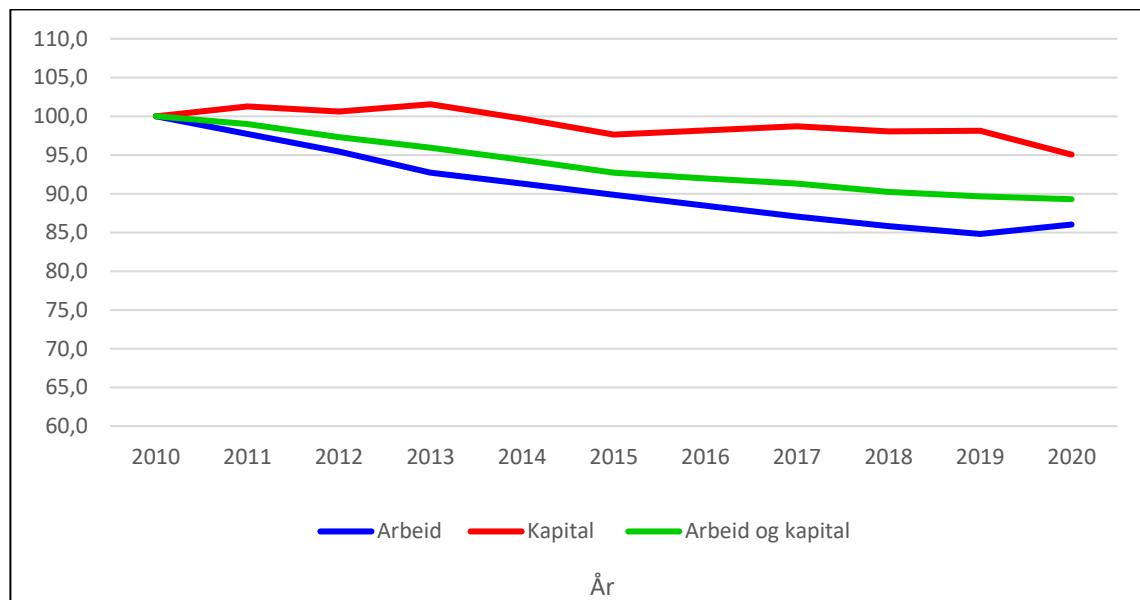
År	Arbeidsproduktivitet	Kapitalproduktivitet	Sammenveid arbeids- og kapitalproduktivitet
2010	100	100	100
2020	115,5	104,5	111,3
Årlig endring, %	1,41	0,41	1,02

I de tre følgende figurene presenteres noe av grunnlaget for beregningene. Figur 1.7 viser relativ utvikling i produksjonsinntekter, vareinnsats og bruttoprodukt med utgangspunkt i 2010. Vareinnsatsen har hatt en økning fram til 2018, og en nedgang de to siste årene. Produksjonsinntekter har siden 2016 hatt en svak nedgang, men økte fra 2019 til 2020. Fordi vareinnsats har hatt en kraftig nedgang siste to årene, har bruttoprodukt hatt en økning fra 2018.

Figur 1.7 Utvikling i bruttoinntekt, vareinnsats og bruttoprodukt 2010-2020, relative tall

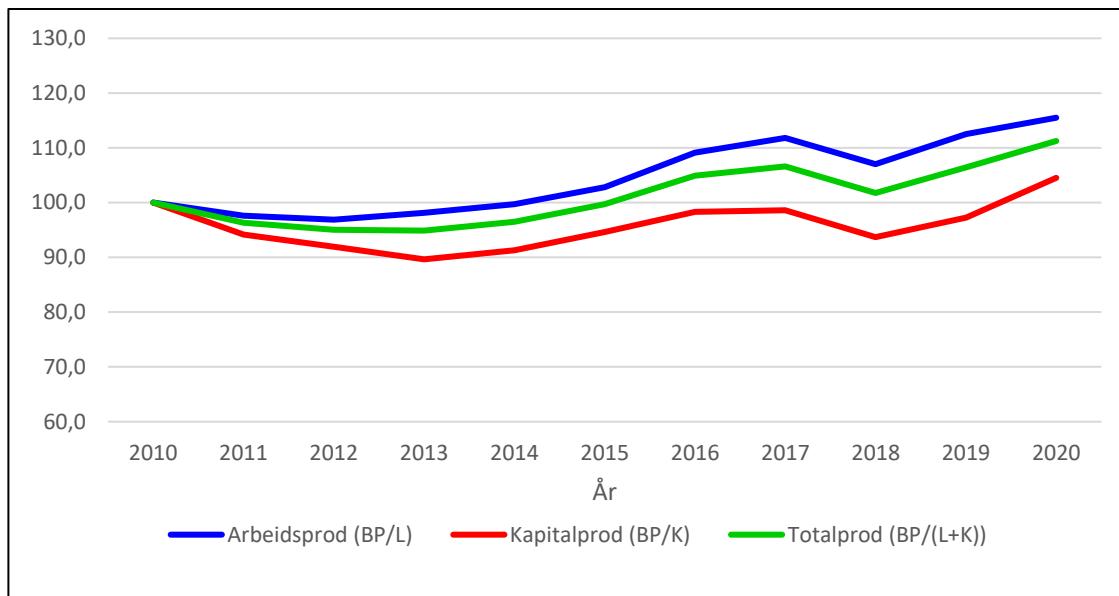
Figur 1.8 viser relativ utvikling i arbeidsinnsats, kapitalinnsats og sammenslått arbeids- og kapitalinnsats. Reduksjon i arbeidsinnsatsen er totalt på 14 prosent for hele perioden, med en liten økning i 2020. Kapitalinnsatsen har i perioden hatt en nedgang på 5 prosent, og siste året hatt en nedgang 3,1 prosent. Til sammen har arbeids- og kapitalinnsats minket med 11 prosent.

Figur 1.8 Utvikling i faktorinnsats 2010-2020, relative tall

Figur 1.9 viser utviklingen for de tre produktivitetsmålene som også er vist i tabell 1.21. Arbeidsproduktivitet sank de to første årene i perioden, men har siden hatt en jevn økning med unntak av 2018. Kapitalproduktiviteten hadde en nedgang fram til 2013, og deretter en

økning bortsett fra i 2018. Siste året økte kapitalproduktivitet med 7,3 prosent og er for første gang i perioden høyere enn utgangspunktet i 2010.

Figur 1.9 Utviklingen i produktivitet 2010-2020, uttrykt ved fire produktivitetsmål, tre av disse er basert på bruttoprodukt (BP) og ett på bruttoinntekt (I). L =Arbeid, K= Kapital, V=vareinnsats

1.15 Budsjettering av tilskudd

I Totalkalkylen brukes statsbudsjettet ved budsjettering av direkte tilskudd (overførbare tilskudd). For pristilskuddene benyttes Landbruksdirektoratets forbruksprognosenter utbetalinger.

2 Sammendrag av utviklingen i normaliserte regnskap fra 2015 til budsjett 2021

Tabell 2.1 viser utviklingen i vederlag til arbeid og egenkapital i jordbruk etter normaliserte regnskap fra 2015 til 2021. Tabellen viser også endringen i vederlag til arbeid og egenkapital pr. årsverk fra år til år.

Tabell 2.1. Utviklingen i vederlag til arbeid og egenkapital totalt og pr. årsverk i jordbruket. Normaliserte regnskap og budsjett

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Vederlag til arbeid og egenkapital, mill. kr.	14 496	15 197	14 559	14 911	13 757	16 052	16 753
Antall 1 000 årsverk i jordbruket	44,75	44,00	43,30	42,80	42,30	42,90	42,55
Vederlag arbeid og egenkap/årsverk, 1 000 kr.	324	345	336	348	325	374	394
Endring fra foregående år, 1 000 kr		21	-9	12	-23	49	20

Endringen i vederlag til arbeid og egenkapital pr. årsverk fra år til år er en kombinert effekt av 1) utviklingen i det totale vederlag til arbeid og egenkapital for hele jordbruket og 2) utviklingen i antall årsverk i jordbruket. I tabell 2.2 er den kombinerte endringen fra år til år splittet på disse to komponentene og i tabell 2.3 vises utslaget av endring i totalt vederlag til arbeid og egenkapital pr. årsverk splittet i grupper av inntekter og kostnader.

Tabell 2.2. Endringen fra år til år i vederlag til arbeid og egenkapital pr. årsverk i jordbruket. Normaliserte regnskap og budsjett. 1000 kroner

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Endring fra foregående år		21	-9	12	-23	49	20
Herav utslag av endring i antall årsverk		6	5	4	4	-5	3
Herav endring uten endring i årsverk		16	-15	8	-27	54	16

I kapittel 3 beskrives utviklingen i de registrerte regnskapene mer i detalj for de siste årene. Bortsett fra planteproduksjon vil forklaringene for de registrerte regnskapene stort sett være dekkende også for de normalisert.

Tabell 2.3. Utslag av endringer fra år til år i grupper av inntekter og kostnader, regnet pr. årsverk¹⁾ i jordbruksverket. Normaliserte regnskap og budsjett. 1000 kroner

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Sum planteprodukter	11	6	0	14	11	11	4
Sum husdyrprodukter	17	3	10	-20	22	22	33
Arbeids- og kjøreinntekter	1	1	0	1	1	1	0
Buskapsverdi	0	-7	-3	6	4	4	-2
Medlemsbonus	1	0	0	-2	5	5	-3
Direkte tilskudd	-6	-5	43	-9	8	8	5
Sum ikke-varige kostnader	12	2	36	-4	-2	21	
Kapitalslit og leasing av maskiner	8	7	7	8	5	5	9
Realrente på lånt kapital	-12	2	-1	13	-4	-4	-9
Sum	16	-15	8	-27	53	16	
Effekt av endring i årsverk	6	5	4	4	-5	3	
Sum endring	22	-9	12	-23	48	20	

¹⁾ Utslagene er beregnet med forutsetning om samme årsverkstall som i foregående år

²⁾ Ved økning i kostnader er det brukt negative tall i tabellen for å markere at dette har negativ effekt på vederlag til arbeid og egenkapital

Fra 2020 til 2021 er det en økning i vederlag til arbeid og egenkapital på 20 000 kr pr. årsverk. Planteproduksjonen øker inntektene med 4 000 kr. Økte inntekter fra melk og kjøtt trekker husdyrinntekten opp med 33 000 kr. mens direkte tilskudd øker med 5 000 kr. Ikke-varige kostnader øker med 21 000 kr mens kapitalkostnader inkl. leasing øker med 9 000 kr. Redusert realrente øker årsverksinntekten med 9 000 kr. mens redusert arbeidsforbruk øker inntekten med 3 000 kr/årsverk.

Fra 2019 til 2020 var det en økning i vederlag til arbeid og egenkapital på 48 000 kr pr. årsverk. Korn og hagebruksprodukter bidrar til økning på 11 000 kr for planteprodukter mens melk og kjøtt,- mye som en pandemieffekt, gir økning på 22 000 kr fra husdyrproduktene. Lav kostnadsvekst kombinert med redusert rentekostnad bidrar til økningen i vederlaget. Økt arbeidsforbruk pga. pandemien gjør at årsverksinntekten reduseres med 5 000 kr pr. årsverk.

Fra 2018 til 2019 gikk vederlaget til arbeid og egenkapital ned med 23 000 kr. Her spiller reduserte husdyrinntekter på 20 000 kr sammen med økte realrentekostnader på 13 000 kr mest inn. g økte kostnader reduserte inntekten. Redusert arbeidsforbruk bidro til en økning av vederlaget med 4 000 kr pr. årsverk.

Fra 2017 til 2018 økte vederlaget til arbeid og egenkapital med 12 000 kr. Økte husdyrinntekter bidro med henholdsvis 10 000 kr. Mesteparten av økningen i direkte tilskudd på 43 000 kr skyldes erstatninger etter tørken i 2018. Ikke-varige kostnader økte mye med 36 000 kr. Redusert arbeidsforbruk økte vederlaget pr. årsverk isolert sett med 5 000 kr.

Fra 2016 til 2017 vederlaget til arbeid og egenkapital gikk ned med 9 000 kr pr. årsverk. Det var moderate endringer på inntektssiden hvor buskapsverdien bidro mest negativt. Redusert arbeidsforbruk trakk vederlaget opp med 5 000 kr.

Fra 2015 til 2016 økte vederlaget til arbeid og egenkapital med 22 000 kr pr. årsverk. Både plante- og husdyrproduktene økte samtidig som redusert realrente bidro til en økning på 12 000 kr. Samlede varige og ikke-varige kostnader økte med 20 000kr. Redusert arbeidsforbruk trakk vederlaget opp med 6 000 kr.

3 Registrerte tall for perioden 2018 – 2021

Tabell 3.1. Sammenligning av årene 2018-2021. Totalkalkylen, reg. regnskap. Mill. kroner ¹⁾

	2018	2019	Endring 2018-2019	2020	Endring 2019-2020	2021	Endring 2020-2021
Korn, erter og oljefrø	2 138	3 928	1 790	4 072	144	3 730	-342
Poteter	795	792	-3	959	167	916	-43
Hagebruksprodukter	5 087	5 299	212	5 742	443	5 645	-97
Andre planteprodukter	373	377	4	385	8	400	15
Sum planteprodukter	8 393	10 396	2 003	11 158	762	10 691	-467
Melk	9 579	8 971	-608	9 431	460	10 149	718
Kjøtt	12 665	12 400	-265	12 811	411	13 475	664
Egg	1 132	1 144	12	1 184	40	1 218	34
Ull	129	117	-12	118	1	118	0
Andre husdyrproduksjoner	232	274	42	289	15	294	5
Sum husdyrprodukter	23 737	22 906	-831	23 833	927	25 254	1 421
Sum plante- og husdyrprodukter	32 130	33 302	1 172	34 991	1 689	35 945	954
Kjøreinntekter m.v.	571	600	29	610	10	622	12
Arbeidsinntekter ved invest.	267	260	-7	278	18	287	9
Sum andre inntekter	838	860	22	888	28	909	21
Endringer i buskapsverdien	-235	9	244	193	184	121	-72
Medlemsbonus	219	146	-73	357	211	241	-116
Sum produksjonsinntekter	32 952	34 317	1 365	36 429	2 112	37 216	787
Direkte tilskudd	12 425	12 046	-379	12 121	75	12 398	277
Sum inntekter inklusive tilskudd	45 377	46 363	986	48 550	2 187	49 614	1 064
Handelsgjødsel og kalk	1 789	1 880	91	1 931	51	1 897	-34
Innkjøpt kraftfør	7 749	7 761	12	7 925	164	8 193	268
Annet innkjøpt fôr	720	503	-217	472	-31	463	-9
Såfrø og planter	1 150	1 158	8	1 262	104	1 194	-68
Energi og smøremidler	3 083	3 073	-10	2 450	-623	2 860	410
Andre kostnader	5 072	5 526	454	5 668	142	5 930	262
Vedlikehold	2 316	2 245	-71	2 265	20	2 297	32
ikke-varige prod.midler (kostnader)	21 879	22 146	267	21 973	-173	22 834	861
Leasing av maskiner	1 872	2 058	186	2 118	60	2 121	3
Kapitalslit	6 780	6 950	170	7 128	178	7 432	304
Sum kapitalkostnader	8 652	9 008	356	9 246	238	9 553	307
Sum kostnader	30 531	31 154	623	31 219	65	32 387	1 168
Vederlag til arbeid og kapital	14 846	15 209	363	17 331	2 122	17 227	-104
Realrente lånt kapital	350	945	595	1 215	270	-40	-1 255
Vederlag til arbeid og egenkapital	14 496	14 264	-232	16 116	1 852	17 267	1 151

¹⁾ Eksklusive virkning av jordbruksfradraget ved skatteligningen

3.1 Utviklingen fra år til år ifølge beregningene i 2021

Kommentarene og forklaringene nedenfor er knyttet til de registrerte regnskapene. Kun endringer med beløp over 100 mill. kr. er omtalt.

3.1.1 Forklaring til de største endringene fra 2018 til 2019

Korn, erter og oljefrø

- Økning på 1 790 mill. kr.
- Økningen skyldes at produksjonen ble 78 prosent høyere enn i tørkeåret 2018. Prisen steg 3,2 prosent.

Hagebruksprodukter

- Økning på 212 mill. kr.
- Blomsterproduksjonen økte med 47 mill. kr. som skyldes prisøkning på 5,1 prosent. Verdien av grønnsaksproduksjonen økte med 38 mill. kr. der gulrot, løk og salat i veksthus hver økte over 30 mill. kr, mens andre grønnsaker hadde nedgang. Verdien av frukt økte 39 mill. kroner, bær økte 54 mill. kroner og distriktstilskudd økte 35 mill. kroner.

Melk

- Nedgang på 608 mill. kr
- Nedgangen skyldes lavere meierileveranse, ned med 41 mill. liter. Samtidig gikk prisen ned 4,6 prosent etter at etterbetaling ble 14 øre/liter lavere enn i 2018 og omsetningsavgiften økte med omtrent 11 øre/l i 2019.

Kjøtt

- Nedgang på 265 mill. kr
- Redusert kjøttproduksjon på 0,4 prosent totalt, men 4 prosent for firbeinte kjøttslag og en prisnedgang for kjøtt i alt på 1,7 prosent samt reduksjon i tilskudd på ca. 61 mill. kr. gir nedgangen. Mesteparten av produksjonsnedgangen skyldes redusert slakting av gris for å bedre balansen i markedet. For storfe er det en nedgang i produksjonen etter høy slakting året før.

Endring i buskapsverdien

- Økning på 244 mill. kr
- I 2018 var det en nedgang for storfe på grunn av økt slakting etter tørken i 2018, mens buskapsverdiene av storfe er økt igjen i 2019.

Direkte tilskudd

- Nedgang på 379 mill. kr
- Mesteparten av erstatningsutbetalingene etter avlingssvikten i 2018 ble utbetalt i 2018. Husdyrtilskuddet gikk samtidig ned 112 mill. kr, blant annet som følge av ekstra utbetalingene i 2018. Av ordninger med økninger var det økte utbetalingene fra Landbrukets utviklingsfond med 213 mill. kr.

Annet innkjøpt før

- Nedgang på 217 mill. kr
- Her spiller lavere import av høy og bortfall av halmimport året etter tørkeåret mest inn.

Andre kostnader

- Økning på 454 mill. kr
- Det er økning og reduksjon på mange underposter, men det er særlig økte premieinnbetalinger etter høye forsikringsutbetalinger året før som forklarer mesteparten av økningen.

Leasing

- Økning på 186 mill. kr
- Økningen skyldes mer kapital bundet i leasingkontrakter samt prisjustering av kapitalgrunnlaget.

Kapitalslit

- Økning på 170 mill. kr
- Økningen er virkning av investeringer og prisjustering av kapitalgrunnlaget.

Realrente lånt kapital

- Økning på 595 mill. kr
- Dette skyldes økt rente og lavere prisstigning som gir økt realrente.

3.1.2 Forklaring til de største endringene fra 2019 til 2020

Korn, erter og oljefrø

- Økning på 144 mill. kr.
- Produksjonen ble redusert med 1,6 prosent, mens prisene økte med 5,3 prosent.

Poteter

- Økning på 167 mill. kr.
- Produksjonen økte med 8,1 prosent, mens prisen økte med 12,0 prosent.

Hagebruksprodukter

- Økning på 443 mill. kr.
- Blomsterproduksjonen økte med 109 mill. kr. etter en prisstigning på 7,7 prosent. Verdien av grønnsaksproduksjonen økt med 445 mill. kr. der volumet økte 7 prosent og prisene 7,6 prosent. Verdien av frukt gikk ned 87 mill. kr. etter en volumreduksjon på 28 prosent. Bær gikk ned 51 mill. kr. i verdi etter en volumreduksjon på 23 prosent, men en prisøkning på 19 prosent. Distriktsstøtte økte med 28 mill. kroner.

Melk

- Økning på 460 mill. kr
- Økningen skyldes økt meierileveranse på 17 mill. liter. Samtidig gikk prisen opp 4,5 prosent etter økt etterbetaling 33 øre/liter høyere enn året før. Omsetningsavgiften var 13 øre/liter høyere enn året før.

Kjøtt

- Økning på 411 mill. kr
- Skyldes en prisøkning for kjøtt i alt på 3,9 prosent. Volumet ble redusert 0,5 prosent. Tilskudd reduseres med 51 mill. kr.

Endring i buskapsverdien

- Økning på 184 mill. kr
- I 2018 var det en nedgang for storfe på grunn av økt slakting etter tørken i 2018. Buskapsverdiene av storfe økt igjen både i 2019 og i 2020. Økningen i 2020 var på 151 mill. kroner. Fjørfe økte med 40 mill. kroner.

Medlemsbonus

- Økning på 211 mill. kr
- Økningen skyldes at det er lagt inn 135 mill. kroner fra Nortura og 80 mill. kroner i årsbonus fra Felleskjøpet Agri.

Innkjøpt kraftfôr

- Økning på 164 mill. kr
- Hovedforklaringen er en prisøkning på 2,8 prosent.

Såfrø og planter

- Økning på 104 mill. kr
- Innkjøpt såkorn øker 37 mill. kr. på grunn av volumøkning. Innkjøpte planter øker med 55 mill. kr., hvorav 46 mill. kroner gjelder planteartikler etter prisstigning på 11,5 prosent.

Energi og smøremidler

- Nedgang på 623 mill. kr
- Elektrisitetsprisen gikk ned 31 prosent til jordbruks- og 48 prosent for veksthus. Dieselprisen gikk ned 6 prosent.

Andre kostnader

- Økning på 142 mill. kr
- Plantevernmidler øker 129 mill. kr. der prisøkning er hovedforklaring. Gårdsregnskap øker 41 mill. kr. etter prisøkning. Det er for øvrig økning og reduksjon på mange underposter.

Kapitalslit

- Økning på 238 mill. kr
- Økningen er virkning av investeringer og prisjustering av kapitalgrunnlaget.

Realrente lånt kapital

- Økning på 270 mill. kr
- Dette skyldes lavere prisstigning som gir økt realrente når prisstigningen reduseres mer enn rentenedgangen.

4 Sammenligning med fjorårets beregninger

Tabell 4.1. Sammenligning mellom resultater som er beregnet for 2019 og 2020.
Registrerte regnskaper. Mill. Kroner¹

	Året 2019			Året 2020		
	Utført 2020	Utført 2021	Differanse	Utført 2020	Utført 2021	Differanse
Korn, erter og oljefrø	3 980	3 928	-52	3 587	4 072	485
Poteter	806	792	-14	882	959	77
Hagebruksprodukter	5 204	5 299	95	5 232	5 742	510
Andre planteproduksjoner	320	377	57	320	385	65
Sum planteprod.	10 310	10 396	86	10 021	11 158	1 137
Melk	8 986	8 971	-15	9 237	9 431	194
Kjøtt	12 450	12 400	-50	12 754	12 811	57
Egg	1 149	1 144	-5	1 209	1 184	-25
Ull	117	117	0	111	118	7
Pelsdyr	172	0	-172	93	0	-93
Andre husdyrproduksjoner	261	274	13	270	289	19
Sum husdyrprod.	23 135	22 906	-229	23 674	23 833	159
Sum pl.- og husdyrpr.	33 445	33 302	-143	33 695	34 991	1 296
Kjøreinntekter m.v.	569	600	31	575	610	35
Arbeidsinntekter ved invest.	258	260	2	272	278	6
Sum andre inntekter	827	860	33	847	888	41
Endringer i buskapsverdien	-3	9	12	324	193	-131
Medlemsbonus	150	146	-4	202	357	155
Sum produksjonsinntekter	34 419	34 317	-102	35 068	36 429	1 361
Direkte tilskudd	12 011	12 046	35	12 133	12 121	-12
Sum inntekter	46 430	46 363	-67	47 201	48 550	1 349
Handelsgjødsel og kalk	1 874	1 880	6	1 914	1 931	17
Innkjøpt kraftfør	7 755	7 761	6	7 999	7 925	-74
Annet innkjøpt fôr	579	503	-76	489	472	-17
Såfrø og planter	1 159	1 158	-1	1 139	1 262	123
Energi og smøremidler	3 056	3 073	17	2 404	2 450	46
Andre kostnader	5 408	5 526	118	5 415	5 668	253
Vedlikehold	2 338	2 245	-93	2 330	2 265	-65
Sum ikke-varige prod.midler	22 169	22 146	-23	21 690	21 973	283
Leasing av maskiner	2 055	2 058	3	2 166	2 118	-48
Kapitalslit	6 908	6 950	42	6 982	7 128	146
Sum kapitalkostnader	8 963	9 008	45	9 148	9 246	98
Sum kostnader	31 132	31 154	22	30 838	31 219	381
Vederlag til arbeid og kapital	15 298	15 209	-89	16 363	17 331	968
Realrente lånt kapital	868	945	77	1 052	1 215	163
Vederlag til arb. og egenkap.	14 430	14 264	-166	15 311	16 116	805

¹ Utført 2020 vil si etter jordbruksavtale i 2020

4.1 Året 2019

Nedenfor er det foretatt en nærmere sammenligning av fjorårets foreløpige regnskap for 2019 og årets reviderte regnskapstall for det samme året. Se også tabell 4.1. Formålet er stikkordsmessig å kommentere årsakene til forskjeller for 2019 fra fjorårets til årets beregning. Normalt vil en finne mindre forskjell mellom regnskapsår. Kun beløp over 100 mill. kr. omtales.

Vederlaget til arbeid og egenkapital er 167 mill. kr. lavere enn beregnet i 2020.

Pelsdyr

Alle inntekter og kostnader knyttet til pelsdyrproduksjon er i år fjernet fra Totalkalkylen. Det betyr at 172 mill. kroner i pelsdyrinntekter beregnet i fjor er 0 i år. Dette skyldes altså et endret føringsprinsipp.

Andre kostnader

Posten er 118 mill. kroner høyere enn i fjor. Emballasje i hagebruket er 99 mill. kroner høyere. En revisjon av beregningene sist høst bidro med 21 mill. kroner av dette, mens de resterende 78 mill. kroner skyldes nye priser og mengder i årets beregning der endringen for grønnsaker betyr mest. Plantevernmidler er beregnet 43 mill. kroner høyere. Frakt av kraftfør er 18 mill. kroner høyere.

4.2 Året 2020

I dette avsnittet er det foretatt en sammenligning av fjorårets budsjettetall for 2020 og årets foreløpige regnskapstall for det samme året, se tabell 4.1. Normalt vil en finne relativt store avvik når en sammenlikner budsjettet for et år med regnskapet for det samme. For planteproduksjonene budsjetteres det for eksempel med normalårsavlinger mens en i regnskapsåret benytter de faktiske avlingene. Av tabellen ser en at samlet vederlag til arbeid og egenkapital avviker lite fra fjorårets beregning, 808 millioner kroner høyere.

Korn

Inntektene er 485 mill. kroner høyere enn budsjettet. Dette skyldes et relativt godt kornår i 2020 der mengden ble 13 prosent høyere enn budsjettet.

Hagebruksprodukter

En økning på 510 mill. kroner skyldes vesentligst at produksjonen av grønnsaker ble høyere enn budsjettet. Økningen for grønnsaker utgjør 438 mill. kroner av beløpet. Av dette utgjør tomater 128 mill. kroner, der en gjennomgang av prisberegningen med økt vekt på dyrere tomattyper (perle, sødme, biff, piccolo, økologisk) er mye av forklaringen på en økt pris på 34 prosent. Tomatprisene er i år justert tilbake til og med 2014.

Melk

Inntektene er beregnet 194 mill. kroner høyere. Kumelkeprisen er nå regnet 26,5 øre per liter høyere enn i budsjettet i fjor. Etterbetalingen er 20 øre/liter høyere enn budsjettet i fjor. Kumelkvolumet ble 32,8 mill. liter lavere enn budsjettet.

Endringer i buskapsverdien

Buskapsverdiene ble 131 mill. kroner lavere enn prognosert. Storfe økte 84 mill. kroner mindre, svin ble 33 mill. kroner lavere og pelsdyr er tatt helt ut og bidrar med 28 mill. kroner mindre enn budsjettert til endringer i buskapsverdien.

Medlemsbonus

Inntektene er beregnet 155 mill. kroner høyere. Hovedforklaringen er at det er regnet inn 135 mill. kroner fra Nortura som ikke ble budsjettert i fjor.

Såfrø og planter

Kostnadene er 123 mill. kroner høyere enn budsjettert i fjor. Innkjøpt såkorn øker 37 mill. kr. på grunn av volumøkning. Innkjøpte planter øker med 55 mill. kr., hvorav 46 mill. kroner gjelder planteartikler etter prisstigning på 11,5 prosent.

Andre kostnader

Posten er 253 mill. kr. høyere enn budsjettert i fjor. Plantevernmidler er regnet 108 mill. kroner høyere enn i fjor. Plastfolie er 29 mill. kroner høyere. Inseminering storfe er 21 mill. kroner høyere. Frakt på kraftfør er 12 mill. kroner høyere.

Kapitalslit

Posten er 146 mill. kr. høyere enn budsjettert i fjor. Dette skyldes særlig høyere beregnede investeringer i traktorer, maskiner og redskaper. Deler av dette skyldes en kraftig reduksjon i tegnede leiekontrakter.

Realrente lånt kapital

Posten er 163 mill. kr. høyere enn budsjettert i fjor. Dette skyldes særlig 0,34 prosentpoeng høyere lånerente enn lagt til grunn i fjor.

5 Registrerte regnskaper- oversikt

I kapittel 5.1 følger et sett av tabeller som gjelder registrerte regnskaper

- Vedleggstabeller for 2019, 2020 og 2021 (tabell 5.1 – 5.28)
- Sammendragstabell for årene fra 2015 til 2021 i mill. kroner (tabell 5.29)
- Tabell som viser vederlag til arbeid og kapital og egenkapital, totalt og per årsverk (tabell 5.30 og tabell 5.31)

5.1 Tabeller som gjelder registrerte regnskaper

Tabell 5.1. Korn, erter og oljefrø. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2019			Foreløpig regnskap 2020			Budsjett 2021		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Hvete. Salg, matkornkvalitet	205 800	341,15	702 087	217 000	363,31	788 383	191 888	362,31	695 229
Hvete. Salg, fôrkornkvalitet	224 000	298,81	669 334	86 000	311,71	268 071	163 242	310,71	507 209
Hvete. Salg, såkornkvalitet	19 301	396,40	76 509	19 304	413,60	79 841	19 191	414,20	79 489
Hvete. Salg og hjemmeforbruk	449 101	322,41	1 447 930	322 304	352,55	1 136 295	374 321	342,47	1 281 927
Rug. Salg, matkornkvalitet	13 200	306,13	40 409	8 000	324,85	25 988	16 819	323,85	54 468
Rug og rughvete fôrkorn. Salg	64 233	255,75	164 276	28 000	281,03	78 688	18 483	280,03	51 758
Rug og rughvete såkorn. Salg	198	305,00	604				9	319,00	29
Rug/rughvete. Salg/hjemmefb.	77 631	264,44	205 289	36 000	290,77	104 676	35 311	300,91	106 255
Bygg. Salg	540 100	286,49	1 547 332	606 000	300,75	1 822 545	490 822	299,75	1 471 239
Bygg. Salg, såkornkvalitet	27 752	349,50	96 993	31 788	356,50	113 324	28 288	357,50	101 130
Bygg. Salg og hjemmeforbruk	567 852	289,57	1 644 325	637 788	303,53	1 935 869	519 110	302,90	1 572 369
Havre. Salg	218 200	260,13	567 604	294 000	276,35	812 469	249 569	275,35	687 188
Havre. Salg, såkornkvalitet	12 109	337,00	40 807	14 485	349,00	50 553	13 085	351,00	45 928
Havre. Salg og hjemmeforbruk	230 309	264,17	608 411	308 485	279,76	863 022	262 654	279,12	733 116
Erter til modning. Salg	4 200	373,72	15 696	4 000	390,88	15 635	4 000	389,88	15 595
Erter til modning. Såvare	58	422,36	245						
Sum erter til modning	4 258	374,38	15 941	4 000	390,88	15 635	4 000	389,88	15 595
Sum korn (u/korreksj./tilsk.)	1 329 151	295,07	3 921 896	1 308 577	309,92	4 055 497	1 195 396	310,30	3 709 262
Korreksjon for vann/kvalitet			-78 448			-65 018			-76 273
Oljefrø	15 601	528,69	82 481	15 000	532,16	79 824	17 840	531,16	94 759
Sum korn, oljefrø (u/utilsk.)	1 344 752	291,94	3 925 929	1 323 577	307,52	4 070 303	1 213 236	307,26	3 727 748
Lokale tillegg			2 000			2 000			2 000
Korn, erter og oljefrø			3 927 929			4 072 303			3 729 748

Tabell 5.2. Poteter. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2019			Foreløpig regnskap 2020			Budsjett 2021		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Salg. Matpoteter	63 303	562,00	355 763	69 961	647,00	452 648	67 026	614,00	411 540
Salg. Poteter til potetmel	35 492	86,00	30 523	35 492	93,00	33 008	34 931	84,00	29 342
Salg. Poteter til mos/flakes	13 211	223,00	29 461	12 912	210,00	27 115	11 930	222,00	26 485
Salg. Poteter til pommes fr.	53 441	282,00	150 704	58 048	309,00	179 368	53 843	324,00	174 451
Salg. Poteter til chips	48 220	278,00	134 052	54 820	289,00	158 430	55 000	301,00	165 550
Salg. Vakuump. pot. mm.	8 822	283,00	24 966	9 976	307,00	30 626	9 529	318,00	30 302
Sum poteter til mos/chips mv	123 694	274,21	339 183	135 756	291,36	395 539	130 302	304,51	396 788
Hjemmeforbruk. Matpoteter	120	536,00	643	116	619,00	718	115	585,00	673
Salg settepoteter	9 492	655,00	62 173	10 634	673,00	71 567	10 634	686,00	72 949
Sum poteter (uten tilskudd)	246 721	319,50	788 285	266 749	357,44	953 480	257 008	354,58	911 292
Distr.tilsk. for Nord-Norge		3 784				5 349			4 900
Poteter		792 069			958 829				916 192

Tabell 5.3. Hagebruksprodukter. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2019			Foreløpig regnskap 2020			Budsjett 2021		
	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr
Blomkål	7 526	12,74	95 881	7 371	14,55	107 248	7 531	14,94	112 513
Sommerkål	3 288	6,46	21 240	3 055	6,70	20 469	2 805	6,88	19 298
Vinterkål	11 726	6,46	75 750	14 277	6,70	95 656	12 484	6,88	85 890
Sum hodekål	15 014	6,46	96 990	17 332	6,70	116 125	15 289	6,88	105 188
Gulrot	48 612	8,54	415 146	54 899	8,48	465 544	48 784	8,71	424 909
Purre	2 702	16,66	45 015	2 800	18,25	51 100	2 946	18,74	55 208
Lök	22 509	6,78	152 611	21 174	7,04	149 065	19 383	7,23	140 139
Salatagurk (slangeagurk)	16 457	21,63	355 965	18 879	23,95	452 152	17 020	24,59	418 522
Tomater	11 311	32,07	362 744	12 745	32,46	413 703	12 286	33,33	409 492
Sum hovedkulturene.Grønnsak.	124 131	12,28	1 524 352	135 200	12,98	1 754 937	123 239	13,52	1 665 971
Rosenkål	1 410	20,10	28 341	1 149	26,16	30 058	1 377	26,87	37 000
Kinakål	2 273	15,49	35 209	2 154	16,66	35 886	2 268	17,11	38 805
Rødkål	1 634	4,72	7 712	2 300	4,55	10 465	1 758	4,67	8 210
Brokkoli	4 181	24,17	101 055	4 552	29,60	134 739	4 398	30,40	133 699
Hageerter	4 141	3,23	13 375	4 428	3,28	14 524	3 503	3,37	11 805
Knollselleri	3 242	14,32	46 425	3 431	14,30	49 063	3 440	14,68	50 499
Stikselleri	1 072	19,18	20 561	1 204	20,91	25 176	1 136	21,47	24 390
Agurker, friland	2 018	7,87	15 882	1 744	7,99	13 935	1 833	8,21	15 049
Rødbeter	2 806	6,24	17 509	3 823	4,55	17 395	3 528	4,67	16 476
Persillerot	263	44,10	11 598	872	43,85	38 237	456	45,03	20 534
Reddiker	88	67,97	5 981	86	78,05	6 712	151	80,15	12 103
Kruspersille	30	104,13	3 124	45	113,55	5 110	33	118,23	3 902
Kålrot til mat	9 900	7,59	75 141	10 591	9,20	97 437	10 325	9,45	97 571
Sum andre grønns.(u/salat)	33 058	11,55	381 913	36 379	13,16	478 737	34 206	13,74	470 043
Salat veksthus	2 124	88,39	187 740	2 718	93,70	254 677	2 282	96,23	219 597
Issalat/Isbergsalat	9 174	14,01	128 528	9 316	14,87	138 529	9 443	15,27	144 195
Annen salat friland	13 256	22,89	303 430	13 038	24,07	313 825	13 354	24,72	330 111
Andre veksthusgrønnsaker			1 941			373		1 150	
Urter i veksthus	A 1 537	55,01	84 550	1 522	54,97	83 664	1 545	56,45	87 215
Kjøkkenhager/uspes.vekster			336 871			369 085			396 927
Sum andre grønnsaker, m.v.			1 424 973			1 638 890			1 649 238
Sum grønnsaker			2 949 325			3 393 827			3 315 209
Epler	16 453	10,65	175 224	12 675	11,35	143 861	14 746	10,52	155 128
Pærer	386	16,01	6 180	451	18,06	8 145	403	16,42	6 617
Plommer	2 458	33,82	83 130	673	35,58	23 945	1 685	28,52	48 056
Surkirsebær	146	44,26	6 462	128	44,98	5 757	116	44,79	5 196
Søtkirsebær (moreller)	546	74,89	40 890	563	76,19	42 895	604	75,95	45 874
Sum frukt	19 989	15,60	311 886	14 490	15,50	224 603	17 554	14,86	260 871
Jordbær	9 198	47,50	436 905	6 795	60,49	411 030	6 017	52,93	318 480
Bringebær	2 417	61,71	149 153	1 978	64,00	126 592	2 438	63,48	154 764
Solbær	645	14,96	9 649	605	12,54	7 587	612	13,29	8 133

A Kvantumsenhet: Ant. potter Prisenhet: Kr/potte

Tabell 5.3. Hagebruksprodukter (forts) Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2019			Foreløpig regnskap 2020			Budsjett 2021		
	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr
Andre bær	200	14,32	2 864	179	15,26	2 732	182	16,18	2 945
Bær i veksthus	87	26,50	2 306	87	26,50	2 306	87	26,50	2 306
Sum hagebær	12 547	47,89	600 877	9 644	57,06	550 247	9 336	52,12	486 628
Snittblomster .....A	66 099	2,93	193 670	69 427	3,02	209 670	69 427	3,07	213 141
Blomstrende potteplanter .....A	26 757	16,98	454 334	26 709	18,64	497 856	26 709	19,05	508 806
Dekorasjonsplanter .....A	1 720	14,83	25 508	1 737	15,82	27 479	1 789	16,16	28 910
Utplantingsplanter .....A	40 618	10,07	409 023	40 111	11,35	455 260	42 116	11,52	485 176
Sum blomster, store gartneri .....A	135 194	8,01	1 082 535	137 984	8,63	1 190 265	140 041	8,83	1 236 033
Blomsterprod. i små gartneri .....A	1 352	8,01	10 830	1 380	8,63	11 909	1 400	8,83	12 362
Sum blomster i gartnerier			1 093 365			1 202 174			1 248 395
Planteskoler .....A	24 899	8,01	199 441	23 113	8,63	199 465	22 589	8,83	199 461
Sum blomster .....A	161 445	8,01	1 292 806	162 477	8,63	1 401 639	164 030	8,83	1 447 856
Distr./kval.tilsk. fr/bær/gr			143 721			172 170			134 000
Hagebruksprodukter			5 298 615			5 742 486			5 644 564

A Kvantumsenhet: 1000 stykk Prisenhet: Kr/stykk

B Kvantumsenhet: Kr/1000 stk Prisenhet: Kr/stykk

Tabell 5.4. Andre planteprodukter

	Revidert regnskap 2019			Foreløpig regnskap 2020			Budsjett 2021		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Høy. Innenlandsk salg	101 487	296,60	301 010	102 529	296,60	304 101	103 658	300,00	310 974
Rundballer. Salg	50 744	50,00	25 372	51 265	50,00	25 633	51 829	50,00	25 915
Sum innenl. salg av stråfør	152 231	214,40	326 382	153 794	214,40	329 734	155 487	216,67	336 889
Høy. Eksport	50	1 312,30	656	59	1 301,10	768	70	1 000,00	700
Halm. Eksport	138	94,20	130	171	59,50	102	200	90,00	180
Sum eksport av stråfør	188	418,09	786	230	378,26	870	270	325,93	880
Stråfør	152 419		327 168	154 024		330 604	155 757		337 769
Engfrø .....A	1 457	34,34	50 033	1 643	33,00	54 219	1 742	35,92	62 573
Rotvekst- og grønnsaksfrø .....A	1	37,00	37	1	77,00	77	1	82,00	82
Sum andre frø til modning	1 458		50 070	1 644		54 296	1 743		62 655
Sum andre planteprodukter			377 238			384 900			400 424

A Kvantumsenhet: Tonn

Prisenhet: Kr/kg

Tabell 5.5. Melk. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2019			Foreløpig regnskap 2020			Budsjett 2021		
	1000 liter	Øre/liter	1000 kr	1000 liter	Øre/liter	1000 kr	1000 liter	Øre/liter	1000 kr
Kumelk. Meierileveranse	1 480 655	544,72	8 065 424	1 496 911	569,41	8 523 561	1 533 012	573,04	8 784 772
Kumelk. Hjemmeforbr.helmelk	1 130	544,72	6 155	1 080	569,41	6 150	1 036	573,04	5 937
Kumelk. Lokal foredling	2 718	544,72	14 805	3 246	569,41	18 483	3 300	573,04	18 910
Sum kumelk	1 484 503	544,72	8 086 384	1 501 237	569,41	8 548 194	1 537 348	573,04	8 809 619
Geitmelk. Meierileveranse	19 802	545,14	107 949	19 774	569,75	112 662	19 900	573,30	114 087
Geitmelk. Annet salg	1 056	545,14	5 757	1 036	569,75	5 903	1 000	573,30	5 733
Sum geitmelk	20 858	545,14	113 706	20 810	569,75	118 565	20 900	573,30	119 820
Produsenttjeneste, meierifin			82 163			72 857			77 695
Grunntilskudd melk			70 133			69 805			69 400
Sum ku/geitmelk m. gr.tilsk.			8 352 386			8 809 421			9 076 534
Distriktsstilskudd			594 726			621 940			641 700
Salg av melkekvoter			24 248			17			431 023
Ku- og geitmelk			8 971 360			9 431 378			10 149 257

Tabell 5.6. Kjøtt. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2019			Foreløpig regnskap 2020			Budsjett 2021		
	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr
Storfe. Registrert salg	84 917	50,02	4 247 548	83 494	51,73	4 319 145	84 097	54,43	4 577 400
Storfe. Hjemmefb./returslakt	256	49,92	12 780	276	51,63	14 250	276	54,33	14 995
Sum storfe	85 173	50,02	4 260 328	83 770	51,73	4 333 395	84 373	54,43	4 592 395
Kalv. Registrert salg	1 783	55,55	99 046	1 478	56,54	83 566	1 335	59,24	79 085
Kalv. Hjemmefb./returslakt	52	55,45	2 883	47	56,44	2 653	47	59,14	2 780
Sum kalv	1 835	55,55	101 929	1 525	56,54	86 219	1 382	59,24	81 865
Sau/lam. Registrert salg	23 726	40,75	966 835	24 172	41,34	999 270	24 222	42,25	1 023 380
Sau/lam. Hj.fbr./r.s./d.salgs	667	40,65	27 114	498	41,24	20 538	497	42,15	20 949
Sum sau/lam	24 393	40,75	993 949	24 670	41,34	1 019 808	24 719	42,25	1 044 329
Geit/kje. Registrert salg	296	4,09	1 211	312	2,64	824	312	2,64	824
Geit/kje. Hj.fb./returslakt	47	3,99	188	37	2,54	94	37	2,54	94
Sum geit/kje	343	4,08	1 399	349	2,63	918	349	2,63	918
Hest. Registrert salg	31	5,22	162	16	4,22	68	16	4,22	68
Sum hest	31	5,23	162	16	4,25	68	16	4,25	68
Sum kjøtt (u/gris,fjørfe,tam	111 775	47,93	5 357 767	110 330	49,31	5 440 408	110 839	51,60	5 719 575
Gris. Reg.salgs u. hode/labb	131 950	25,16	3 319 862	131 384	27,14	3 565 762	130 826	28,45	3 722 000
Gris. Hj.fbr./r.s. u. h./l.	351	25,06	8 796	325	27,04	8 788	325	28,35	9 214
Sum gris	132 301	25,16	3 328 658	131 709	27,14	3 574 550	131 151	28,45	3 731 214
Sum kjøtt (u/fjørfe,tamrein)	244 076	35,59	8 686 425	242 039	37,25	9 014 958	241 990	39,05	9 450 789
Hønseslakt. Registrert salg.	748	3,03	2 266	916	1,47	1 347	916	1,47	1 347
Sum hønseslakt.	748	3,03	2 266	916	1,47	1 347	916	1,47	1 347
Kylling (fra 1982). Salg	97 806	20,37	1 992 308	97 237	21,60	2 100 319	106 433	21,90	2 330 883
Sum høns,kylling,broilersl.	98 554	20,24	1 994 574	98 153	21,41	2 101 666	107 349	21,73	2 332 230
Ender.	661	33,00	21 813	697	33,00	23 001	697	33,00	23 001
Kalkuner. Salg	7 619	24,40	185 904	8 137	26,18	213 027	8 100	26,38	213 678
Sum annet fjørfe	8 280	25,09	207 717	8 834	26,72	236 028	8 797	26,90	236 679
Sum fjørffeslakt	106 834	20,61	2 202 291	106 987	21,85	2 337 694	116 146	22,12	2 568 909
Grunntilskudd kjøtt			93 873			91 528			94 000
Sum kjøtt inkl. grunntilsk.	350 910	31,30	10 982 589	349 026	32,79	11 444 180	358 136	33,82	12 113 698
Distrikts tilskudd kjøtt			659 465			642 226			650 000

Tabell 5.6. Kjøtt (forts.) Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2019	Foreløpig regnskap 2020	Budsjett 2021
	1000 kr	1000 kr	1000 kr
Kvalitetstilskudd storfe	252 575	263 421	260 000
Tilskudd lam- og kjeslakt	460 447	447 413	450 000
Tilskudd friföring av sau	871	170	1 000
Kompensas. red. sl.vekt gris	9 515		
Utkjøpsordning avlsgris	25 952	12 320	
Diverse utbetalinger	9 022	1 394	
Sum tilskudd	1 417 847	1 366 944	1 361 000
Kjøtt og fjerfeslakt	12 400 436	12 811 124	13 474 698

Tabell 5.7. Egg. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2019			Foreløpig regnskap 2020			Budsjett 2021		
	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr
Egg. Registrert salg.	65 721	15,14	995 016	65 364	15,77	1 030 790	65 672	16,20	1 063 886
Egg. Direkte salg.	7 716	17,92	138 271	7 674	18,46	141 662	7 711	18,92	145 892
Egg. Sum salg	73 437	15,43	1 133 287	73 038	16,05	1 172 452	73 383	16,49	1 209 778
Egg. Hjemmeforbruk, mat	74	15,04	1 113	79	15,67	1 238	79	16,10	1 272
Egg. Salg og hjemmeforbruk	73 511	15,43	1 134 400	73 117	16,05	1 173 690	73 462	16,49	1 211 050
Distrikts tilskudd. Egg			3 347			3 327			3 400
Godtgjør. førtidsslakt, høner			6 191			6 622			3 700
Egg			1 143 938			1 183 639			1 218 150

Tabell 5.8. Ull. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2019			Foreløpig regnskap 2020			Budsjett 2021		
	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr
Ull	3 662	31,85	116 635	3 611	32,71	118 116	3 638	32,33	117 617

Tabell 5.9 Andre husdyrproduksjoner. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2019			Foreløpig regnskap 2020			Budsjett 2021		
	Antall dyr	Kr/dyr	1000 kr	Antall dyr	Kr/dyr	1000 kr	Antall dyr	Kr/dyr	1000 kr
Innenlandsk salg. Hester	1 050	17 000,00	17 850	1 050	18 000,00	18 900	1 050	19 000,00	19 950
Eksport. Hester	9	53 000,00	477	6	53 000,00	318	8	53 000,00	424
Eksport. Andre dyr			13 213			21 450			22 500
Eksport. Embryo storfe			600			198			380
Sum eksport. Husdyr			14 290			21 966			23 304
Import. Andre dyr			-20 726			-21 407			-22 630
Import. Embryo storfe .....A	-90	8 000,00	-720	-31	8 000,00	-248	-70	8 000,00	-560
Import. Embryo småfe .....A							-10	6 500,00	-65
Sum import. Husdyr			-21 446			-21 655			-23 255
Kaninkjøtt .....B	33	130,00	4 290	32	135,00	4 320	32	140,00	4 480
Sum kaniner			4 290			4 320			4 480
Oppdrettshjort .....B	122	126,00	15 372	135	131,00	17 685	140	140,00	19 600
Sum hjort			15 372			17 685			19 600
Salg til Honningcentralen .....B	533	74,90	39 922	691	75,46	52 143	700	73,00	51 100
Honning. Direkte salg .....B	1 097	186,00	204 042	1 039	188,00	195 332	1 030	193,00	198 790
Sum birøkt			243 964			247 475			249 890
Andre husdyrproduksjoner			274 320			288 691			293 969

A Kvantumsenhet: Antall stykk Prisenhet: Kr/stykk

B Kvantumsenhet: Tonn Prisenhet: Kr/kg

Tabell 5.10. Kjøreinntekter m.v. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2019	Foreløpig regnskap 2020	Budsjett 2021
	1000 kr	1000 kr	1000 kr
Kjøring v/invest. driftsbygn	46 565	48 673	50 670
Kjøring v/invest. grøfter	34 480	40 710	40 855
Kjøring v/invest. nydyrkning	22 021	22 614	23 158
Sum kjøreinnt. v/investering	103 066	111 997	114 683
Kjøring i skogen	34 661	35 108	36 052
Kjøring på bierverv m.v.	305 139	302 818	304 774
Innt. hester i full pensjon	156 798	160 421	166 562
Kjøreinntekter m.v.	599 664	610 344	622 071

Tabell 5.11. Arbeidsinntekter ved invest. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2019	Foreløpig regnskap 2020	Budsjett 2021
	1000 kr	1000 kr	1000 kr
Invest.arb. driftsbygninger	186 222	194 682	202 661
Invest.arb. grøfter	51 754	61 101	61 311
Invest.arb. nydyrkning	22 007	22 601	23 212
Arbeidsinnt. v/investeringer	259 983	278 384	287 184

Tabell 5.12. Endringer i buskapsverdien. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2019			Foreløpig regnskap 2020			Budsjett 2021		
	Antall dyr	Kr/dyr	1000 kr	Antall dyr	Kr/dyr	1000 kr	Antall dyr	Kr/dyr	1000 kr
Hester	389	10 510,00	4 088	-427	11 130,00	-4 753			
Storfe under 1 år	2 438	4 030,00	9 825	-9 144	4 050,00	-37 033	5 140	4 240,00	21 794
Okser over 1 år	-2 730	17 830,00	-48 676	-298	18 510,00	-5 516	-1 600	19 710,00	-31 536
Kviger			85 994			67 325			-18 763
Kyr			-5 027			167 873			125 939
Sum storfe			42 116			192 649			97 434
Sauer	-27 000	160,00	-4 320	1 000	280,00	280	1 055	290,00	306
Geiter	-184	170,00	-31	-632	140,00	-88	159	140,00	22
Slaktesvin	-2 016	1 310,00	-2 641	-12 538	1 460,00	-18 305	-1 706	1 600,00	-2 730
Avlssvin over 6 mnd.	-6 132	2 240,00	-13 736	-40	2 410,00	-96	-326	2 540,00	-828
Sum svin	-8 148		-16 377	-12 578		-18 401	-2 032		-3 558
Kyllinger	-566 700	29,12	-16 502	778 600	31,23	24 316	852 700	31,66	26 996
Ender, kalkuner og gjess	-200	230,00	-46	-1 900	240,00	-456	-100	240,00	-24
Sum fjørfe	-566 900		-16 548	776 700		23 860	852 600		26 972
Kaniner				-200	270,00	-54	-200	280,00	-56
Endringer i buskapsverdi			8 928			193 493			121 120

Tabell 5.13 Medlemsbonus. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2019		Foreløpig regnskap 2020		Budsjett 2021	
	1000 kr		1000 kr		1000 kr	
Medlemsbonus		146 000		357 200		240 600

Tabell 5.14 Direkte tilskudd. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2019 1000 kr	Foreløpig regnskap 2020 1000 kr	Budsjett 2021 1000 kr
BU-invest. tradisj. jordbruk	616 525	669 672	624 004
BU-invest. Grøfting	59 749	73 220	70 000
Tilskudd SMIL-ordning	92 374	99 964	103 900
Organisert beitebruk	14 367	20 941	23 000
Rentestøtte	36 145	30 348	10 000
Tilskudd til verdensarven	5 917	7 856	9 500
Utvalgte kulturlandskap	23 188	23 463	38 000
Sum utbet. Landbr.utb.fond	848 265	925 464	878 404
Sum fondsutbetalinger	848 265	925 464	878 404
Areal kult.landsk.tillegg	3 430 315	3 537 732	3 573 000
Produksjonstillegg husdyr	2 416 088	2 526 534	2 598 000
Driftstilskudd i melkeprod.	1 591 132	1 663 336	1 676 000
Tilskudd til økolog. jordb.	115 856	118 427	125 000
Beitetilskudd	895 511	978 386	1 043 000
Regionale miljøprogram	490 636	523 692	551 100
Sum dir. tilsk. (underpost)	8 939 538	9 348 107	9 566 100
Fremme av norsk engfrøavl	5 272	7 661	9 320
Inseminering m.v.	71 844	76 597	83 400
Sum utviklingstiltak	77 116	84 258	92 720
Utbet.avløserordn.i jordbr.	1 164 693	1 205 080	1 220 000
Adm.tilsk. avl.lag/l.vikar	9 516	9 516	9 515
Refusj. utgifter under sykd.	129 078	148 871	137 000
Sjukelønnsordning	48 300	43 500	32 600
Landbruksvikar avløserlag	56 382	58 549	58 712
Tidligpensjonsordning	68 998	64 973	72 550
Sum velferdsordninger	1 476 967	1 530 489	1 530 377
Sum utbet. jordbruksavt.	11 341 886	11 888 318	12 067 601
Erst. tilt. pl./dyresykdom	88 952	59 465	68 700
Driftsplanlag m.v.	741	735	735
Tilsk. avløs. rep./HV-øvelse	953	953	953
Erstatn. rovdyrsk. på husdyr	44 628	37 180	41 587
Tilskudd til erstatning m.m.	568 532	134 773	218 111
Sum andre ordninger	703 806	233 106	330 086
Sum direkte tilskudd	12 045 692	12 121 424	12 397 687

Tabell 5.15 Handelsgjødsel og kalk. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2019			Foreløpig regnskap 2020			Budsjett 2021		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Kalsiumnitrat	7 910	267,34	21 147	7 842	264,55	20 746	7 300	215,61	15 740
Kalsiumnitrat m. B	3 603	328,77	11 846	3 841	327,04	12 562	3 900	338,70	13 209
Kalkammonsalpeter. 26-28% N	6 313	255,71	16 143	4 218	260,28	10 979	5 000	311,25	15 563
Urea	142	283,08	402	112	284,29	318	150	532,80	799
Ammoniumnitrat	2 779	265,23	7 371	2 514	258,71	6 504	4 500	320,31	14 414
Ammoniumnitrat m. S	82 389	285,27	235 031	87 286	281,29	245 527	92 850	293,84	272 830
Ammoniumsulfatnitrat	1 296	285,28	3 697	1 210	281,54	3 407			
Annen N-gjødsel	966	629,60	6 082	1 103	603,75	6 659	1 500	680,28	10 204
Sum nitrogen-gjødsel	105 398	286,27	301 719	108 126	283,65	306 702	115 200	297,53	342 759
OPTI P-20/Trippelsuperfosat	305	500,12	1 525	273	521,86	1 425	300	504,91	1 515
Sum fosforgjødsel, ugranul.	305	500,00	1 525	273	521,98	1 425	300	505,00	1 515
Sum fosforgjødsel			1 525			1 425			1 515
Kaliumsulfat	480	670,95	3 221	202	808,85	1 634	15	851,67	128
Kaliumklorid	650	670,95	4 361	674	284,72	1 919	80	445,46	356
Kaliumsulfat m. Mg	692	476,55	3 298	728	490,83	3 573	1 100	509,06	5 600
PK-gjødsel	835	442,61	3 696	626	473,79	2 966	600	440,43	2 643
Sum PK-gjødsel og kaliumgj.	2 657	548,59	14 576	2 230	452,56	10 092	1 795	486,18	8 727
NP-gjødsel	1 325	608,87	8 068	1 299	604,72	7 855	1 200	500,80	6 010
Sum NP-gjødsel	1 325	608,91	8 068	1 299	604,70	7 855	1 200	500,83	6 010
NK-gjødsel 22-11	6 477	416,45	26 973	6 850	400,07	27 405	6 900	420,31	29 001
Sum NK-gjødsel	6 477	416,44	26 973	6 850	400,07	27 405	6 900	420,30	29 001
NPK-gjødsel N <9,5 %	1 019	503,50	5 131	1 785	505,88	9 030	1 800	467,09	8 408
NPK-gjødsel N 9,5 %-14,5 %	18 358	520,43	95 541	19 289	529,30	102 097	21 400	534,34	114 349
NPK-gjødsel N 14,5 %-19,5 %	36 764	435,26	160 019	35 352	427,23	151 034	38 000	427,28	162 366
NPK-gjødsel N 19,5 %-24,5 %	175 549	388,23	681 534	175 696	390,64	686 339	168 000	387,26	650 597
NPK-gjødsel N >24,5 %	119 670	356,29	426 372	116 547	358,07	417 320	110 000	363,69	400 059
Sum NPK-gjødsel	351 360	389,51	1 368 597	348 669	391,72	1 365 820	339 200	393,80	1 335 779
Gjødsel grøntar./villahager	-935	367,75	-3 438	-935	367,92	-3 440	-929	371,05	-3 447
Annen gjødsel	3 331	300,00	9 993	2 945	317,87	9 361	3 000	346,04	10 381
Sum handelsgjødsel	469 918	367,73	1 728 013	469 457	367,49	1 725 220	466 666	370,87	1 730 725
Sekundær- og mikronæringsst.	20	282,32	56	25	290,12	73			
Gjødsel til veksthus	2 608	822,89	21 461	2 700	929,52	25 097	2 800	938,60	26 281
Sum mikronæringsstoff m.v.			21 517			25 170			26 281
Kalk	A	225 402	641,00	144 483	286 251	680,00	194 651	230 071	670,00
Sum hand.gj./kalk (u/tilsk.)			1 894 013			1 945 041			1 911 154

A Kvantumsenhet: Tonn

Prisenhet: Kr/tonn

Tabell 5.15. forts. Handelsgjødsel og kalk. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2019			Foreløpig regnskap 2020			Budsjett 2021		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Andre rabatter	-471 962	2,95	-13 923	-479 423	2,95	-14 143	-469 050	2,95	-13 837
Handelsgjødsel og kalk			1 880 090			1 930 898			1 897 317

Tabell 5.16 Innkjøpt kraftfôr. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2019			Foreløpig regnskap 2020			Budsjett 2021		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Drøvtyggerfôr	1 035 909	374,54	3 879 887	1 020 182	389,60	3 974 673	1 038 646	392,37	4 075 320
Økologisk drøvtyggerfôr	24 131	560,39	135 227	22 962	580,39	133 270	23 378	581,25	135 881
Sum kraftfôr til drøvtyggere	1 060 040	378,77	4 015 114	1 043 144	393,80	4 107 943	1 062 024	396,53	4 211 201
Svinefôr	462 143	386,10	1 784 334	462 943	390,25	1 806 629	460 982	393,25	1 812 814
Økologisk svinefôr	2 372	525,14	12 456	2 408	522,45	12 581	2 398	523,76	12 559
Sum kraftfôr til svin	464 515	386,81	1 796 790	465 351	390,93	1 819 210	463 380	393,93	1 825 373
Fjørcefôr u. koksidiostatika	461 836	397,89	1 837 600	465 676	407,45	1 897 395	488 914	418,39	2 045 553
Økologisk fjørcefôr	15 702	597,32	93 791	14 656	590,67	86 568	15 387	601,73	92 590
Sum kraftfôr til fjørfe	477 538	404,45	1 931 391	480 332	413,04	1 983 963	504 301	423,98	2 138 143
Hestepellets (hestefôr)	4 341	643,26	27 921	3 804	668,64	25 438	4 289	676,48	29 014
Kaninfôr	149	691,61	1 029	140	700,55	980	158	708,76	1 118
Sum kraftfôr, andre husdyr	4 490	644,77	28 950	3 944	669,83	26 418	4 447	677,58	30 132
Sum kraftfôrbland. ukorr.	2 006 583	387,34	7 772 245	1 992 771	398,32	7 937 534	2 034 152	403,35	8 204 849
Grøpp av salgskorn	1 307	318,82	4 167	1 147	333,24	3 822	1 293	337,15	4 359
Sum innkjøpt kraftfôr ukorr.	2 007 890	387,29	7 776 412	1 993 918	398,28	7 941 356	2 035 445	403,31	8 209 208
Sum innkjøpt kraftfôr korrigert	2 007 890	387,29	7 776 412	1 993 918	398,28	7 941 356	2 035 445	403,31	8 209 208
Rabatter og bonus			-15 209			-15 955			-16 000
Innkjøpt kraftfôr			7 761 203			7 925 401			8 193 208

Tabell 5.17 Annet innkjøpt fôr. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2019			Foreløpig regnskap 2020			Budsjett 2021		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Tilskuddsfôr	15 199	898,21	136 519	15 976	928,57	148 348	15 049	915,70	137 804
Høy, importert	32 972	316,35	104 307	12 734	307,91	39 209	12 043	302,40	36 418
Halm, importert	3 434	315,34	10 829						
Melkeerstatninger	4 401	3 056,31	134 508	5 155	3 160,58	162 928	4 920	3 324,68	163 574
Salt	2 280	272,37	6 210	2 396	276,00	6 613	2 257	272,65	6 154
Organisk våtfôr	A 25 613	306,56	78 519	26 484	309,84	82 058	27 387	312,23	85 510
Myse	B 278 278	11,39	31 696	276 624	11,71	32 393	284 600	11,86	33 754
Annet innkjøpt fôr			502 588			471 549			463 214

A Kvantumsenhet: 1000 FEm Prisenhet: Kr/100 FEm

B Kvantumsenhet: 1000 liter Prisenhet: Øre/liter

Tabell 5.18 Såfrø og planter. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2019			Foreløpig regnskap 2020			Budsjett 2021		
	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr
Innkjøpt såkorn. Hvetekorn	12 698	7,14	90 664	14 501	7,20	104 407	14 885	7,21	107 321
Innkjøpt såkorn. Rug	506	14,36	7 266	343	17,58	6 030	374	16,32	6 104
Innkjøpt såkorn. Bygg	23 476	6,28	147 429	24 780	6,23	154 379	22 412	6,40	143 437
Innkjøpt såkorn. Havre/bl.korn	10 625	6,40	68 000	13 273	6,42	85 213	13 206	6,36	83 990
Innkjøpt såkorn. Rughvete	807	8,89	7 174	1 012	7,89	7 985	835	8,03	6 705
Sum innkjøpt såkorn	48 112	6,66	320 533	53 909	6,64	358 014	51 712	6,72	347 557
Oljefrø til modning	27	181,94	4 912	24	159,98	3 840	32	169,76	5 432
Erter	397	10,44	4 145	370	10,86	4 018	370	9,85	3 645
Engfrø	3 953	40,75	161 085	3 574	42,50	151 895	3 554	42,12	149 694
Sum engfrø	3 953	40,75	161 085	3 574	42,50	151 895	3 554	42,12	149 694
Importert grønnsakfrø	85	1 136,30	96 586	80	1 313,74	105 099	82	1 195,50	98 031
Sum rotvekst- og grønnsakfrø	85		96 586	80		105 099	82		98 031
Annet frø, imp. (prydplanter)			22 244			31 136			25 000
Kjøp settepoteter			79 369			84 115			85 558
Blomsterløk m.v.			161 021			169 968			159 007
Planteartikler			307 977			353 984			320 059
Sum planter			468 998			523 952			479 066
Sum såfrø/planter (u. tilsk)			1 157 872			1 262 069			1 193 983
Såfrø og planter			1 157 872			1 262 069			1 193 983

Tabell 5.19 Energi og smøremidler. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2019		Foreløpig regnskap 2020		Budsjett 2021				
	1000 liter	Øre/liter	1000 kr	1000 liter	Øre/liter	1000 kr	1000 liter	Øre/liter	1000 kr
Fyringsolje. Veksthus	1 765	795,07	14 033	1 622	726,50	11 784	1 821	783,90	14 275
Bioenergi i veksthus	A 82 434	207,80	17 130	75 785	210,20	15 930	85 053	215,90	18 363
Gass i veksthus	A 226 552	471,45	106 808	208 279	356,44	74 239	233 750	461,89	107 967
Fyringsolje. Korntørker	7 558	961,09	72 639	6 464	901,76	58 290	6 566	973,18	63 899
Bensin	3 127	1 255,20	39 250	3 091	1 175,13	36 323	3 063	1 235,60	37 846
Diesel (brenselolje)	134 077	944,73	1 266 666	134 077	886,41	1 188 472	134 077	956,62	1 282 607
Smøremidler (olje,fett m.v.)	2 682	4 596,31	123 273	2 682	4 626,19	124 074	2 682	4 791,87	128 518
Elektrisitet, jordbruk			1 209 002			832 330			1 051 568
Elektrisitet, veksthus			224 513			108 127			154 707
Sum energi og smøremidler			3 073 314			2 449 569			2 859 750

A Kvantumsenhet: 1000 kWh

Prisenhet: Kr/1000 kWh

Tabell 5.20. Andre kostnader. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2019			Foreløpig regnskap 2020			Budsjett 2021		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Rensing av såkorn	6 875	84,37	5 800	6 840	87,21	5 965	8 014	87,37	7 002
Ensileringsmidler	10 165	940,17	95 568	9 776	1 030,09	100 702	9 990	1 074,57	107 350
Halmbeh.middel. Ammoniakk	A 1 315	19,94	26 221	903	20,20	18 241	978	20,68	20 225
Plantevernmidler			317 057			445 675			421 109
Frakt. Korn og oljefrø	402 602	13,78	55 479	414 710	13,33	55 281	393 645	11,64	45 820
Frakt. Handelsgjødsel	469 918	23,40	109 961	469 457	23,62	110 886	466 666	24,26	113 213
Frakt. Poteter	63 303	26,00	16 459	69 961	28,00	19 589	67 026	29,00	19 438
Frakt. Grønnsaker	176 198	49,18	86 654	188 563	49,91	94 112	175 918	51,25	90 158
Frakt. Bær	7 445	55,88	4 160	5 704	56,70	3 234	5 519	58,24	3 214
Frakt. Blomster	B 140 855	6,80	95 781	140 852	6,90	97 188	141 477	7,09	100 307
Frakt. Frukt	15 724	58,65	9 222	11 329	59,52	6 743	13 782	61,12	8 424
Sum frakt. Hagebruksprod.			195 817			201 277			202 103
Fiberduk	C 9 315	0,80	7 452	9 074	0,85	7 713	9 120	0,97	8 846
Fiberduk inkl. inv.avgift	C 9 315	0,80	7 452	9 074	0,85	7 713	9 120	0,97	8 846
Plastfolie i hagebruket	D 6 790	946,31	6 425	6 553	1 034,61	6 780	6 497	1 170,94	7 608
Plastfolie i jordbruket	D 81 813	5 317,98	435 080	84 144	5 507,30	463 406	84 375	6 378,26	538 166
Plastfolie inkl. inv.avgift	D 88 603	4 982,96	441 505	90 697	5 184,14	470 186	90 872	6 005,96	545 774
Embal./sortering. Grønnsaker	13 587	19,65	266 929	12 433	20,71	257 441	11 599	21,20	245 956
Emballasje. Frukt og bær	22 709	2,96	67 208	15 983	3,01	48 084	17 250	3,12	53 736
Emballasje. Blomster	28 088	2,35	65 747	27 835	2,38	66 232	28 285	2,45	69 101
Sum emballasje. Hagebrukspr.			399 884			371 757			368 793
Torv- og plastpotter	E 10 012	716,96	7 178	9 849	769,20	7 576	8 440	873,08	7 369
Dyrkingstorv	F 76	508,93	38 679	76	525,39	39 930	76	546,42	41 528
Avrenspotet	A 6 673	0,32	2 135	6 704	0,32	2 145	7 471	0,32	2 391
Sum andre kostn. v/pl.prod.			1 719 195			1 856 923			1 910 961

A Kvantumsenhet: Tonn Prisenhet: Kr/kg
 B Kvantumsenhet: Kv.indeks Prisenhet: Pr.ind.frakt
 C Kvantumsenhet: 1000 m2 Prisenhet: Kr/m2
 D Kvantumsenhet: Daa Prisenhet: Kr/daa
 E Kvantumsenhet: Antall kart. Prisenhet: Kr/kartong
 F Kvantumsenhet: 1000 m3 Prisenhet: Kr/m3

Tabell 5.20. Andre kostnader (forts.). Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2019			Foreløpig regnskap 2020			Budsjett 2021		
	Antall besøk	Kr/besøk	1000 kr	Antall besøk	Kr/besøk	1000 kr	Antall besøk	Kr/besøk	1000 kr
Veterinær	505 536	844,78	427 067	501 641	869,71	436 282	505 758	890,02	450 135
Medisin til dyr			467 933			516 088			560 385
Veterinær og medisin til dyr			895 000			952 370			1 010 520
Kunstig inseminasjon. Storfe .....A	276 260	1 094,18	302 278	277 002	1 103,99	305 807	276 289	1 124,75	310 756
Kunstig inseminasjon. Svin .....A	145 600	410,42	59 757	131 899	490,15	64 650	130 000	495,72	64 444
Husdyrforsikring			45 820			54 800			27 647
Frakt. Kraftfør .....B	2 007 890	19,73	396 157	1 993 918	19,95	397 787	2 035 445	20,49	417 063
Frakt. Grovför .....B	55 000	100,00	55 000						
Frakt. Kjøtt .....B	242 703	4,85	11 771	240 856	4,80	11 561	240 808	4,93	11 872
Adm.geb. kjøp melkekvote			1 883			97			97
Destruksjon av høns			10 594			9 141			9 109
Sum a. kostn. v/husdyrprod.			1 778 260			1 796 213			1 851 508
Skadefors. maskiner netto			115 683			112 045			114 119
Sum netto skadefors. maskin.			115 683			112 045			114 119
Frakt. Fyringsolje C	9 323	23,77	2 216	8 086	24,12	1 950	8 387	24,77	2 077
Frakt. Ensileringsmidler .....D	10 165	428,34	4 354	9 776	519,52	5 079	9 990	533,54	5 330
Frakt. Såvarer .....D	59 499	241,00	14 339	64 882	246,00	15 961	63 816	252,64	16 122
Sum diverse frakter			20 909			22 990			23 529
Kontormaskiner			44 283			44 086			39 561
Teletjenester			98 181			97 034			96 160
Porto			24 259			24 594			24 582
Sum telefon og porto			122 440			121 628			120 742
Yrkesskadeforsikring .....E	60 918	296,51	18 063	50 141	300,25	15 055	41 023	308,06	12 638
Årsavgift .....F	79 329	587,26	46 587	78 479	598,16	46 943	76 779	623,27	47 854
Produsenttjenesten .....G	5 121	27 175,00	139 163	5 007	25 824,00	129 301	4 750	29 200,00	138 700
Gårdssregnskap, registrert			596 624			641 983			648 074
Gårdssregnskap, ikke-reg.			14 378			9 848			10 251
Sum gårdssregnskap .....H	39 091	15 630,25	611 002	38 633	16 872,39	651 831	38 285	17 195,38	658 325
Skadeforsikring på bygninger			281 883			216 947			238 067
Korreksj. kostn. pelsdyrhold			-50 032			-50 053			
Ekstrakostn. koronapandemi						13 500			63 500
Sum diverse andre kostnader			1 234 298			1 212 228			1 342 916
Sum ekskl.posten forskjellig			4 847 436			4 977 409			5 219 504
Forskjellig			620 472			637 108			668 097
Forskjellig inkl. inv.avgift			620 472			637 108			668 097

A Kvantumsenhet: Ant. insem. Prisenhet: Kr/insem.
 B Kvantumsenhet: Tonn Prisenhet: Kr/100 kg
 C Kvantumsenhet: 1000 liter Prisenhet: Øre/liter
 D Kvantumsenhet: Tonn Prisenhet: Kr/tonn
 E Kvantumsenhet: Ant. enhet. Prisenhet: Kr/enhet
 F Kvantumsenhet: Ant. kj.tøy Prisenhet: Kr/kj.time
 G Kvantumsenhet: Kyr i fj.k. Prisenhet: Kr/10 kyr fk
 H Kvantumsenhet: Ant. regnsk. Prisenhet: Kr/regnskap

Tabell 5.20 Andre kostnader (forts.). Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2019	Foreløpig regnskap 2020	Budsjett 2021
	1000 kr	1000 kr	1000 kr
Utgifter til sjuk.lønn.ordn.	48 300	43 500	32 600
Adm.tilskudd til avløserlag	9 516	9 516	9 516
Sum sosiale ordninger	57 816	53 016	42 116
Andre kostnader	5 525 724	5 667 533	5 929 717

Tabell 5.21 Vedlikehold. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2019			Foreløpig regnskap 2020			Budsjett 2021		
	Kv.indeks	Pr.ind. vdl.	1000 kr	Kv.indeks	Pr.ind. vdl.	1000 kr	Kv.indeks	Pr.ind. vdl.	1000 kr
Vedlikehold. Bygninger	71 928	2 364,93	1 701 047	71 088	2 422,15	1 721 858	70 446	2 486,57	1 751 689
Vedlikehold. Mask. og redsk.	66 089	627,30	414 576	60 423	694,30	419 517	59 973	711,30	426 588
Vedlikehold. Biler	15 065	856,17	128 982	14 221	866,62	123 242	13 342	890,02	118 746
Sum vedlikehold			2 244 605			2 264 617			2 297 023

Tabell 5.22 Leasing av maskiner. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2019			Foreløpig regnskap 2020			Budsjett 2021		
	Kvantum	Pr.ind. kts.	1000 kr	Kvantum	Pr.ind. kts.	1000 kr	Kvantum	Pr.ind. kts.	1000 kr
Leasing, kapitalslitdel	177 761	110,80	1 969 592	179 235	112,20	2 011 017	181 546	115,20	2 091 410
Leasing, rentedel .....A	5 325	3,87	206 078	5 437	3,23	175 615	5 377	3,25	174 753
Leasing, effekt finansiering			-117 895			-68 696			-145 170
Sum leasing av maskiner			2 057 775			2 117 936			2 120 993

A Kvantumsenhet: Mill. kr Prisenhet: Rentepros.

Tabell 5.23 Kapitalslit. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2019			Foreløpig regnskap 2020			Budsjett 2021		
	Kvantum	Pr.ind. kts.	1000 kr	Kvantum	Pr.ind. kts.	1000 kr	Kvantum	Pr.ind. kts.	1000 kr
Kapitalslit. Ma./t.u. dr.b.	131 506	110,80	1 457 086	135 939	112,20	1 525 236	140 299	115,20	1 616 244
Kapitalslit. Driftsbygninger	226 218	110,80	2 506 495	226 550	112,20	2 541 891	227 245	115,20	2 617 862
Kapitalslit. Sum driftsb.	357 724	110,80	3 963 581	362 489	112,20	4 067 127	367 544	115,20	4 234 106
Kapitalslit. Maskiner/redsk.	232 907	110,80	2 580 610	236 246	112,20	2 650 680	240 975	115,20	2 776 032
Kapitalslit. Biler	9 285	110,80	102 878	8 760	112,20	98 287	8 304	115,20	95 662
Kapitalslit. Grøftter	24 086	110,80	266 873	24 367	112,20	273 398	24 584	115,20	283 208
Kapitalslit. Hydrotekn. anl.	3 215	110,80	35 622	3 470	112,20	38 933	3 707	115,20	42 705
Kapitalslit. Delsum	627 217	110,80	6 949 564	635 332	112,20	7 128 425	645 114	115,20	7 431 713
Kapitalslit			6 949 564			7 128 425			7 431 713

Tabell 5.24 Realrente. Lånt kapital. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2019			Foreløpig regnskap 2020			Budsjett 2021		
	Mill. kr	Rentepros.	1000 kr	Mill. kr	Rentepros.	1000 kr	Mill. kr	Rentepros.	1000 kr
Nedbetalingslån statsbanker	4 160	3,11	129 376	4 117	2,68	110 336	4 112	2,17	89 230
Nedb.lån andr. lång. f. 1997	56 035	3,84	2 151 744	56 626	3,31	1 874 321	57 313	2,67	1 530 257
Sum nedbetalingslån	60 195	3,79	2 281 120	60 743	3,27	1 984 657	61 425	2,64	1 619 487
Sum rentebarende utlån	60 195	3,79	2 281 120	60 743	3,27	1 984 657	61 425	2,64	1 619 487
Investeringsslån LUF	105			66			39		
Korreksjon gjeld og renter	-87		-1 364	-89		-1 784	-90		-63
Rentekostnader lånt kapital	60 213	3,79	2 279 756	60 720	3,27	1 982 873	61 374	2,64	1 619 424
Effekt av finansiering			-1 335 049			-768 336			-1 659 507
Realrente lånt kapital			944 707			1 214 537			-40 083

Tabell 5.25 Bruttoinvest. Løpende priser. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2019			Foreløpig regnskap 2020			Budsjett 2021		
	1000 kr			1000 kr			1000 kr		
Mask. og tekn. utst. dr.byg.		1 932 434			2 019 384			2 102 407	
Mask. og tekn. utst. dr.byg.		1 933 017			2 019 993			2 103 042	
Driftsbygninger		2 724 856			2 847 460			2 964 528	
Sum driftsbygninger		4 657 873			4 867 453			5 067 570	
Maskiner og redskaper		2 486 274			3 058 537			3 299 992	
Biler		57 800			58 904			60 496	
Grøfter	A	51 500	5 213,00	268 470	60 428	5 339,10	322 631	58 828	5 481,10
Hydrotekniske anlegg		14 557	5 213,00	75 883	15 698	5 339,10	83 816	15 590	5 481,10
Sum avskrivb. bruttoinvest.		7 546 300			8 391 341			8 835 952	
Fulldyrking u. grøftekostn. ....A		28 000	7 865,00	220 220	28 000	8 074,00	226 072	28 000	8 270,00
Sum br.invest.uavskr.jordkap ....A		28 000	7 865,00	220 220	28 000	8 074,00	226 072	28 000	8 270,00
Sum bruttoinvesteringer				7 766 520			8 617 413		9 067 512
A Kvantumsenhet: Daa				Prisenhet: Kr/daa					

Tabell 5.26 Bruttoinvest. Faste priser. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2019			Foreløpig regnskap 2020			Budsjett 2021		
	1000 kr	Indeks	1000 kr	1000 kr	Indeks	1000 kr	1000 kr	Indeks	1000 kr
Teknisk inst. bygninger	1 933 017	2 366,20	1 933 017	2 019 993	2 423,50	1 972 233	2 103 042	2 487,90	2 000 168
Driftsbygninger	2 724 856	2 366,20	2 724 856	2 847 460	2 423,50	2 780 136	2 964 528	2 487,90	2 819 513
Sum driftsbygninger	4 657 873		4 657 873	4 867 453		4 752 369	5 067 570		4 819 681
Maskiner og redskaper	2 486 274	627,30	2 486 274	3 058 537	694,30	2 763 388	3 299 992	711,30	2 910 284
Biler	57 800	822,62	57 800	58 904	832,66	58 194	60 496	855,14	58 195
Grøfter	268 470	515,57	268 470	322 631	529,49	314 149	322 442	542,20	306 605
Hydrotekniske anlegg	75 883	515,57	75 883	83 816	529,49	81 613	85 452	542,20	81 255
Sum avskrivbare bruttoinv.	7 546 300		7 546 300	8 391 341		7 969 713	8 835 952		8 176 020
Fulldyrking	220 220	100,00	220 220	226 072	102,66	220 214	231 560	105,15	220 219
Sum br.inv.i uavskr.jordkap.	220 220		220 220	226 072		220 214	231 560		220 219
Sum bruttoinvesteringer			7 766 520			8 189 927			8 396 239

Tabell 5.27 Arbeidsforbruk, timeverk

	Revidert regnskap 2019			Foreløpig regnskap 2020			Budsjett 2021		
	Ant. j.bedr.	Tim. p. bedr	1000 timer	Ant. j.bedr.	Tim. p. bedr	1000 timer	Ant. j.bedr.	Tim. p. bedr	1000 timer
Timeverk i jordbruket	39 090	1 997,00	78 000	38 633	2 049,00	79 200	38 208	2 051,00	78 500

Tabell 5.28 Arbeidsforbruk, årsverk

	Revidert regnskap 2019			Foreløpig regnskap 2020			Budsjett 2021		
	Ant. j.bedr.	Tim. p. bedr	1000 timer	Ant. j.bedr.	Tim. p. bedr	1000 timer	Ant. j.bedr.	Tim. p. bedr	1000 timer
Årsverk i jordbruket	78 000		42 300	79 200		42 900	78 500		42 550

Tabell 5.29 Sammendrag. Totalkalkylens registrerte regnskaper. Mill. Kroner ¹⁾

	2015	2016	2017	2018	2019	2020*	2021**
Korn, erter og oljefrø	3480	3560	3500	2138	3928	4072	3730
+ Poteter	641	814	722	795	792	959	916
+ Hagebruksprodukter	4624	5146	4945	5087	5299	5742	5645
+ Sum andre planteprodukter	376	370	424	373	377	385	400
= Sum planteprodukter	9121	9890	9591	8392	10396	11159	10691
Ku- og geitmelk	9422	9486	9241	9579	8971	9431	10149
+ Kjøtt og fjørfeleslakt	11716	12308	12608	12665	12400	12811	13475
+ Egg	1042	1048	1112	1132	1144	1184	1218
+ Ull	128	149	133	129	117	118	118
+ Andre husdyrproduksjoner	139	184	204	232	274	289	294
= Sum husdyrprodukter	22448	23176	23299	23736	22907	23833	25254
Sum plante- og husdyrprod.	31569	33065	32890	32128	33303	34991	35945
Kjøreinntekter m.v.	531	554	557	571	600	610	622
+ Arbeidsinnt. v/investeringer	216	248	276	267	260	278	287
= Sum andre inntekter	747	802	832	838	860	889	909
Endringer i buskapsverdi	203	186	-121	-235	9	193	121
+ Medlemsbonus	203	248	238	219	146	357	241
Sum produksjonsinntekter	32723	34301	33839	32949	34317	36431	37216
Sum direkte tilskudd	10718	10450	10331	12425	12046	12121	12398
Sum inntekter inkl. tilsk. (A)	43440	44751	44170	45374	46363	48552	49613
Handelsgjødsel og kalk	1808	1866	1598	1789	1880	1931	1897
+ Innkjøpt kraftfør	7198	7276	7442	7749	7761	7925	8193
+ Annet innkjøpt før	431	421	450	720	503	472	463
+ Såfrø og planter	940	1040	1062	1150	1158	1262	1194
+ Sum energi og smøremidler	2352	2411	2678	3083	3073	2450	2860
+ Andre kostnader	5065	5130	5223	5072	5526	5668	5930
+ Sum vedlikehold	2291	2363	2261	2316	2245	2265	2297
Sum ikke-varige prod.midler	20085	20508	20714	21879	22145	21972	22834
Sum leasing av maskiner	1486	1560	1760	1872	2058	2118	2121
+ Kapitalslit	6226	6455	6609	6780	6950	7128	7432
Sum kapitalkostnader	7712	8015	8369	8651	9007	9246	9553
Sum kostnader (B)	27797	28523	29083	30530	31153	31218	32387
Vederlag, arbeid og kapital (A-B)	15644	16228	15086	14844	15210	17334	17226
Realrente lånt kapital (C)	818	-272	809	350	945	1215	-40
Vederlag, arbeid og egenkap. (A-B-C)	14826	16500	14278	14494	14265	16120	17266

* Foreløpig regnskap ** Budsjett

1) Eksklusive virkning av jordbruksfradraget ved skatteligningen

Tabell 5.30 Det økonomiske resultat i jordbruket iflg. totalkalkylens registrerte regnskaper¹⁾

	Jordbruket totalt. Mill. kr.						Per årsverk. Kroner			
	Veder- lag til arbeid	Effekt av finans- tilsk. kapital	Renter lånt kapital	Veder- lag til arb. og egen- kapital	Vederlag til arbeid og kapital	Vederlag til arbeid og egenkapital				
						Nivå	Endring	Nivå	Endring	
1959	103	1375	27	42	1360	5432	0	5372	0	
1960	103	1440	4	47	1398	5667	235	5499	127	
1961	95	1495	35	51	1479	6049	382	5985	486	
1962	83	1391	83	56	1419	5813	-236	5928	-57	
1963	80	1399	41	59	1382	6110	297	6033	105	
1964	75	1467	97	65	1499	6700	590	6845	812	
1965	191	1629	78	70	1636	7785	1085	7821	976	
1966	191	1643	61	80	1624	8095	310	8000	179	
1967	221	1844	93	88	1849	9175	1080	9200	1200	
1968	254	2114	74	96	2092	10694	1519	10582	1382	
1969	279	2022	80	118	1984	10616	-78	10413	-169	
1970	267	2094	294	134	2254	11753	1137	12650	2237	
1971	365	2420	180	149	2451	14597	2844	14781	2131	
1972	417	2560	229	164	2625	16570	1973	16992	2211	
1973	480	2676	259	178	2757	17853	1283	18395	1403	
1974	545	3031	348	212	3167	20933	3080	21871	3476	
1975	1202	3809	484	246	4047	27088	6155	28781	6910	
1976	1580	4833	446	311	4968	33868	6780	34812	6031	
1977	1897	6019	505	368	6156	42630	8762	43597	8785	
1978	2309	6730	551	533	6748	49229	6599	49362	5765	
1979	2560	6254	379	639	5994	46917	-2312	44967	-4395	
1980	2689	6748	1008	808	6947	54200	7283	55800	10833	
1981	3195	7540	1469	1046	7963	61655	7455	65109	9309	
1982	3729	8232	1387	1263	8356	68716	7061	69751	4642	
1983	3936	8014	1158	1480	7692	68263	-453	65516	-4235	
1984	3943	9288	924	1557	8655	80484	12221	74996	9480	
1985	3925	9029	910	1688	8251	79269	-1215	72444	-2552	
1986	3645	9594	1281	1999	8876	86044	6775	79605	7161	
1987	3921	10157	1766	2456	9467	94924	8880	88475	8870	
1988	4432	10357	1442	2686	9114	101443	6519	89263	788	
1989	4698	11728	1027	2597	10157	116924	15481	101270	12007	
1990	5827	13134	919	2517	11536	134161	17237	117835	16565	
1991	7777	12864	781	2457	11188	135414	1253	117770	-65	
1992	8798	12866	519	2359	11026	137748	2334	118049	279	
1993	8682	13417	489	2026	11880	148090	10342	131128	13079	
1994	8599	12745	301	1436	11610	142564	-5526	129867	-1261	
1995	8069	11885	522	1318	11088	133990	-8574	125006	-4861	
1996	8168	12151	250	1257	11144	141126	7136	129426	4420	
1997	8404	11706	604	1131	11179	140360	-766	134040	4614	
1998	8912	12823	532	1338	12016	156757	16397	146900	12860	
1999	8856	11995	564	1576	10983	150123	-6634	137460	-9440	
2000	9051	12288	797	1561	11525	160842	10719	150849	13389	
2001	8532	10949	806	1778	9977	148161	-12681	135002	-15847	
2002	8849	11015	364	1813	9567	154927	6766	134555	-447	
2003	8756	10977	711	1527	10161	161904	6977	149873	15318	
2004	8634	10868	136	1128	9876	167976	6072	152637	2764	
2005	8347	10278	521	1122	9677	166575	-1401	156839	4202	
2006	8418	9991	797	1296	9492	168765	2190	160335	3496	
2007	8722	11200	288	1798	9690	197176	28411	170598	10263	
2008	8970	11860	1537	2406	10990	218412	21236	202397	31799	
2009	9315	11743	895	1808	10831	225829	7417	208281	5884	
2010	9698	12545	1091	1748	11888	252418	26589	239202	30921	
2011	10062	12401	614	1913	11103	255169	2751	228454	-10748	
2012	10490	13352	320	2065	11607	281684	26515	244865	16411	
2013	10673	13075	1110	2140	12045	282998	1314	260724	15859	
2014	10727	14458	1130	2208	13380	317767	34769	294069	33345	
2015	10718	15644	1208	2026	14826	349585	31818	331305	37236	
2016	10450	16228	2115	1843	16500	368825	19240	374999	43694	
2017	10331	15086	1109	1918	14278	348418	-20407	329746	-45253	
2018	12425	14844	1651	2001	14494	346822	-1596	338646	8900	
2019	12046	15210	1335	2280	14265	359576	12754	337243	-1403	
2020*	12121	17334	768	1983	16120	404063	44487	375752	38509	
2021**	12398	17226	1660	1619	17266	404850	787	405792	30040	

* Foreløpig regnskap. ** Budsjett.

Tabell 5.31 Det økonomiske resultat¹⁾ i jordbruksfradraget iflg. totalkalkylens registrerte regnskaper i faste 2019 kroner

	Jordbruket totalt, mill kr				Pr årsverk. Kroner			
	Vederlag arbeid og kapital	Effekt av finansiering	Renter lånt kap.	Vederlag arbeid og egenkap.	Vederlag arb. og kap.	Vederlag arb. og egenkap.		
			Nivå	Endring	Nivå	Endring		
2008	14 933	1 935	3 029	13 837	275 001	26 738	254 836	40 038
2009	14 473	1 103	2 228	13 349	278 330	9 141	256 702	7 252
2010	15 092	1 313	2 103	14 302	303 669	31 988	287 770	37 199
2011	14 727	729	2 272	13 186	303 030	3 267	271 304	-12 764
2012	15 755	378	2 437	13 696	332 381	31 287	288 935	19 365
2013	15 106	1 282	2 472	13 916	326 967	1 518	301 233	18 323
2014	16 363	1 279	2 499	15 143	359 638	39 350	332 818	37 739
2015	17 334	1 338	2 245	16 427	387 340	35 254	367 086	41 257
2016	17 356	2 262	1 971	17 647	394 458	20 577	401 061	46 731
2017	15 844	1 165	2 014	14 995	365 921	-21 432	346 311	-47 526
2018	15 173	1 688	2 045	14 815	354 501	-1 631	346 144	9 097
2019	15 210	1 335	2 280	14 265	359 576	12 754	337 243	-1 403
2020*	17 118	758	1 958	15 919	399 021	43 932	371 063	38 028
2021**	16 564	1 596	1 557	16 602	389 288	757	390 193	28 885

1) Eksklusive virkning av jordbruksfradraget ved skatteligningen

5.2 Forbrukstabeller

Tabell 5.32– 5.33 viser produksjon og engrosforbruk av kjøtt og egg.

Tabell 5.32 Engrosforbruk av kjøtt inkl. grensehandel og biprodukter

	2017	2018	2019	2020	2021
Tonn engrosforbruk kjøtt					
Salgsproduksjon	349 882	350 831	349 590	347 888	357 000
Hjemmeforbruk	1 529	1 573	1 325	1 146	1 144
Lagerendring	1	3 733	-499	-5 507	-14 275
Import	20 380	14 957	14 977	26 067	12 341
Eksport	2 642	2 762	3 049	2 937	1 271
Kjøtt	369 148	360 866	363 343	377 671	383 489
Tillegg grensehandel og kjøttbiprodukter					
Grensehandel	22 655	22 545	21 623	2 538	2 488
Kjøttbiprodukter	11 516	11 768	12 580	12 300	12 300
Sum totalt engrosforbruk av kjøtt	403 319	395 179	397 546	392 509	398 277
Kg per innbygger					
Kjøtt	70,0	67,9	67,9	70,2	71,0
Grensehandel	4,3	4,2	4,0	0,5	0,5
Kjøttbiprodukter	2,2	2,2	2,4	2,3	2,3
Sum kg. per innbygger	76,4	74,4	74,3	73,0	73,7

Tabell 5.33 Produksjon, import, eksport og forbruk av egg, tonn

Produksjon (tonn)	2018	2019	2020	2021
Bruttoproduksjon av egg	74 609	77 049	76 666	77 025
- 4 % svinn	2 987	3 084	3 069	3 083
Nettoproduksjon	71 622	73 965	73 597	73 941
- rugeegg, verperase	475	453	480	480
Salgsproduksjon og hjemmeforbruk	71 147	73 511	73 117	73 461
Import av skallegg	405	678	459	500
Eksport av skallegg	0	0	0	0
Lagerøkning heleggpulver	-24	19	3	0
Eksport av heleggpulver	0	0	0	0
Eksport av eggehvitte	1 486	1 338	1 246	1 246
Forbruk i alt	70 090	72 832	72 327	72 715
Folkemengde	5 312	5 348	5 379	5 403
Forbruk, kg/person	13,19	13,62	13,45	13,46

¹⁾ Omregnet til skallegg

6 Normaliserte regnskaper

6.1 Innledning

Normaliserte regnskaper bygger på de registrerte tallene i totalregnskapet for jordbruksavtalen. De normaliserte regnskapene er utarbeidet av to grunner:

- For å gi grunnlag for beregninger over utviklingen i produksjon og produktivitet i jordbruksavtalen. Disse beregningene er basert på mengdeindekser.
- For å få utjevnet de inntektssvingningene som har årsak i avlingsvariasjoner.

I prinsippet skal normaliserte regnskaper være bygd opp på samme måte som totalregnskapet, men de enkelte tallseriene skal være justert til de forhold som en kan anta vil rå under et normalår. I praksis er dette en såpass omfattende oppgave at normaliseringen er avgrenset til et mindre antall poster. Det gjelder de postene som har størst betydning for inntektsvariasjoner, og de som påvirker produktivitetsberegningene på en uheldig måte.

Hvert år utarbeides det en serie som strekker seg over 13 regnskapsår pluss budsjettåret.

6.2 Bakgrunn og framgangsmåte

Det økonomiske resultatet i jordbruksavtalen svinger tilfeldig fra år til år bl.a. på grunn av svingninger i avlingene pr dekar. Disse svingningene kan først og fremst føres tilbake til variasjoner i temperatur og nedbør i det enkelte år. Svingningene i avlingene pr. dekar virker i sin tur inn på prisene, og da først og fremst på prisene på de jordbruksproduktene der ikke jordbruksavtalenes målpriser begrenser svingningene. Dessuten kan disse svingningene virke inn på arealet av disse vekstene i etterfølgende år. Svingningene vil også influere på kjøpet av kraftfør og på husdyrproduksjonen.

Det økonomiske resultatet i jordbruksavtalen slik det registreres i revidert regnskap gjenspeiler disse årlige svingningene. Svingningene kan være betydelige. Totalkalkylens registrerte tall fra regnskapsårene er derfor ikke så godt egnet til vurderinger av utviklingen i det økonomiske resultatet i jordbruksavtalen fra det ene året til det neste, eller for kortere perioder.

Prisvariasjoner på innsatsmidler, og utforming av priser og tiltak i jordbruksavtalen, vil også skape ujevn utvikling i jordbruksavtalenes økonomi. Dette er endringer som skal komme til uttrykk og som en ikke har forsøkt å jevne ut i de normaliserte regnskapene.

6.3 Generelt om beregningsprinsippene

For å komme fram til et normalisert regnskap er registrert regnskapsserie i totalkalkylen endret på tre ulike måter:

- Mengder er justert for å tilsvare antatte mengder i et normalår.
- Priser er justert for å tilsvare antatte priser i et normalår.
- Mengder er justert som en følge av at en har benyttet andre beregningsprinsipper enn i totalkalkylens registrerte regnskapsserie.

6.4 Begrensninger

Når en ser bort fra endringer i beregnings- og posteringsprinsipper, skal normalisert budsjett i prinsippet være nært identisk med budsjettallene slik disse framstår i totalkalkylen før normalisering. Noen mindre avvik som skyldes unøyaktighet i beregningene, vil imidlertid forekomme mellom de to budsjetteringsmetodene..

6.5 Nærmere om prinsippene for normaliseringen

6.5.1 Planteproduksjon

6.5.1.1 Avlinger og areal

Avlingstallene for de normaliserte regnskapene er fastsatt som en lineær trend på de 12 siste 3 års glidende gjennomsnitt av registrerte avlinger. På denne måten er de årlige variasjonene i avlingene jevnet ut.

For hvete, bygg, havre og oljevekster nyttes avlingsoppgaver fra Statistisk sentralbyrå. Disse avlingstallene er regnet om til avlinger med 15 prosent vann. De normaliserte avlings-tallene multipliseres med arealet av de enkelte kornartene i de enkelte år og en kommer fram til en normalisert produksjon. For hagebruksvekster nyttes avlingstall fra Statistisk sentralbyrå.

På kornpostene nyttes registrert areal ifølge Statistisk sentralbyrå som normalt areal for året. Innen den grønne sektor (poteter og hagebruksvekster) nyttes 3-års glidende gjennomsnitt av registrerte arealer som uttrykk for normalt areal. Statistisk sentralbyrå er ansvarlig for arealtallene for hagebruksvekstene.

For bær er det bare jordbær, bringebær og solbær som er normalisert.

Produksjon av engfrø kan variere fra år til år. En har derfor valgt å glatte produksjonstallene over en treårs periode i normaliserte regnskaper.

6.5.1.2 Anvendelse

Ved fordelingen på forskjellige anvendelser for korn har en fastsatt salgskvantumet som en rest ved å trekke fra for det som går til såkorn av egen avl og hjemmeforbruk til mat og fôrkorn. Fordelingen av salgskvantumet av korn på de forskjellige kvalitetene, matkorn-, fôrkorn- og såkornkvalitet, kan vise betydelige svingninger fra år til år etter værforholdene. I de normaliserte beregningene har en derfor brukt gjennomsnittstall for regnskapsårene i de siste 15 årene for å jevne ut de årlige svingningene. En har regnet med samme fordeling for alle årene i perioden for normaliseringen.

6.5.1.3 Priser

For korn brukes budsjettpriene før avtale i det etterfølgende året som normal pris. For vekstene i grøntsektoren er 3-års glidende aritmetisk gjennomsnitt av registrerte priser lagt inn som normal pris.

6.5.2 Normalisering av husdyrproduksjonen

Husdyrproduksjonene normaliseres ikke. Produksjoner som er basert på grovfôr vil være påvirket av avlingenes mengde og kvalitet. En har imidlertid ikke grunnlag for å vite nøyaktig hvordan en skulle justere disse produksjonene til forutsetninger om normale grovfôravlinger. Normalisering er derfor sløyfet. De kraftfôrbaserte produksjonene kan neppe sies å være påvirket av avlingene, og normalisering er derfor uaktuelt.

6.5.3 Endringer i husdyrbestanden

Det er ikke noen forskjell mellom registrerte og normaliserte regnskaper hva angår husdyrstatusberegningene.

6.5.4 Normalisering av kostnadspostene

Under kostnadspostene har en fra og med 1999 bare normalisert enkelte poster under «Energi og smøremidler» og under «Andre kostnader».

6.5.4.1 Energi og smøremidler

Under «Energi og smøremidler» har en justert noen poster som henger sammen med endringer i avlingstallene i forbindelse med normaliseringen. Dette gjelder forbruket av fyringsolje til veksthus og korntørker som vil variere med temperaturforholdene og vanninnholdet i de enkelte årene.

6.5.4.2 Andre kostnader

Kostnadene til brannforsikring kostnadene kan variere sterkt fra år til år og er derfor glattet over 5 år.

På grunn av at kornavlingene og derved også fraktbehovet, kan variere sterkt mellom år, er posten frakt av korn normalisert. Samtidig er posten av en viss størrelse.

6.5.4.3 Priser

For alle kostnadsposter er prisseriene fra registrerte regnskaper brukt direkte. Reviderte regnskapstall er dermed benyttet for årene 2007 - 2019, mens priser fra foreløpig regnskap og budsjett er lagt inn for henh. 2020 og 2021.

6.5.5 Direkte tilskudd

I normaliserte regnskaper er tallseriene for de direkte tilskuddene hentet direkte fra registrerte regnskaper. Det vil si at det er forutsatt at tilskuddene ikke påvirkes av unormale avlingsforhold.

Et unntak fra dette er tilskudd til erstatninger og avlingsskade. I normaliserte regnskaper beregnes utbetalinger av slike tilskudd som gjennomsnittet av utbetalingerne i de siste 14 årene. Pga. tørken i 2018 er utbetalingerne av avlingsskadeerstatninger til grovfôr tillagt erstatningene for 2018 og 2019.

6.5.6 Renter på lånt kapital

Volumtall og nominell rentefot er hentet direkte fra registrerte regnskaper.

I normaliserte regnskaper er prisstigningsgevinsten (effekt av finansiering) på lånt kapital glattet over 3 år ved å beregne gjennomsnittet av det enkelte og de to foregående års prisvekst.

6.5.7 Leasing

Prisstigningsgevisten (effekt av finansiering) på posten leasing, i likhet med lånt kapital, glattes over 3 år ved å beregne gjennomsnittet av det enkelte og de to foregående års prisvekst.

6.6 Jordbruksfradrag

Jordbruksfradraget beregnet særskilt for normalisert regnskap. Dette er omtalt i kap. 1.11 Totalkalkylen og skatt.

6.7 Resultater av beregningene

6.7.1 Sammendrag av normaliserte regnskaper

Tabell 6.1 Sammendrag. Normaliserte regnskaper. Mill. Kroner¹

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Korn, erter og oljefrø	2312	2412	2411	2549	2627	2747	2889
+ Poteter	561	588	584	599	612	646	650
+ Hagebruksprodukter	3869	3848	3784	3826	4126	4116	4255
+ Sum andre planteprodukter	238	264	289	302	320	345	363
= Sum planteprodukter	6980	7112	7067	7277	7685	7854	8156
Ku- og geitmelk	6661	7141	7505	7735	8117	8161	8705
+ Kjøtt og fjørkeslakt	9019	9214	9459	9699	10139	10876	11174
+ Egg	706	805	833	863	1012	973	1028
+ Ull	132	124	117	112	115	118	119
+ Andre husdyrproduksjoner	108	112	109	103	106	99	130
= Sum husdyrprodukter	16625	17396	18023	18512	19490	20228	21155
Sum plante- og husdyrprod.	23605	24508	25090	25789	27175	28082	29311
Kjøreinntekter m.v.	489	505	525	524	517	513	524
+ Arbeidsinnt. v/investeringer	277	295	313	317	244	194	199
= Sum andre inntekter	766	800	838	841	762	707	724
Endringer i buskapsverdi	-44	31	-63	-117	52	-104	100
+ Medlemsbonus	5	140	170	139	197	203	189
Sum produksjonsinntekter	24331	25480	26036	26653	28185	28888	30324
Sum direkte tilskudd	8999	9305	9649	10008	10497	10601	10756
Sum inntekter inkl. tilsk. (A)	33330	34785	35685	36661	38682	39488	41080
Handelsgjødsel og kalk	1164	1669	1143	1378	1540	1613	1718
+ Innkjøpt kraftfør	5326	5718	5829	5894	6375	6773	7057
+ Annet innkjøpt før	260	273	295	357	354	389	400
+ Såfrø og planter	802	784	815	812	816	899	931
+ Sum energi og smøremidler	2232	2072	2486	2510	2375	2442	2423
+ Andre kostnader	3969	4167	4060	4244	4458	4514	4789
+ Sum vedlikehold	1627	1570	1673	1597	1774	1904	2079
Sum ikke-varige prod.midler	15379	16254	16301	16792	17691	18534	19396
Sum leasing av maskiner	878	926	971	1100	1215	1307	1398
+ Kapitalslit	5583	5658	5830	5932	5942	6058	6122
Sum kapitalkostnader	6461	6584	6801	7031	7156	7366	7520
Sum kostnader (B)	21840	22838	23102	23824	24848	25899	26916
Vederlag, arbeid og kapital (A-B)	11490	11947	12583	12837	13834	13589	14164
Realrente lånt kapital (C)	1489	870	502	984	1337	1431	1331
Vederlag, arbeid og egenkap. (A-B-C)	10001	11077	12080	11854	12498	12158	12833

1) Eksklusive virkning av jordbruksfradraget ved skatteligningen

Tabell 6.2 Sammendrag. Normaliserte regnskaper. Mill. Kroner¹⁾

	2015	2016	2017	2018	2019	2020*	2021**
Korn, erter og oljefrø	3011	3090	3213	3232	3481	3642	3730
+ Poteter	718	727	779	771	840	891	916
+ Hagebruksprodukter	4609	4987	5010	5075	5336	5616	5644
+ Sum andre planteprodukter	367	381	424	366	387	382	396
= Sum planteprodukter	8705	9185	9427	9444	10045	10532	10686
Ku- og geitmelk	9422	9486	9241	9579	8971	9431	10149
+ Kjøtt og fjerfeslakt	11716	12308	12608	12665	12400	12811	13475
+ Egg	1042	1048	1112	1132	1144	1184	1218
+ Ull	128	149	133	129	117	118	118
+ Andre husdyrproduksjoner	139	184	204	232	274	289	294
= Sum husdyrprodukter	22448	23176	23299	23736	22907	23833	25254
Sum plante- og husdyrprod.	31153	32361	32725	33180	32951	34364	35940
Kjøreinntekter m.v.	531	554	557	571	600	610	622
+ Arbeidsinnt. v/investeringer	216	248	276	267	260	278	287
= Sum andre inntekter	747	802	832	838	860	889	909
Endringer i buskapsverdi	203	186	-121	-235	9	193	121
+ Medlemsbonus	203	248	238	219	146	357	241
Sum produksjonsinntekter	32307	33596	33675	34001	33966	35804	37211
Sum direkte tilskudd	10742	10497	10259	12098	11733	12097	12300
Sum inntekter inkl. tilsk. (A)	43049	44093	43934	46099	45698	47900	49510
Handelsgjødsel og kalk	1808	1866	1598	1789	1880	1931	1899
+ Innkjøpt kraftfør	7198	7276	7442	7749	7761	7925	8193
+ Annet innkjøpt før	431	421	450	720	503	472	463
+ Såfrø og planter	940	1040	1062	1150	1158	1262	1194
+ Sum energi og smøremidler	2349	2422	2685	3113	3060	2444	2862
+ Andre kostnader	4992	5155	5149	5337	5416	5627	5908
+ Sum vedlikehold	2291	2363	2261	2316	2245	2265	2297
Sum ikke-varige prod.midler	20009	20543	20648	22174	22023	21925	22816
Sum leasing av maskiner	1487	1588	1728	1873	2055	2074	2155
+ Kapitalslit	6226	6455	6609	6780	6950	7128	7432
Sum kapitalkostnader	7713	8043	8337	8652	9005	9202	9587
Sum kostnader (B)	27722	28586	28985	30826	31028	31127	32404
Vederlag, arbeid og kapital (A-B)	15328	15507	14949	15274	14671	16773	17107
Realrente lånt kapital (C)	832	310	390	363	914	721	354
Vederlag, arbeid og egenkap. (A-B-C)	14496	15197	14559	14911	13757	16052	16753

1) Eksklusive virkning av jordbruksfradraget ved skatteligningen

6.7.2 Jordbruks økonomiske resultat ifølge normaliserte regnskaper

I tabell 6.3 er de ulike målene for jordbruks økonomiske resultat gjengitt. Alle resultatmål er regnet i løpende priser.

Tabell 6.3 Det økonomiske resultat i jordbruket iflg. normaliserte regnskaper¹⁾

	Jordbruket totalt, mill. kr				Pr årsverk. Kroner			
	Vederlag arbeid og kapital	Effekt av finansiering lånt kap.	Renter arbeid og egenkap.	Vederlag arbeid og egenkap.	Vederlag arb. og kap.	Vederlag arb. og egenkap.		
	Nivå	Endring	Nivå	Endring				
2008	11 490	917	2 406	10 001	211 604	12 443	184 182	6 439
2009	11 947	938	1 808	11 077	229 746	18 142	213 012	28 830
2010	12 583	1 246	1 748	12 080	253 178	23 432	243 068	30 056
2011	12 837	929	1 913	11 854	264 145	10 967	243 900	832
2012	13 834	728	2 065	12 498	291 866	27 721	263 664	19 764
2013	13 589	708	2 140	12 158	294 136	2 270	263 158	-506
2014	14 164	877	2 208	12 833	311 299	17 163	282 052	18 894
2015	15 328	1 194	2 026	14 496	342 516	31 217	323 923	41 871
2016	15 507	1 533	1 843	15 197	352 430	9 914	345 389	21 466
2017	14 949	1 528	1 918	14 559	345 242	-7 188	336 239	-9 150
2018	15 274	1 638	2 001	14 911	356 859	11 617	348 385	12 146
2019	14 671	1 366	2 280	13 757	346 827	-10 032	325 229	-23 156
2020*	16 773	1 262	1 983	16 052	390 983	44 156	374 180	48 951
2021**	17 107	1 266	1 619	16 753	402 039	11 056	393 724	19 544

* Foreløpige tall ** Budsjett

1)Eksklusive virkning av jordbruksfradraget ved skatteligningen

Tabell 6.4 Det økonomiske resultatet i jordbruket ifølge normaliserte regnskaper i faste 2019-kroner¹⁾

	Jordbruket totalt, mill. kr				Pr årsverk. Kroner			
	Vederlag arbeid og kapital	Effekt av finansiering	Renter lånt kap.	Vederlag arbeid og egenkap.	Vederlag arb. og kap.	Vederlag arb. og egenkap.		
	Nivå	Endring	Nivå	Endring				
2008	14 467	1 155	3 029	12 592	266 429	15 667	231 902	8 107
2009	14 724	1 156	2 228	13 652	283 157	22 360	262 533	35 532
2010	15 138	1 499	2 103	14 533	304 583	28 190	292 421	36 159
2011	15 245	1 103	2 272	14 077	313 690	13 024	289 648	988
2012	16 324	859	2 437	14 747	344 396	32 710	311 118	23 321
2013	15 700	818	2 472	14 047	339 836	2 623	304 045	-585
2014	16 030	993	2 499	14 524	352 318	19 425	319 217	21 384
2015	16 983	1 323	2 245	16 062	379 508	34 588	358 907	46 393
2016	16 585	1 640	1 971	16 253	376 923	10 603	369 393	22 958
2017	15 700	1 605	2 014	15 290	362 586	-7 549	353 131	-9 610
2018	15 612	1 674	2 045	15 241	364 760	11 874	356 098	12 415
2019	14 671	1 366	2 280	13 757	346 827	-10 032	325 229	-23 156
2020*	16 564	1 246	1 958	15 852	386 104	43 605	369 511	48 340
2021**	16 449	1 217	1 557	16 109	386 585	10 631	378 589	18 793

1) Eksklusive virkning av jordbruksfradraget ved skatteligningen

6.8 Sammenligning med fjorårets beregninger

6.8.1 Nærmere om utviklingen i normalårsavlingene

Mange av de samme kommentarene som er gitt i kapittel 4, vil også gjelde som forklaring på utviklingen i normaliserte regnskaper.

Normalisering av avlingene er en av de viktigste forskjellene mellom totalkalkylen og normaliserte regnskaper.

Tabell 6.5 Normalårsavlinger og stigningskoeffisienter i 2021. Kg/da

	Normalårsavling	Stigningskoeffisient
Hvete	471	4,1
Bygg	417	4,5
Havre	391	2,0
Poteter	2 960	43,4
Hodekål (lagr.)	3 967	-46,4
Løk	2 508	-14,9
Gulrot	3 149	-4,3

I tabell 6.6 er det en sammenlikning av resultater for årene 2019 og 2020 utført i henhold til 2020 og 2021. Normalt er det forholdsvis små forskjeller fra år til år i normalisert regnskap.

**Tabell 6.6. Sammenligning mellom resultater som er beregnet for 2019 og 2020.
Normaliserte regnskaper. Mill kroner^{1) 2)}**

	Året 2019			Året 2020		
	Utført 2020	Utført 2021	Differanse	Utført 2020	Utført 2021	Differanse
Korn, erter og oljefrø	3 637	3 481	-156	3 587	3 642	55
Poteter	826	840	14	882	891	9
Hagebruksprodukter	5 171	5 336	165	5 233	5 616	383
Andre planteproduksjoner	388	387	-1	320	382	62
Sum planteprod.	10 022	10 044	22	10 022	10 531	509
Melk	8 986	8 971	-15	9 237	9 431	194
Kjøtt	12 450	12 400	-50	12 754	12 811	57
Egg	1 149	1 144	-5	1 209	1 184	-25
Ull	117	117	0	111	118	7
Pelsdyr	178	0	-178	96	0	-96
Andre husdyrproduksjoner	261	274	13	270	289	19
Sum husdyrprod.	23 141	22 906	-235	23 677	23 833	156
Sum pl.- og husdyrpr.	33 163	32 950	-213	33 699	34 364	665
Kjøreinntekter m.v.	569	600	31	575	610	35
Arbeidsinntekter ved invest.	258	260	2	272	278	6
Sum andre inntekter	827	860	33	847	888	41
Endringer i buskapsverdien	-3	9	12	324	193	-131
Medlemsbonus	150	146	-4	202	357	155
Sum produksjonsinntekter	34 137	33 965	-172	35 072	35 802	730
Direkte tilskudd	11 693	11 733	40	12 035	12 097	62
Sum inntekter	45 830	45 698	-132	47 107	47 899	792
Handelsgjødsel og kalk	1 874	1 880	6	1 914	1 931	17
Innkjøpt kraftfôr	7 755	7 761	6	7 999	7 925	-74
Annet innkjøpt fôr	579	503	-76	489	472	-17
Såfrø og planter	1 159	1 158	-1	1 139	1 262	123
Energi og smøremidler	3 046	3 060	14	2 401	2 444	43
Andre kostnader	5 299	5 416	117	5 383	5 627	244
Vedlikehold	2 338	2 245	-93	2 330	2 265	-65
Sum ikke-varige prod.midler	22 050	22 023	-27	21 655	21 926	271
Leasing av maskiner	2 053	2 055	2	2 119	2 074	-45
Kapitalslit	6 908	6 950	42	6 982	7 128	146
Sum kapitalkostnader	8 961	9 005	44	9 101	9 202	101
Sum kostnader	31 011	31 028	17	30 756	31 128	372
Vederlag til arbeid og kapital	14 819	14 670	-149	16 351	16 771	420
Realrente lånt kapital	837	914	77	529	721	192
Vederlag til arb. og egenkap.	13 982	13 756	-226	15 822	16 050	228

1) Eksklusive virkning av jordbruksfradraget ved skatteligningen

7 Utvalg av tabeller fra Normaliserte regnskaper

Nedenfor er tabeller gjengitt hvor tallene avviker fra de registrerte regnskaper.

Tabell 7.1. Korn, erter og oljefrø, normaliserte regnskaper

	Revidert regnskap 2019			Foreløpig regnskap 2020			Budsjett 2021		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Hvete. Salg, matkornkvalitet	189 492	345,58	654 846	160 982	362,31	583 254	191 888	362,31	695 229
Hvete. Salg, fôrkornkvalitet	161 203	300,85	484 979	136 950	310,71	425 517	163 242	310,71	507 209
Hvete. Salg, såkornkvalitet	18 951	396,60	75 160	16 100	414,20	66 686	19 191	414,20	79 489
Hvete. Salg og hjemmeforbruk	369 646	328,69	1 214 985	314 032	342,47	1 075 457	374 321	342,47	1 281 927
Rug. Salg, matkornkvalitet	21 920	305,40	66 944	15 524	323,85	50 274	16 819	323,85	54 468
Rug og rughvete fôrkorn. Salg	24 088	257,36	61 993	17 060	280,03	47 773	18 483	280,03	51 758
Rug og rughvete såkorn. Salg		340,00	673					319,00	29
Rug/rughvete. Salg/hjemmefb.	46 008	281,71	129 610	32 584	300,91	98 047	35 302	300,99	106 255
Bygg. Salg	500 078	291,10	1 455 727	541 901	299,75	1 624 348	490 822	299,75	1 471 239
Bygg. Salg, såkornkvalitet	28 822	349,50	100 733	31 232	357,50	111 654	28 288	357,50	101 130
Bygg. Salg og hjemmeforbruk	528 900	294,28	1 556 460	573 133	302,90	1 736 002	519 110	302,90	1 572 369
Havre. Salg	201 698	261,91	528 267	246 252	275,50	678 424	249 569	275,35	687 188
Havre. Salg, såkornkvalitet	10 576	339,00	35 853	12 912	351,00	45 321	13 085	351,00	45 928
Havre. Salg og hjemmeforbruk	212 274	265,75	564 120	259 164	279,26	723 745	262 654	279,12	733 116
Erter til modning. Salg	4 200	373,15	15 672	4 000	389,88	15 595	4 000	389,88	15 595
Sum erter til modning	4 258	368,06	15 672	4 000	389,88	15 595	4 000	389,88	15 595
Sum korn (u/korreksj./tilsk.)	1 161 086	299,79	3 480 847	1 182 913	308,46	3 648 846	1 195 387	310,30	3 709 262
Korreksjon for vann/kvalitet			-74 092			-75 453			-76 273
Oljefrø	13 576	530,65	72 041	12 627	531,16	67 070	17 840	531,16	94 759
Sum korn, oljefrø (u/tilsk.)	1 174 662	296,15	3 478 796	1 195 540	304,50	3 640 463	1 213 227	307,26	3 727 748
Lokale tillegg			2 000			2 000			2 000
Korn, erter og oljefrø			3 480 796			3 642 463			3 729 748

Tabell 7.2. Poteter, normaliserte regnskaper

	Revidert regnskap 2019			Foreløpig regnskap 2020			Budsjett 2021		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Salg. Matpoteter	64 682	596,67	385 938	66 591	607,67	404 654	67 026	614,00	411 540
Salg. Poteter til potetmel	36 013	93,33	33 611	35 305	87,67	30 952	34 931	84,00	29 342
Salg. Poteter til mos/flakes	13 012	215,33	28 019	12 684	218,33	27 693	11 930	222,00	26 485
Salg. Poteter til pommes fr.	57 213	285,00	163 057	55 111	305,00	168 089	53 843	324,00	174 451
Salg. Poteter til chips	49 542	279,67	138 554	52 680	289,33	152 419	55 000	301,00	165 550
Salg. Vakump. pot. mm.	8 822	287,00	25 319	9 976	302,67	30 194	9 529	318,00	30 302
Sum poteter til mos/chips mv	128 589	276,03	354 949	130 451	290,07	378 395	130 302	304,51	396 788
Hjemmeforbruk. Matpoteter	120	570,67	685	116	580,00	673	115	585,00	673
Salg settepoteter	9 492	646,33	61 350	10 634	671,33	71 389	10 634	686,00	72 949
Sum poteter (uten tilskudd)	253 296	330,26	836 533	257 567	344,01	886 063	257 008	354,58	911 292
Distr.tilsk. for Nord-Norge		3 784				5 349			4 900
Poteter		840 317			891 412				916 192

Tabell 7.3. Hagebruksprodukter, normaliserte regnskaper

	Revidert regnskap 2019			Foreløpig regnskap 2020			Budsjett 2021		
	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr
Blomkål	7 625	13,46	102 633	7 324	14,08	103 122	7 528	14,94	112 468
Sommerkål	2 665	6,50	17 323	2 874	6,68	19 198	2 806	6,88	19 305
Vinterkål	12 403	6,50	80 620	12 359	6,68	82 558	12 479	6,88	85 856
Sum hodekål	15 068	6,50	97 943	15 233	6,68	101 756	15 285	6,88	105 161
Gulrot	50 709	8,58	435 083	50 322	8,58	431 763	48 804	8,71	425 083
Purre	2 891	17,29	49 985	2 922	17,88	52 245	2 946	18,74	55 208
Løk	19 577	7,25	141 933	19 226	7,02	134 967	19 387	7,23	140 168
Salatagurk (slangeagurk)	16 086	22,49	361 774	16 708	23,39	390 800	16 998	24,59	417 981
Tomater	12 992	31,13	404 441	12 532	32,62	408 794	12 286	33,33	409 492
Sum hovedkulturene.Grønnsak.	124 948	12,76	1 593 792	124 267	13,06	1 623 447	123 234	13,52	1 665 561
Rosenkål	1 410	21,96	30 964	1 149	24,38	28 013	1 377	26,87	37 000
Kinakål	2 273	15,70	35 686	2 154	16,42	35 369	2 268	17,11	38 805
Rødkål	1 634	4,41	7 206	2 300	4,65	10 695	1 758	4,67	8 210
Brøkkoli	4 181	26,06	108 957	4 552	28,06	127 729	4 398	30,40	133 699
Bønner				1 157	4,90	5 669			
Hageerter	4 141	3,22	13 334	4 428	3,29	14 568	3 503	3,37	11 805
Knollselleri	3 242	14,16	45 907	3 431	14,43	49 509	3 440	14,68	50 499
Stilkselleri	1 072	19,62	21 033	1 204	20,52	24 706	1 136	21,47	24 390
Agurker, friland	2 018	7,85	15 841	1 744	8,02	13 987	1 833	8,21	15 049
Rødbeter	2 806	5,37	15 068	3 823	5,15	19 688	3 528	4,67	16 476
Persillerot	263	47,05	12 374	872	44,33	38 656	456	45,03	20 534
Reddiker	88	70,48	6 202	86	75,39	6 484	151	80,15	12 103
Kruspersille	30	108,53	3 256	45	111,97	5 039	33	118,23	3 902
Kålrot til mat	9 900	8,39	83 061	10 591	8,75	92 671	10 325	9,45	97 571
Sum andre grønns.(u/salat)	33 058	12,07	398 889	37 536	12,60	472 783	34 206	13,74	470 043
Salat veksthus	2 124	86,57	183 875	2 718	92,77	252 149	2 282	96,23	219 597
Issalat/Isbergsalat	9 174	14,29	131 096	9 316	14,72	137 132	9 443	15,27	144 195
Annен salat friland	13 256	23,49	311 383	13 038	23,89	311 478	13 354	24,72	330 111
Andre veksthusgrønnsaker			1 969			374			1 150
Urter i veksthus	A 1 537	55,08	84 658	1 522	55,48	84 441	1 545	56,45	87 215
Kjøkkenhager/uspes.vekster			378 711			359 239			396 927
Sum andre grønnsaker, m.v.			1 490 581			1 617 596			1 649 238
Sum grønnsaker			3 084 373			3 241 043			3 314 799
Epler	13 719	10,78	147 891	14 286	10,84	154 860	14 743	10,52	155 096
Færer	374	16,93	6 332	387	16,83	6 513	403	16,42	6 617
Plommer	1 633	30,04	49 055	1 657	32,64	54 084	1 684	28,52	48 028
Surkirsebær	122	43,08	5 256	119	44,68	5 317	116	44,79	5 196
Søtkirsebær (moreller)	548	72,94	39 971	579	75,68	43 819	605	75,95	45 950
Sum frukt	16 396	15,16	248 505	17 028	15,54	264 593	17 551	14,86	260 887
Jordbær	7 642	51,98	397 231	6 940	53,64	372 262	6 020	52,93	318 639
Bringebær	2 539	60,86	154 524	2 480	63,06	156 389	2 439	63,48	154 828

A Kvantumsenhet: Ant. potter Prisenhet: Kr/potte

Tabell 7.3. Hagebruksprodukter, normaliserte regnskaper (forts.)

	Revidert regnskap 2019			Foreløpig regnskap 2020			Budsjett 2021		
	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr
Solbær	666	14,76	9 830	630	13,60	8 568	612	13,29	8 133
Andre bær	200	15,31	3 062	179	15,25	2 730	182	16,18	2 945
Bær i veksthus	87	26,50	2 306	87	26,50	2 306	87	26,50	2 306
Sum hagebær	11 134	50,92	566 953	10 316	52,56	542 255	9 340	52,13	486 851
Snittblomster .....A	66 099	2,93	193 670	69 427	3,02	209 670	69 427	3,07	213 141
Blomstrende potteplanter .....A	26 757	16,98	454 334	26 709	18,64	497 856	26 709	19,05	508 806
Dekorasjonsplanter .....A	1 720	14,83	25 508	1 737	15,82	27 479	1 789	16,16	28 910
Utplantingsplanter .....A	40 618	10,07	409 023	40 111	11,35	455 260	42 116	11,52	485 176
Sum blomster, store gartneri .....A	135 194	8,01	1 082 535	137 984	8,63	1 190 265	140 041	8,83	1 236 033
Blomsterprod. i små gartneri .....A	1 352	8,01	10 830	1 380	8,63	11 909	1 400	8,83	12 362
Sum blomster i gartnerier			1 093 365			1 202 174			1 248 395
Planteskoler .....A	24 899	8,01	199 441	23 113	8,63	199 465	22 589	8,83	199 461
Sum blomster .....A	161 445	8,01	1 292 806	162 477	8,63	1 401 639	164 030	8,83	1 447 856
Distr./kval.tilsk. fr/bær/gr			143 721			172 170			134 000
Hagebruksprodukter			5 336 358			5 621 700			5 644 393

A Kvantumsenhet: 1000 stykk Prisenhet: Kr/stykk

B Kvantumsenhet: Kr/1000 stk Prisenhet: Kr/stykk

Tabell 7.4. Andre planteprodukter, normaliserte regnskaper

	Revidert regnskap 2019			Foreløpig regnskap 2020			Budsjett 2021		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Høy. Innenlands salg	101 487	296,60	301 010	102 529	296,60	304 101	103 658	300,00	310 974
Rundballer. Salg	50 744	50,00	25 372	51 265	50,00	25 633	51 829	50,00	25 915
Sum innenl. salg av stråfør	152 231	214,40	326 382	153 794	214,40	329 734	155 487	216,67	336 889
Høy. Eksport	50	1 312,30	656	59	1 301,10	768	70	1 000,00	700
Halm. Eksport	138	94,20	130	171	59,50	102	200	90,00	180
Sum eksport av stråfør	188	418,09	786	230	378,26	870	270	325,93	880
Stråfør	152 419		327 168	154 024		330 604	155 757		337 769
Engfrø .....A	1 746	34,34	59 958	1 544	33,00	50 952	1 614	35,92	57 975
Rotvekst- og grønnsaksfrø .....A	1	37,00	37	1	77,00	77	1	82,00	82
Sum andre frø til modning	1 747		59 995	1 545		51 029	1 615		58 057
Sum andre planteprodukter			387 163			381 633			395 826

A Kvantumsenhet: Tonn

Prisenhet: Kr/kg

Tabell 7.5. Direkte tilskudd, normaliserte regnskaper

	Revidert regnskap 2019 1000 kr	Foreløpig regnskap 2020 1000 kr	Budsjett 2021 1000 kr
BU-invest. tradisj. jordbruk	616 525	669 672	624 004
BU-invest. Grøfting	59 749	73 220	70 000
Tilskudd SMIL-ordning	92 374	99 964	103 900
Organisert beitebruk	14 367	20 941	23 000
Rentestøtte	36 145	30 348	10 000
Tilskudd til verdensarven	5 917	7 856	9 500
Utvagte kulturlandskap	23 188	23 463	38 000
Sum utbet. Landbr.utb.fond	848 265	925 464	878 404
Sum fondsutbetalinger	848 265	925 464	878 404
Areal kult.landsk.tillegg	3 430 315	3 537 732	3 573 000
Produksjonstillegg husdyr	2 416 088	2 526 534	2 598 000
Driftstilskudd i melkeprod.	1 591 132	1 663 336	1 676 000
Tilskudd til økolog. jordb.	115 856	118 427	125 000
Beitetilskudd	895 511	978 386	1 043 000
Regionale miljøprogram	490 636	523 692	551 100
Sum dir. tilsk. (underpost)	8 939 538	9 348 107	9 566 100
Fremme av norsk engfrøavl	5 272	7 661	9 320
Inseminering m.v.	71 844	76 597	83 400
Sum utviklingstiltak	77 116	84 258	92 720
Utbet.avløserordn.i jordbr.	1 164 693	1 205 080	1 220 000
Adm.tilsk. avl.lag/l.vikar	9 516	9 516	9 515
Refusj. utgifter under sykd.	129 078	148 871	137 000
Sjukelønnsordning	48 300	43 500	32 600
Landbruksvikar avløserlag	56 382	58 549	58 712
Tidligpensjonsordning	68 998	64 973	72 550
Sum velferdsordninger	1 476 967	1 530 489	1 530 377
Sum utbet. jordbruksavt.	11 341 886	11 888 318	12 067 601
Erst. tilt. pl./dyresykdom	88 952	59 465	68 700
Driftsplanlag m.v.	741	735	735
Tilsk. avløs. rep./HV-øvelse	953	953	953
Erstatn. rovdyrsk. på husdyr	44 628	37 180	41 587
Tilskudd til erstatning m.m.	255 422	109 988	119 997
Sum andre ordninger	390 696	208 321	231 972
Sum direkte tilskudd	11 732 582	12 096 639	12 299 573

Tabell 7.6. Energi og smøremidler, normaliserte regnskaper

	Revidert regnskap 2019			Foreløpig regnskap 2020			Budsjett 2021		
	1000 liter	Øre/liter	1000 kr	1000 liter	Øre/liter	1000 kr	1000 liter	Øre/liter	1000 kr
Fyringsolje. Veksthus	2 120	795,07	16 855	1 712	726,50	12 438	1 736	783,90	13 609
Bioenergi i veksthus	A 82 434	207,80	17 130	75 785	210,20	15 930	85 053	215,90	18 363
Gass i veksthus	A 226 552	471,45	106 808	208 279	356,44	74 239	233 750	461,89	107 967
Fyringsolje. Korntørker	5 916	961,09	56 858	5 735	901,76	51 716	6 863	973,18	66 789
Bensin	3 127	1 255,20	39 250	3 091	1 175,13	36 323	3 063	1 235,60	37 846
Diesel (brenselolje)	134 077	944,73	1 266 666	134 077	886,41	1 188 472	134 077	956,62	1 282 607
Smøremidler (olje, fett m.v.)	2 682	4 596,31	123 273	2 682	4 626,19	124 074	2 682	4 791,87	128 518
Elektrisitet, jordbruk			1 209 002			832 330			1 051 568
Elektrisitet, veksthus			224 513			108 127			154 707
Sum energi og smøremidler			3 060 355			2 443 649			2 861 974

A Kvantumsenhet: 1000 kWh Prisenhet: Kr/1000 kWh

Tabell 7.7. Andre kostnader, normaliserte regnskaper

	Revidert regnskap 2019			Foreløpig regnskap 2020			Budsjett 2021		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Rensing av såkorn	6 875	84,37	5 800	6 840	87,21	5 965	8 014	87,37	7 002
Ensileringsmidler	10 165	940,17	95 568	9 776	1 030,09	100 702	9 990	1 074,57	107 350
Halmbeh.middel. Ammoniakk	A 1 315	19,94	26 221	903	20,20	18 241	978	20,68	20 225
Plantevernmidler			317 057			445 675			421 109
Frakt. Korn og oljefrø	351 683	13,78	48 462	374 595	13,33	49 934	393 645	11,64	45 820
Frakt. Handelsgjødsel	469 918	23,40	109 961	939 853	23,62	221 993	466 966	24,26	113 286
Frakt. Poteter	63 303	26,00	16 459	69 961	28,00	19 589	67 026	29,00	19 438
Frakt. Grønnsaker	176 198	49,18	86 654	188 563	49,91	94 112	175 918	51,25	90 158
Frakt. Bær	7 445	55,88	4 160	5 704	56,70	3 234	5 519	58,24	3 214
Frakt. Blomster	B 140 855	6,80	95 781	140 852	6,90	97 188	141 477	7,09	100 307
Frakt. Frukt	15 724	58,65	9 222	11 329	59,52	6 743	13 782	61,12	8 424
Sum frakt. Hagebruksprod.			195 817			201 277			202 103
Fiberduk	C 9 315	0,80	7 452	9 074	0,85	7 713	9 120	0,97	8 846
Fiberduk inkl. inv.avgift	C 9 315	0,80	7 452	9 074	0,85	7 713	9 120	0,97	8 846
Plastfolie i hagebruket	D 6 790	946,31	6 425	6 553	1 034,61	6 780	6 497	1 170,94	7 608
Plastfolie i jordbruket	D 81 813	5 317,98	435 080	84 144	5 507,30	463 406	84 375	6 378,26	538 166
Plastfolie inkl. inv.avgift	D 88 603	4 982,96	441 505	90 697	5 184,14	470 186	90 872	6 005,96	545 774
Embal./sortering. Grønnsaker	13 587	19,65	266 929	12 433	20,71	257 441	11 599	21,20	245 956
Emballasje. Frukt og bær	22 709	2,96	67 208	15 983	3,01	48 084	17 250	3,12	53 736
Emballasje. Blomster	28 088	2,35	65 747	27 835	2,38	66 232	28 285	2,45	69 101
Sum emballasje. Hagebrukspr.			399 884			371 757			368 793
Torv- og plastpotter	E 10 012	716,96	7 178	9 849	769,20	7 576	8 440	873,08	7 369
Dyrkingstorv	F 76	508,93	38 679	76	525,39	39 930	76	546,42	41 528
Avrenspotet	A 6 673	0,32	2 135	6 704	0,32	2 145	7 471	0,32	2 391
Sum andre kostn. v/pl.prod.			1 712 178			1 962 683			1 911 034

A Kvantumsenhet: Tonn Prisenhet: Kr/kg
 B Kvantumsenhet: Kv.indeks Prisenhet: Pr.ind.frakt
 C Kvantumsenhet: 1000 m2 Prisenhet: Kr/m2
 D Kvantumsenhet: Daa Prisenhet: Kr/daa
 E Kvantumsenhet: Antall kart. Prisenhet: Kr/kartong
 F Kvantumsenhet: 1000 m3 Prisenhet: Kr/m3

Tabell 7.7. Andre kostnader, normaliserte regnskaper (forts.)

	Revidert regnskap 2019			Foreløpig regnskap 2020			Budsjett 2021		
	Antall besøk	Kr/besøk	1000 kr	Antall besøk	Kr/besøk	1000 kr	Antall besøk	Kr/besøk	1000 kr
Veterinær	505 536	844,78	427 067	501 641	869,71	436 282	505 758	890,02	450 135
Medisin til dyr			467 933			516 088			560 385
Veterinær og medisin til dyr			895 000			952 370			1 010 520
Kunstig inseminasjon. Storfe .....A	276 260	1 094,18	302 278	277 002	1 103,99	305 807	276 289	1 124,75	310 756
Kunstig inseminasjon. Svin .....A	145 600	410,42	59 757	131 899	490,15	64 650	130 000	495,72	64 444
Husdyrforsikring			21 332			26 265			27 815
Frakt. Kraftfør .....B	2 007 890	19,73	396 157	1 993 918	19,95	397 787	2 035 445	20,49	417 063
Frakt. Grovfør .....B	55 000	100,00	55 000						
Frakt. Kjøtt .....B	242 703	4,85	11 771	240 856	4,80	11 561	240 808	4,93	11 872
Adm.geb. kjøp melkekvote			1 883			97			97
Destruksjon av høns			10 594			9 141			9 109
Sum a. kostn. v/husdyrprod.			1 753 772			1 767 678			1 851 676
Skadefors. maskiner netto			113 395			106 822			105 066
Sum netto skadefors. maskin.			113 395			106 822			105 066
Frakt. Fyringsolje C	8 036	23,77	1 910	7 448	24,12	1 796	8 599	24,77	2 130
Frakt. Ensileringsmidler .....D	10 165	428,34	4 354	9 776	519,52	5 079	9 990	533,54	5 330
Frakt. Såvarer .....D	59 499	241,00	14 339	64 882	246,00	15 961	63 816	252,64	16 122
Sum diverse frakter			20 603			22 836			23 582
Kontormaskiner			44 283			44 086			39 561
Teletjenester			98 181			97 034			96 160
Porto			24 259			24 594			24 582
Sum telefon og porto			122 440			121 628			120 742
Yrkesskadeforsikring .....E	39 756	296,51	11 788	39 800	300,25	11 950	41 630	308,06	12 825
Årsavgift .....F	79 329	587,26	46 587	78 479	598,16	46 943	76 779	623,27	47 854
Produsenttjenesten .....G	5 121	27 175,00	139 163	5 007	25 824,00	129 301	4 750	29 200,00	138 700
Gårdssregnskap, registrert			596 624			641 983			648 074
Gårdssregnskap, ikke-reg.			14 378			9 848			10 251
Sum gårdssregnskap .....H	39 091	15 630,25	611 002	38 633	16 872,39	651 831	38 285	17 195,38	658 325
Skadeforsikring på bygninger			225 330			223 248			227 682
Korreksj. kostn. pelsdyrhold			-50 032			-50 053			
Ekstrakostn. koronapandemi						13 500			63 500
Sum diverse andre kostnader			1 171 164			1 215 270			1 332 771
Sum ekskl.posten forskjellig			4 750 509			4 941 346			5 200 474
Forskjellig			608 065			632 492			665 661
Forskjellig inkl. inv.avgift			608 065			632 492			665 661

A Kvantumsenhet: Ant. insem. Prisenhet: Kr/insem.
 B Kvantumsenhet: Tonn Prisenhet: Kr/100 kg
 C Kvantumsenhet: 1000 liter Prisenhet: Øre/liter
 D Kvantumsenhet: Tonn Prisenhet: Kr/tonn
 E Kvantumsenhet: Ant. enhet. Prisenhet: Kr/enhet
 F Kvantumsenhet: Ant. kj.tøy Prisenhet: Kr/kj.time
 G Kvantumsenhet: Kyr i fj.k. Prisenhet: Kr/10 kyr fk
 H Kvantumsenhet: Ant. regnsk. Prisenhet: Kr/regnskap

Tabell 7.7. Andre kostnader, normaliserte regnskaper (forts.)

	Revidert regnskap 2019	Foreløpig regnskap 2020	Budsjett 2021
	1000 kr	1000 kr	1000 kr
Utgifter til sjuk.lønn.ordn.	48 300	43 500	32 600
Adm.tilskudd til avløserlag	9 516	9 516	9 516
Sum sosiale ordninger	57 816	53 016	42 116
Andre kostnader	5 416 390	5 626 854	5 908 251

Tabell 7.8. Leasing av maskiner, normaliserte regnskaper

	Revidert regnskap 2019			Foreløpig regnskap 2020			Budsjett 2021		
	Kvantum	Pr.ind. kts.	1000 kr	Kvantum	Pr.ind. kts.	1000 kr	Kvantum	Pr.ind. kts.	1000 kr
Leasing, kapitalslitdel	177 761	110,80	1 969 592	179 235	112,20	2 011 017	181 546	115,20	2 091 410
Leasing, rentedel .....A	5 325	3,87	206 078	5 437	3,23	175 615	5 377	3,25	174 753
Leasing, effekt finansiering			-120 642			-112 839			-110 715
Sum leasing av maskiner			2 055 028			2 073 793			2 155 448

A Kvantumsenhet: Mill. kr Prisenhet: Rentepros.

Tabell 7.9 Realrente. Lånt kapital, normaliserte regnskaper

	Revidert regnskap 2019			Foreløpig regnskap 2020			Budsjett 2021		
	Mill. kr	Rentepros.	1000 kr	Mill. kr	Rentepros.	1000 kr	Mill. kr	Rentepros.	1000 kr
Nedbetalingslån statsbanker	4 160	3,11	129 376	4 117	2,68	110 336	4 112	2,17	89 230
Nedb.lån andr. lång. f. 1997	56 035	3,84	2 151 744	56 626	3,31	1 874 321	57 313	2,67	1 530 257
Sum nedbetalingslån	60 195	3,79	2 281 120	60 743	3,27	1 984 657	61 425	2,64	1 619 487
Sum rentebarende utlån	60 195	3,79	2 281 120	60 743	3,27	1 984 657	61 425	2,64	1 619 487
Investeringsslån LUF	105			66			39		
Korreksjon gjeld og renter	-87		-1 364	-89		-1 784	-90		-63
Rentekostnader lånt kapital	60 213	3,79	2 279 756	60 720	3,27	1 982 873	61 374	2,64	1 619 424
Effekt av finansiering			-1 366 153			-1 262 050			-1 265 643
Realrente lånt kapital			913 603			720 823			353 781

8 Volum og prisindeks

Tabell 8.1 Prisindeks, normaliserte regnskaper. 2019= 100

Postnavn	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020*	2021**
Sum korn (u/korreksj./tilsk)	78,3	84,6	86,2	88,4	90,6	92,6	96,0	100,0	103,9	103,8
Korn, erter og oljefrø	78,0	84,4	86,1	88,2	90,5	92,4	95,8	100,0	103,8	103,8
Sum salg av matpoteter	74,5	76,6	79,6	81,5	86,8	90,8	94,2	100,0	101,8	102,9
Poteter	76,9	80,6	83,7	85,8	88,7	92,1	94,9	100,0	103,2	105,8
Sum grønnsaker	78,5	81,1	83,9	88,3	89,0	93,9	95,7	100,0	102,9	107,3
Sum frukt	88,0	90,1	92,6	95,6	94,3	92,8	93,7	100,0	102,7	98,3
Sum hagebær	82,8	83,9	84,0	85,4	87,9	92,1	93,8	100,0	103,1	102,3
Sum blomster	87,4	86,4	82,3	86,8	93,3	86,9	95,1	100,0	107,7	110,2
Hagebruksprodukter	81,6	83,2	83,4	87,3	89,5	91,0	94,8	100,0	104,5	106,7
Sum planteprodukter	80,3	84,0	84,9	87,8	89,9	92,1	95,9	100,0	104,0	105,5
Sum kumelk	87,1	88,1	95,5	102,0	103,7	102,5	104,9	100,0	104,5	105,2
Sum geitmelk	86,6	87,6	95,0	101,8	103,6	102,4	104,9	100,0	104,5	105,2
Ku- og geitmelk	87,5	88,8	95,7	101,6	103,1	102,2	104,0	100,0	104,3	104,9
Sum storfe	89,6	94,6	97,1	100,3	102,9	104,7	102,4	100,0	103,4	108,8
Sum sau/lam	102,7	111,7	117,4	121,0	109,3	92,0	93,2	100,0	101,4	103,7
Sum gris	99,5	95,7	99,1	110,3	109,7	103,8	100,7	100,0	107,9	113,1
Sum fjørdfeslakt	93,1	96,6	98,5	97,1	98,1	95,6	98,4	100,0	106,0	107,4
Sum kjøtt inkl. grunntilsk.	94,8	97,0	100,0	104,9	104,8	101,5	100,2	100,0	105,0	109,3
Kjøtt og fjørdfeslakt	88,7	90,8	94,7	99,1	101,2	101,0	100,1	100,0	104,4	108,1
Egg	102,4	98,5	98,3	99,5	98,7	102,5	102,1	100,0	104,0	106,6
Sum birøkt	55,1	60,6	66,1	78,1	95,4	98,5	100,6	100,0	101,0	102,4
Sum andre husdyrprodukter	95,4	93,1	94,1	97,0	99,4	102,6	102,5	100,0	103,2	105,6
Sum husdyrprodukter	88,6	90,1	95,0	100,0	101,9	101,6	101,8	100,0	104,2	106,7
Sum plante- og husdyrprod.	86,0	88,2	91,9	96,3	98,2	98,7	100,0	100,0	104,2	106,3
Sum inntekter eksl. tilsk.	82,2	85,5	90,4	97,7	102,7	104,8	98,6	100,0	104,7	107,8
Sum inntekter inkl. tilsk.	86,0	88,2	91,8	96,1	98,1	98,6	99,9	100,0	104,1	106,3
Sum handelsgjødsel	99,5	98,7	97,6	101,7	104,9	90,8	97,3	100,0	100,0	100,7
Kalk	84,0	89,0	93,3	94,6	96,7	97,6	101,1	100,0	106,1	104,5
Handelsgjødsel og kalk	96,6	98,4	98,1	101,4	104,7	91,5	97,8	100,0	100,7	101,1
Innkjøpt kraftfør	86,4	90,6	93,9	95,7	96,4	97,9	99,6	100,0	102,8	104,1
Annet innkjøpt fôr	82,0	84,7	90,9	96,3	96,8	94,8	99,9	100,0	99,5	100,9
Sum innkjøpt fôr	86,2	90,3	93,7	95,7	96,4	97,7	99,6	100,0	102,6	103,9
Såfrø og planter	76,1	80,2	84,0	89,3	91,4	92,6	97,3	100,0	105,6	102,8
Sum energi og smøremidler	76,6	79,8	80,8	76,0	78,4	85,7	99,1	100,0	80,7	93,5
Sum andre kostn. v/pl.prod.	87,2	91,0	94,4	94,8	94,4	94,3	98,0	100,0	106,3	111,6
Sum a. kostn. v/husdyrprod.	75,0	76,0	79,6	82,1	85,2	89,0	93,8	100,0	101,7	105,6
Andre kostnader	81,9	84,5	88,4	89,1	91,2	92,7	95,9	100,0	103,9	108,0
Sum vedlikehold	80,8	82,7	85,6	88,4	91,2	93,7	97,1	100,0	103,9	106,6
Sum ikke-varige prod.midler	83,5	86,7	89,5	90,6	92,5	93,6	98,1	100,0	100,0	103,4
Sum leasing av maskiner	89,9	91,0	91,1	90,7	90,6	93,2	95,4	100,0	100,1	102,8
Kapitalslit. Sum driftsb.	84,7	86,6	88,4	90,3	93,5	95,2	97,8	100,0	101,3	104,0
Kapitalslit. Maskiner/redsk.	84,7	86,6	88,4	90,3	93,5	95,2	97,8	100,0	101,3	104,0
Kapitalslit	84,7	86,6	88,4	90,3	93,5	95,2	97,8	100,0	101,3	104,0
Sum kapitalkostnader	85,6	87,3	88,8	90,3	92,9	94,8	97,3	100,0	101,0	103,7
Sum kostnader	84,1	86,8	89,3	90,5	92,6	93,9	97,9	100,0	100,3	103,5

* Foreløpige tall.

** Budsjett.

Tabell 8.2 Volumindekser, normaliserte regnskaper. 2019 = 100

Postnavn	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020*	2021**
Sum korn (u/korreksj./tilsk.)	96,9	94,2	96,7	98,5	98,1	100,8	97,0	100,0	100,9	102,6
Korn, erter og oljefrø	96,8	93,5	96,4	98,1	98,1	99,9	96,9	100,0	100,8	103,2
Sum salg av matpoteter	98,2	96,9	91,4	103,3	101,0	104,3	95,8	100,0	103,0	103,6
Poteter	94,7	95,4	92,5	99,6	97,5	100,6	96,7	100,0	102,8	103,0
Sum grønnsaker	79,6	78,0	81,8	88,3	99,6	100,8	99,6	100,0	102,0	100,1
Sum frukt	88,2	88,6	89,8	91,5	92,4	93,7	95,6	100,0	103,7	106,8
Sum hagebær	106,1	111,5	115,9	116,7	113,8	109,1	104,5	100,0	92,8	83,9
Sum blomster	128,4	121,7	122,0	118,6	115,3	108,3	101,3	100,0	100,6	101,6
Hagebruksprodukter	94,7	92,7	95,6	98,9	104,5	103,2	100,4	100,0	100,7	99,1
Sum planteprodukter	95,2	93,1	95,7	98,7	101,7	101,9	98,0	100,0	100,9	100,9
Sum kumelk	103,4	102,9	101,9	103,7	102,8	100,9	102,8	100,0	101,1	103,6
Sum geitmelk	97,0	94,7	93,0	101,5	102,9	100,9	101,9	100,0	99,8	100,2
Ku- og geitmelk	103,3	102,8	101,8	103,7	102,8	100,9	102,7	100,0	101,1	103,5
Sum storfe	89,1	95,4	89,8	91,5	94,1	98,3	102,6	100,0	98,4	99,1
Sum sau/lam	93,9	97,0	99,5	105,3	107,0	113,0	111,0	100,0	101,1	101,3
Sum gris	99,4	96,4	97,4	101,8	104,1	103,8	103,8	100,0	99,6	99,1
Sum fjørffeslakt	85,2	97,2	99,7	87,9	92,6	94,6	91,7	100,0	100,1	108,6
Sum kjøtt inkl. grunntilsk.	92,2	96,4	95,2	95,3	98,0	100,4	101,7	100,0	99,2	101,0
Kjøtt og fjørffeslakt	92,2	96,5	95,1	95,3	98,1	100,6	102,1	100,0	99,0	100,5
Egg	86,4	86,4	91,4	91,6	92,8	94,8	96,8	100,0	99,5	99,9
Sum birøkt	55,1	56,0	57,8	56,9	69,1	75,6	82,8	100,0	100,4	100,0
Sum andre husdyrprodukter	84,2	83,3	88,4	87,9	90,6	92,1	94,8	100,0	100,4	100,6
Sum husdyrprodukter	96,0	98,2	97,3	98,1	99,4	100,2	101,8	100,0	99,9	101,7
Sum plante- og husdyrprod.	95,8	96,7	96,9	98,3	100,1	100,7	100,7	100,0	100,2	101,4
Sum inntekter eksl. tilsk.	96,7	96,4	97,5	99,4	101,3	100,5	99,9	100,0	101,9	102,2
Sum inntekter inkl. tilsk.	96,4	96,5	97,3	99,0	100,9	100,6	100,2	100,0	101,3	102,0
Sum handelsgjødsel	86,3	87,4	93,8	94,7	94,5	92,1	95,7	100,0	99,9	99,6
Kalk	72,7	75,8	79,9	81,8	87,2	88,5	99,0	100,0	127,0	102,1
Handelsgjødsel og kalk	84,8	87,2	93,1	94,8	94,8	92,9	97,3	100,0	102,0	99,9
Innkjøpt kraftfør	95,0	96,3	96,8	96,9	97,2	98,0	100,3	100,0	99,3	101,4
Annet innkjøpt før	85,9	91,3	87,5	89,1	86,6	94,4	143,4	100,0	94,3	91,4
Sum innkjøpt før	94,5	96,0	96,3	96,5	96,6	97,8	102,9	100,0	99,0	100,8
Såfrø og planter	92,5	96,8	95,8	90,9	98,3	99,1	102,0	100,0	103,2	100,3
Sum energi og smøremidler	101,3	100,1	98,0	101,0	100,9	102,4	102,6	100,0	98,9	100,0
Sum andre kostn. v/pl.prod.	98,1	91,4	96,9	102,5	104,1	99,7	99,5	100,0	101,7	100,0
Sum a. kostn. v/husdyrprod.	97,8	100,8	98,4	101,1	101,6	101,5	107,0	100,0	99,2	100,1
Andre kostnader	100,5	98,6	100,1	103,5	104,3	102,6	102,8	100,0	100,0	101,1
Sum vedlikehold	97,8	102,6	108,2	115,4	115,4	107,5	106,3	100,0	97,2	96,0
Sum ikke-varige prod.midler	96,2	97,1	98,4	100,3	100,9	100,2	102,7	100,0	99,6	100,2
Sum leasing av maskiner	65,8	69,9	74,6	79,8	85,3	90,2	95,5	100,0	100,9	102,1
Kapitalslit. Sum driftsb.	87,4	89,1	90,6	92,3	94,4	97,2	98,9	100,0	101,3	102,7
Kapitalslit. Maskiner/redsk.	119,0	116,7	112,3	109,1	106,3	103,8	100,8	100,0	101,4	103,5
Kapitalslit.	100,9	100,7	99,7	99,3	99,3	99,9	99,7	100,0	101,3	102,9
Sum kapitalkostnader	92,9	93,7	94,0	94,9	96,2	97,7	98,7	100,0	101,2	102,7
Sum kostnader	95,2	96,1	97,1	98,7	99,5	99,5	101,5	100,0	100,0	100,9

* Foreløpige tall.

** Budsjett.